दुर्गा सप्तशती पारायण क्रमः

विळंबि कार्तिक पौर्णमि

©भास्करप्रकाश आश्रमम्
©Bhaskara Prakasha Ashram
www.BhaskaraPrakasha.org

About this book

This book is intended for use by members of Bhaskara Prakasha Ashram to guide the chanting of the mantras during performance of a *Chandi Homam*. This book does not represent the entirety of *Puja* and *Homa Kramas* prescribed for the performance of a *Chandi Homam*, and we want to emphasize that there are aspects of the *Homam* that are performed by the Acharyas not documented in this publication.

This publication is a useful companion to the audio publication Durga Saptashati Paarayana Krama (https://bhaskaraprakasha.org/publications/audio/) of Bhaskara Prakasha Ashram. It is in the same order as the audio publication with the exception of the *Sankalpam* which is only in the book.

The *Sankalpam* in this publication is provided to enable devotees participating in the forthcoming *Sahasra Chandi* event being performed by Bhaskara Prakasha Ashram in 2019.

We have put in our best efforts to ensure that this publication is error free. However, if you notice any errors, typos or corrections required to this book or have suggestions, please let us know at info@bhaskaraprakasha.org.

No part of this publication should be used in an unauthorized manner without the permission and authorization from Bhaskara Prakasha Ashram.

This book is dedicated to our *Guru Parampara* on behalf of the disciples of Bhaskara Prakasha Ashram. We pray to Chandika Mahalakshmi to bestow blessings on all members and disciples of our Ashram.

*****

श्री श्री विमर्शानन्द नाथेन्द्र सरस्वति स्वामीजी
śrī śrī vimarśānanda nāthēndra sarasvati svāmījī

Preface to the first edition

śrī gurubhyōnamaḥ

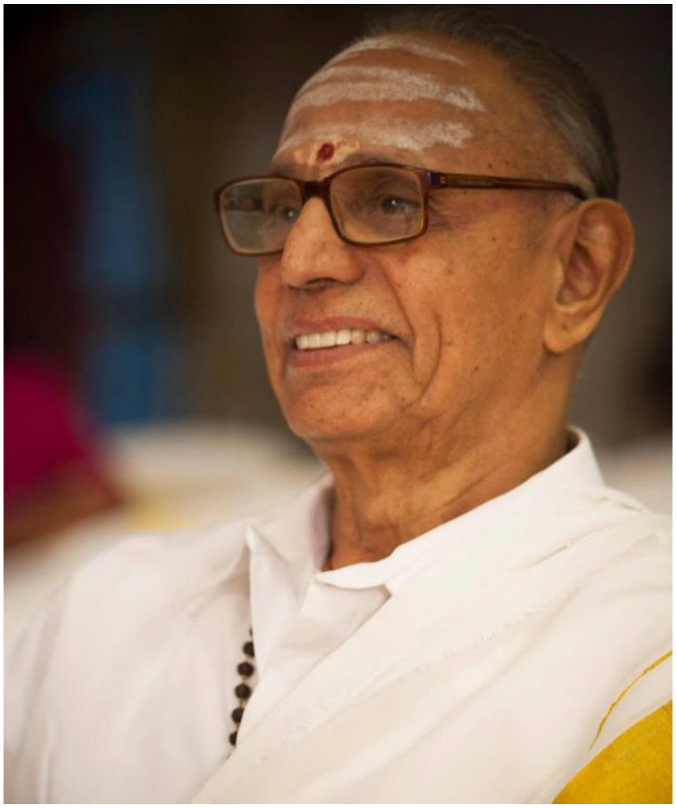

durgā saptaśati, also known as **dēvīmāhātmyam**, is a text from the **mārkaṇḍēya purāṇam**. Chanting the dēvīmāhātmyam is a highly potent form of dēvī worship due to the seven hundred powerful mantras contained in the verses of durgā saptaśati. These seven hundred mantras are chanted in the performance of a **caṇdīhōmam** as oblations are offered to dēvī.

This book is a distilled version of the caṇdīhōmam procedures documented by our guru śrī śrī vimarśānanda nāthēndra sarasvati svāmījī (1902–1996). **śrī vimarśananda**, the founder of Bhaskara Prakasha Ashram, travelled to all parts of India teaching Vedas, Agamas, Tantras and śrīvidyā upāsana to many devotees. In 1996, just prior to attaining Maha Samadhi, **śrī vimarśananda** directed his grandson, śrī Raghu Y Ranganathan (**śrī svabhāvānandanātha**), and senior disciples, śmt Akhila Ranganathan (**śrī kāmēśvaryamba**), śrī Kumar Ramachandran and śmt. Gowri Ramachandran to establish Bhaskrara Prakasha Ashram in North America and Europe.

The hallmark of Bhaskara Prakasha Ashram is the unbroken lineage of śrīvidyā Gurus and the immense faith and devotion of the sadhakas and upasakas to their Gurus and Guru Parampara. All Bhaskara Prakasha Ashram devotees follow the principles and traditional practices prescribed by the Siddhamalli Guru Parampara under the guidance of current Gurus of the ashram. **śrī vimarśananda**'s dedication to the performance of rituals with utmost devotion, sincerity and his commitment to excellence is manifested in every endeavor of the Ashram and its members, whether it is a daily Puja, a caṇḍīhōmam or a grand kumbhābhiṣēkam (temple consecration).

Today, Bhaskara Prakasha Ashram conducts numerous spiritual activities due to the dedicated efforts of its volunteers who donate their time and monetary resources for the conduct of various Ashram activities. We pray to the supreme goddess Maha Tripura Sundari to shower her blessings on all of Bhaskara Prakasha Ashram's disciples and volunteers who work for the well being of the entire world.

All of our publications are possible due to the guidance provided by **śrī jñānānanda tīrtha svāmījī**, the current pīṭhādhipati of Bhaskara Prakasha Ashram, and śrī R. Ramakrishnan Dikshitar (**śrī pūrṇānandanātha**), who leads the Publications and Research aspects of the ashram. On behalf of all of the members of the Ashram, I would like to express my sincere gratitude to śrī R. Ramakrishnan Dikshithar, śrī Shankara Narayanan, śmt Latha Ramani Sundaresan, Dr Mythili Seetharaman and Sivasakthi Subramanian from India, and śrī Raghu Y Ranganathan, śmt Akhila Ranganathan, śrī Kumar Ramachandran, śrī Addepalli Suryanarayana, śmt Addepalli Sarada, śrī Sriram Srinivasan and many others in North America. This publication would not have been possible without their tireless efforts in typesetting and editing this publication.

Bhaskara Prakasha Ashram thanks the yeomen service rendered by late Smt. Janaki Ramachandran and late Shri T.A. Ramachandran, parents of Shri Kumar Ramachandran, who played a vital role in inspiring many disciples of BPA through their knowledge, drive, hard work, and undying faith. They created multiple works that made it much easier for everyone to follow the teachings of our Shri Vidya Guru parampara.

Dedicated to the holy feet of our Guru Parampara.

K.R.Yegnarathnam December 2018

Global Head, Bhaskara Prakasha Ashram Chennai, India

श्री श्री ज्ञानानन्द् तीर्थ स्वामीजी
śrī śrī jñānānanda tīrtha svāmījī

śrī śrī jñānānanda tīrtha svāmījī is the illustrious second son and also a very competent disciple of rare talent of our guru maharaj śrī śrī vimarśānanda nāthēndra sarasvati svāmījī. To put it in a nutshell, he is a practicing śrī vidyōpāsaka par excellence and no field or practices in the Great Ocean of śrī Vidya worship is untouched or unvisited by him.

He took Sanyasa Ashram on 1st January, 2017 on the banks of river **tāmraparṇi** in Siddha Malli Village, Tamil Nadu. Siddha Malli is the birthplace of our Moola Guru **śrī kāmēśvarānanda tīrtha**, wherein he built the famous Lalithambika Mutt and installed śrī Lalithambika Vigraha in the Mutt temple.

śrī jñānānanda tīrtha svāmījī has been instrumental in leading the ritual practices of various Pujas and Temple kumbhābhiṣēkams conducted by Bhaskara Prakasha Ashram.

śrī R. Ramakrishnan   śmt Lalitha Ramakrishnan

śrī Ramakrishnan (**śrī pūrṇānandanātha**) and his wife śmt. Lalitha Ramakrishnan (**śrī lōpāmudra**) are respected śrīvidyā upāsakas. Practicing śrīvidyā upāsana for the past 60 years, they are praised and venerated by practitioners of śrīvidyā Tantra for their deep knowledge of Tantrik and Agamic scriptures. śrī Ramakrishnan has incredible memory to recollect the different ideas provided in different Tantrik texts. He has done extensive research on śrīvidyā Tantra, especially from manuscripts relating to śrīvidyā Tantra preserved at the Adyar Library, Theosophical Society of India.

śrī Ramakrishnan is the Poorva-ashrama son of śrī śrī vimarśānanda nāthēndra sarasvati svāmījī. Currently living in Madurai, India, śrī Ramakrishnan is leading the publication division of Bhaskara Prakasha Ashram by providing expert knowledge and advice about using the Tantra texts for Pujas and Homas.

Bhaskara Prakasha Ashram is extremely grateful to śrī Ramakrishnan and śmt Lalitha Ramakrishnan for their generous help in bringing out Upasana Krama texts and their continuing guidance to Ashram's spiritual activities.

śrī Raghu Y Ranganathan and śmt Akhila Ranganathan

śrī Raghu Y Ranganathan (**śrī svabhāvānandanātha**) and śmt Akhila Ranganathan (**śrī kāmēśvaryamba**) are senior disciples of His Holiness śrī śrī vimarśānanda nāthēndra sarasvati svāmījī, the founder of Bhaskara Prakasha Ashram. Raghu is also his poorva-ashrama grandson and son of śrī K.R.Yegnarathnam.

Raghu has been leading the Bhaskara Prakasha Ashram (BPA) activities outside India and is the President of BPA in North America. Raghu started his training in vedas in gurukul style under his guru and grandfather at the age of seven. He was initiated into śrīvidyā upāsana and accompanied his Guru in performing more than 500 caṇdīhōmam's , śrīvidyā hōmam's and śrīvidyā navāvaraṇa pūjā's. Raghu's first independent śata caṇḍīhōmam was performed at śrī Kamakshi temple in New Delhi in 1988 at the age of 23. Raghu and Akhila have initiated and taught dēvīmāhātmyam, traditional Vedic chanting and śrīvidyā Tantra worship to many devotees in Kenya, Singapore, UAE, USA and Canada since 1996. They have travelled widely in the USA and Canada performing various Pujas and Homas including śata caṇḍīhōmams, śahasra caṇḍīhōmams, atirudram and śrīvidyā navāvaraṇa hōmams. In addition to their passion for teaching Vedas, Agamas and Tantras to sincere devotees, Raghu and Akhila, striving for continuous improvements, are continuing to learn the ocean of knowledge available in our scriptures. They prefer to be called Shishyas because they are mentored, taught and provided insights into the performance of Pujas and Homas by śrī jñānānanda nātha svāmījī, śri K.R.Yegnarathnam, and śri. Ramakrishnan.

विषयसूचिक

गुरुप्रार्थन	3	द्वितीयोऽध्यायः	67	देवी सूक्तं	143
गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत्	5	तृतीयोऽध्यायः	76	प्राधानिक रहस्यं	147
देव्यथर्वशीर्षोपनिषत्	10	चतुर्थोऽध्यायः	81	वैकृतिक रहस्यं	151
संकल्पम्	18	पञ्चमोऽध्यायः	89	मूर्ति रहस्यं	156
न्यासम्	20	षष्ठोऽध्यायः	99	कर्पूरनीराजनम्	159
सिद्धकुञ्जिका स्तोत्रं	30	सप्तमोऽध्यायः	102	मंत्रपुष्पम्	160
देवी कवचं	32	अष्टमोऽध्यायः	106	क्षमा प्रार्थन	165
अर्गळा स्तोत्रं	39	नवमोऽध्यायः	113	मंगळम्	167
कीलक स्तोत्रं	42	दशमोऽध्यायः	118	महिषासुरमर्दिनिस्तोत्रं	169
रात्रि सूक्तं	44	एकादशोऽध्यायः	122	आश्चर्यस्तोत्रम्	174
नवार्ण जपं	46	द्वादशोऽध्यायः	130	सहस्रनामस्तोत्रम्	179
सप्त शति न्यासः	51	त्रयोदशोऽध्यायः	135	त्रिशतिस्तोत्रम्	200
प्रथमोऽध्यायः	55	उत्तरांगम्	138	देवीस्तुति	208

*****

॥ देवी माहात्म्यम् ॥

पूर्वांगं

गणपति ध्यानम्

शुक्लांबरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्न वदनं ध्यायेत् सर्व विघ्नोपशांतये ॥

ॐ गणानां त्वा गणपतिगं हवामहे,
कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम् ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत
आनः शृण्वन्नूतिभिस्सीद सादनम् ॥

श्रीमहागणाधिपतये नमः

*****

॥ गुरु प्रार्थना ॥

भास्करप्रकाश गुरु परम्परा

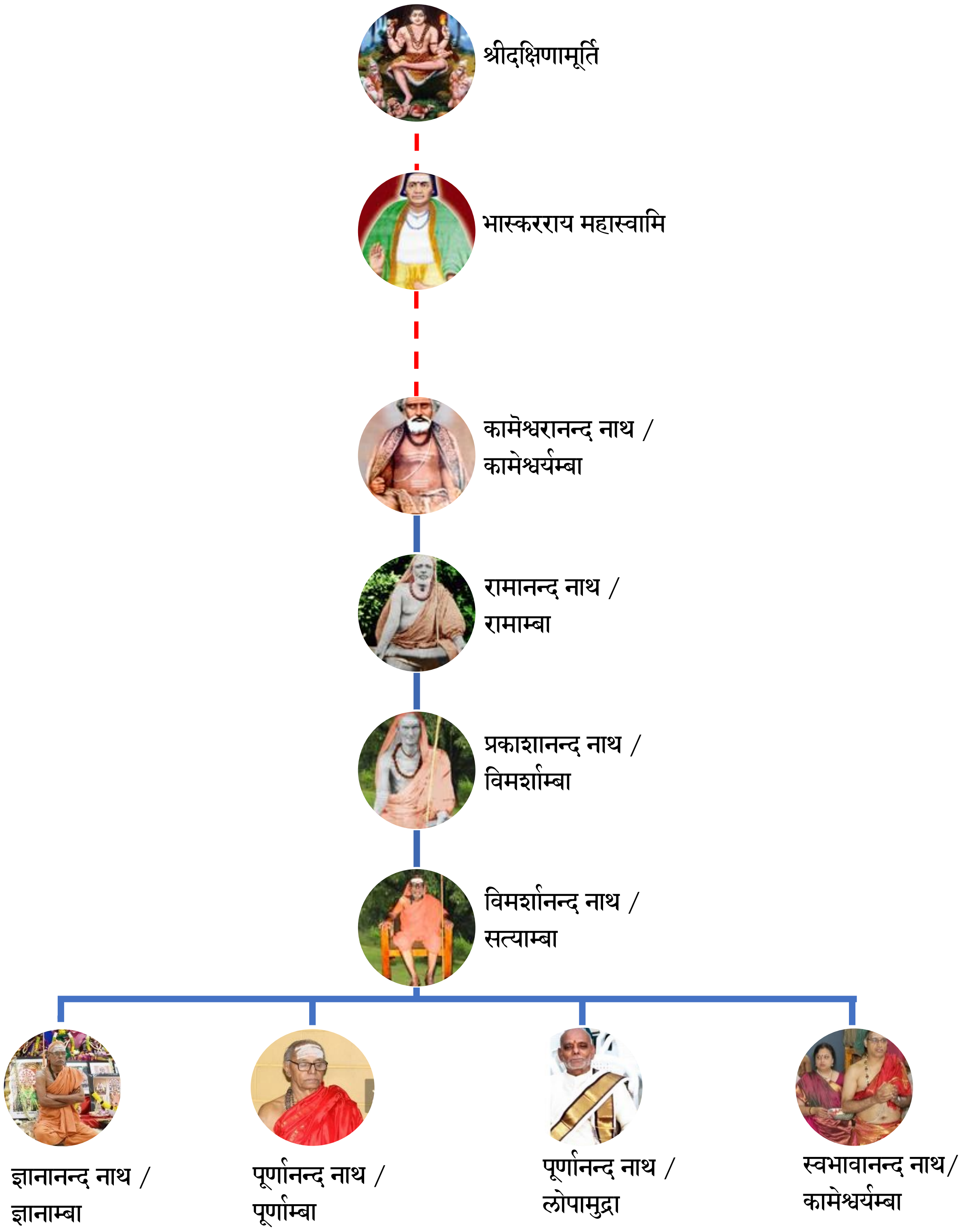

॥ गुरुत्रयं ॥

1. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ।
हंस शिवस्सोऽहं स्वरूप निरूपण हेतवे श्रीगुरवे नमः ।
स्वगुरु, ... समेत श्री ..... गुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

2. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ।
सोऽहं हंसश्शिवः स्वच्छ प्रकाश विमर्श हेतवे श्रीपरमगुरवे नमः ।
परमगुरु, ... समेत श्री ..... परमगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

3. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः ।
हंसश्शिवः सोऽहं हंसः स्वात्मारामपंजरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः ।
परमेष्ठिगुरु, ... समेत श्री ..... परमेष्ठिगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

Notes:

- स्वगुरु is the Guru who blessed one with मन्त्रोपदेशम्
- परमगुरु is the Guru of one's Guru
- परमेष्ठिगुरु is the Guru of one's Guru's Guru

Example 1: If your मन्त्रोपदेशम् is from **ज्ञानानन्द नाथ** then, your guru is ज्ञानाम्बा समेत श्री ज्ञानानन्द नाथ, your parama guru is सत्याम्बा समेत श्री विमर्शानन्द नाथ, and your parameshti guru is विमर्शाम्बा समेत श्री प्रकाशानन्द नाथ. Your gurutrayam and gurupūja would be:

1. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । हंस शिवस्सोहं स्वरूप निरूपण हेतवे श्रीगुरवे नमः ।
   स्वगुरु, **ज्ञानाम्बा** समेत श्री **ज्ञानानन्द नाथ** गुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

2. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । सोऽहं हंसश्शिवः स्वच्छ प्रकाश विमर्श हेतवे श्रीपरमगुरवे नमः ।
   परमगुरु, **सत्याम्बा** समेत श्री **विमर्शानन्द नाथ** परमगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

3. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । हंसश्शिवः सोऽहं हंसः स्वात्मारामपंजरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः ।
   परमेष्ठिगुरु, **विमर्शाम्बा** समेत श्री **प्रकाशानन्द नाथ** परमेष्ठिगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

Example 2: If your मन्त्रोपदेशम् is from **स्वभावानन्द नाथ** then, your guru is कामेश्वर्यम्बा समेत श्री स्वभावानन्द नाथ, y parama guru is सत्याम्बा समेत श्री विमर्शानन्द नाथ, and your parameshti guru is विमर्शाम्बा समेत श्री प्रकाशानन्द नाथ. Your gurutrayam and gurupūja would be:

1. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । हंस शिवस्सोहं स्वरूप निरूपण हेतवे श्रीगुरवे नमः ।
   स्वगुरु, कामेश्वर्यम्बा समेत श्री स्वभावानन्द नाथ गुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

2. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । सोऽहं हंसश्शिवः स्वच्छ प्रकाश विमर्श हेतवे श्रीपरमगुरवे नमः ।
   परमगुरु, **सत्याम्बा** समेत श्री **विमर्शानन्द नाथ** परमगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

3. ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः । हंसश्शिवः सोऽहं हंसः स्वात्मारामपंजरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः ।
   परमेष्ठिगुरु, **विमर्शाम्बा** समेत श्री **प्रकाशानन्द नाथ** परमेष्ठिगुरु श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

*****

॥ गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत् ॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ं सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न
इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्ताक्ष्यो
अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥
ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

ॐ नमस्ते गणपतये । त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि । त्वमेव केवलं कर्तासि ।
त्वमेव केवलं धर्तासि । त्वमेव केवलं हर्तासि । त्वमेव सर्वं खल्विदं
ब्रह्मासि । त्वं साक्षादात्मासि नित्यम् ॥1॥

ऋतं वच्मि । सत्यं वच्मि ॥2॥

अव त्वं माम् । अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् । अव दातारम् । अव
धातारम् । अवानूचानमव शिष्यम् । अव पश्चात्तात् । अव पुरस्तात् ।
अवोत्तरात्तात् । अव दक्षिणात्तात् । अव चोर्ध्वात्तात् । अवाधरात्तात् ।
सर्वतो मां पाहि पाहि समन्तात् ॥3॥

त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः । त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः । त्वं सच्चिदानन्दाद्वितीयोऽसि । त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि । त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि ॥4॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते । सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति । सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति । सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति । त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः । त्वं चत्वारि वाक्पदानि ॥5॥

त्वं गुणत्रयातीतः । त्वं देहत्रयातीतः । त्वं कालत्रयातीतः । त्वं मूलाधारस्थितोऽसि नित्यम् । त्वं शक्तित्रयात्मकः । त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम् । त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चन्द्रमास्त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् ॥6॥

गणादिं पूर्वमुच्चार्य वर्णादिंस्तदनन्तरम् । अनुस्वारः परतरः । अर्धेन्दुलसितम् । तारेण ऋद्धम् । एतत्तव मनुस्वरूपम् । गकारः पूर्वरूपम् । अकारो मध्यमरूपम् । अनुस्वारश्चान्त्यरूपम् ।

बिन्दुरुत्तररूपम् । नादः सन्धानम् । सग्ंहिता सन्धिः। सैषा गणेशविद्या । गणक ऋषिः । निचृद्गायत्री च्छन्दः । श्रीमहागणपतिर्देवता । ओं गं गणपतये नमः ॥7॥

एकदन्ताय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि । तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥8॥

एकदन्तं चतुर्हस्तं पाशमङ्कुशधारिणम् । रदं च वरदं हस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम् । रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवाससम् । रक्तगन्धानुलिप्ताङ्गं रक्तपुष्पैः सुपूजितम् । भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारणमच्युतम् । आविर्भूतं च सृष्ट्यादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम् । एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥9॥

नमो व्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथपतये नमस्तेऽस्तु लम्बोदरायैकदन्ताय विघ्नविनाशिने शिवसुताय श्रीवरदमूर्तये नमः ॥10॥

एतदथर्वशीर्षं योऽधीते । स ब्रह्मभूयाय कल्पते। स सर्वतः सुखमेधते । स सर्वविघ्नैर्न बाध्यते । स पञ्चमहापापात् प्रमुच्यते । सायमधीयानो

दिवसकृतं पापं नाशयति । प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति । सायं प्रातः प्रयुञ्चानो अपापो भवति । सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नो भवति। धर्मार्थकाममोक्षं च विन्दति । इदमथर्वशीर्षमशिष्याय न देयम् । यो यदि मोहाद्दास्यति । स पापीयान् भवति । सहस्रावर्तनाद्यं यं काममधीते । तं तमनेन साधयेत् ॥11॥

अनेन गणपतिमभिषिञ्चति । स वाग्मी भवति। चतुर्थ्यामनश्नन् जपति । स विद्यावान् भवति । इत्यथर्वणवाक्यम् । ब्रह्माद्याचरणं विद्यान्न बिभेति कदाचनेति ॥12॥

यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति । स वैश्रवणोपमो भवति । यो लाजैर्यजति । स यशोवान् भवति । स मेधावान् भवति । यो मोदकसहस्रेण यजति । स वाञ्छितफलमवाप्नोति । यः साज्य समिद्भिर्यजति । स सर्वं लभते स सर्वं लभते ॥13॥

अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग् ग्राहयित्वा । सूर्यवर्चस्वी भवति । सूर्यग्रहे महानद्यां प्रतिमासन्निधौ वा जप्त्वा । सिद्धमन्त्रो भवति । महाविघ्नात्

प्रमुच्यते । महादोषात् प्रमुच्यते । महापापात् प्रमुच्यते ।
महाप्रत्यवायात् प्रमुच्यते । स सर्वविद्भवति स सर्वविद्भवति । य एवं
वेद । इत्युपनिषत् ॥14॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

*****

॥ देव्यथर्वशीर्षोपनिषत् ॥

ॐ सर्वे वै देवा देवी–मुपतस्थुः ।

कासि त्वं महादेवीति ॥1॥

साब्रवीद्–अहं ब्रह्मस्वरूपिणी ।

मत्तः प्रकृति–पुरुषात्मकं जगत् ।

शून्यं चा–शून्यं च ॥2॥

अहमानंदा–ना–नन्दौ ।

अहं विज्ञा–ना–विज्ञाने ।

अहं ब्रह्मा ब्रह्मणि वेदितव्ये ।

अहं पञ्च–भूता–न्य–पञ्च–भूतानि ।

अहमखिलं जगत् ॥3॥

वेदोऽह–म–वेदोऽहम् ।

विद्याह–म–विद्याहम् ।

अजाह–मन–जाहम् ।

अधश्–चोर्ध्वं च तिर्यक्–चा–हम्   ॥4॥

अहं रुद्रेभिर्–वसुभिश्–चरामि । अहमादि–त्यै–रुत विश्वदेवैः ।
अहं मित्रा–वरुणा–वुभौ बिभर्मि । अहमिन्द्राग्नी अहमश्विना–वुभौ ॥5॥

अहं सोमं त्वष्टारं पूषणं भगं दधामि ।
अहं विष्णु–मुरु–क्रमं ब्रह्माण–मुत प्रजापतिं दधामि ॥6॥

अहं दधामि द्रविणं हविष्मते सुप्राव्ये३ यज–मानाय सुन्वते ।
अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसूनां चिकि–तुषी प्रथमा यज्ञि–यानां ।
अहं सुवे पितरमस्य मूर्धन्मम योनिरप्स्वन्तः समुद्रे ।
य एवं वेद । स दैवीं संपद–माप्नोति ॥7॥

ते देवा अब्रुवन् ।
नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः ।
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्म ताम्   ॥8॥

तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं कर्मफलेषु जुष्टाम् ।
दुर्गां देवीगं शरणमहं प्रपद्या महेऽसुरा-न्नाशयि-त्र्यै ते नमः ॥9॥

देवीं वाचमजनयन्त देवास्तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति ।
सा नो मंद्रेषमूर्जं दुहाना धेनुर्वागस्मानुप सुष्टुतैतु॥10॥

कालरात्रीं ब्रह्मस्तुतां वैष्णवीं स्कन्दमातरम् ।
सरस्वती-मदितिं दक्ष-दुहितरं नमामः पावनां शिवाम्॥11॥

महालक्ष्म्यै च विद्महे सर्वशक्त्यै च धीमहि ।
तन्नो देवी प्रचोदयात् ॥12॥

अदितिर्-ह्य-जनिष्ट दक्ष या दुहिता तव ।
तां देवा अन्व-जायन्त भद्रा अमृतबन्धवः ॥13॥

कामो योनिः कमला वज्रपाणिर् गुहा हसा मातरि-श्वाभ्र-मिन्द्रः ।
पुनर्गुहा सकला मायया च पुरूच्यैषा विश्वमाता दिवि द्योम्॥14॥

एषात्मशक्तिः ।

एषा विश्वमोहिनी ।

पाशाङ्कुश–धनुर्बाण–धरा ।

एषा श्रीमहाविद्या ।

य एवं वेद ।

स शोकं तरति ॥15॥

नमस्ते अस्तु भगवति मातर–स्मान्पा–हि सर्वतः॥16॥

सै–षा–ष्टौ वसवः ।

सै–षै–का दश रुद्राः ।

सै–षा द्वादशादित्याः ।

सै–षा विश्वेदेवाः सोमपा असोमपाश्च ।

सैषा यातुधाना असुरा रक्षांसि पिशाचा–यक्षाः सिद्धाः ।

सै–षा सत्त्व–रजस्–तमांसि ।

सै–षा ब्रह्म विष्णु रुद्र रूपिणी ।

सै–षा प्रजापती–न्द्र–मनवः ।

सै–षा ग्रह–नक्षत्र–ज्योतींषि ।

कला–काष्ठादि–काल–रूपिणी ।

तामहं प्रणौमि नित्यम् ।

पापाप–हारिणीं देवीं भुक्ति–मुक्ति–प्रदायि–नीम् ।

अनन्तां विजयां शुद्धां शरण्यां शिवदां शिवाम् ॥17॥

वियदी–कार–संयुक्तं वीति–होत्र–समन्वितम् ।

अर्धेन्दु–लसितं देव्या बीजं सर्वार्थ–साधकम् ॥18॥

एवमे–काक्षरं ब्रह्म यतयः शुद्धचेतसः ।

ध्यायन्ति परमा–नन्द–मया ज्ञानांबु–राशयः ॥19॥

वाङ्मया ब्रह्म–सूस्त–स्मात् षष्ठं वक्त्र–समन्वितम् ।

सूर्योऽवाम–श्रोत्र–बिन्दुः संयुक्त–ष्टा–तृती–यकः॥20॥

नारायणेन सम्मिश्रो वायुश्चा–धरयुक्–ततः ।

विच्चे नवार्णकोऽर्णः–स्यान्– महदा–नन्द–दायकः ॥21॥

हृत्पुंडरीक–मध्यस्थां प्रातः–सूर्य–समप्रभाम् ।
पाशाङ्कुश–धरां सौम्यां वरदाभयहस्तकाम् ।
त्रिनेत्रां रक्तवसनां भक्तकाम दुघां भजे ॥22॥

नमामि त्वां महा देवीं महाभय–विनाशिनीम् ।
महा–दुर्ग–प्रशमनीं महा–कारुण्य–रूपिणीम् ॥23॥

यस्याः स्वरूपं ब्रह्मादयो न जानन्ति तस्मादुच्यते अज्ञेया ।
यस्या अन्तो न लभ्यते तस्मादुच्यते अनंता ।
यस्या लक्ष्यं नोप लक्ष्यते तस्मा दुच्यते अलक्ष्या ।
यस्या जननं नोपलभ्यते तस्मादुच्यते अजा ।
एकैव सर्वत्र वर्तते तस्मादुच्यते एका ।
एकैव विश्वरूपिणी तस्मादुच्यते नैका ।
अत एवोच्यते अज्ञेयानंता लक्ष्याजैका नैकेति ॥24॥

मन्त्राणां मातृका देवी शब्दानां ज्ञानरूपिणी ।

ज्ञानानां चिन्मयातीता शून्यानां शून्यसाक्षिणी ।
यस्याः परतरं नास्ति सैषा दुर्गा प्रकीर्तिता ॥25॥

तां दुर्गां दुर्गमां देवीं दुराचार–विघातिनीम् ।
नमामि भवभीतोऽहं संसारा–र्णव–तारिणीम् ॥26॥

इदम–थर्व–शीर्षं योऽधीते ।
स पञ्चा–थर्व–शीर्ष जप–फल–मवा–प्नोति ।
इदम–थर्व–शीर्षम–ज्ञात्वा योऽर्चां स्थापयति ।
शतलक्षं प्रजप्त्वापि सोऽर्चासिद्धिं च विन्दति ।
शतमष्टोत्तरं चास्याः पुरश्चर्याविधिः स्मृतः ।
दशवारं पठेद्यस्तु सद्यः पापैः प्रमुच्यते ।
महादुर्गाणि तरति महादेव्याः प्रसादतः ॥27॥

साय मधीयानो दिवस कृतं पापं नाशयति ।
प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति ।

सायं प्रातः प्रयुञ्जानो अपापो भवति ।

निशीथे तुरीय संध्यायां जप्त्वा वाक्सिद्धिर् भवति ।

नूतनायां प्रतिमायां जप्त्वा देवतासान्निध्यं भवति ।

प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति ।

भौमाश्विन्यां महादेवी संनिधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति ।

स महामृत्युं तरति ।

य एवं वेद इत्युपनिषत् ॥28॥

ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः । भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाग्ं सस्तनूभिः । व्यशेम देवहितं यदायुः । स्वस्ति न
इन्द्रो वृद्धश्रवाः । स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो
अरिष्टनेमिः । स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

॥ सहस्त्र चण्डी होम संकल्पः ॥

प्राणायामम् 3 times

ममो पात्त समस्त दुरित क्षय द्वारा, श्री परमेश्वर प्रीत्यर्थं
श्री महाकाली श्री महालक्ष्मी श्री महासरस्वती स्वरूपिणी चंडिका महालक्ष्मी
प्रसाद सिद्ध्यर्थं, तदेव लग्नं सुदिनं तदेव ताराबलं चंद्रबलं तदेव विद्याबलं दैवबलं
तदेव लक्ष्मीपते ते अङ्घ्रियुगं स्मरामि ॥

शुभे शोभने मुहूर्ते,
अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थां गतोपि वा,
यः स्मरेत् पुंडरीकाक्षं सः बाह्याभ्यन्तरः शुचिः ॥

मानसं वाचिकं पापं कर्मणा समुपार्जितं, श्री राम स्मरणेनैव व्यपोहति न
संशयः । श्री राम राम राम॥

तिथिर्विष्णुः तथा वारः नक्षत्रं विष्णुरेवच, योगश्च करणश्चैव सर्वं श्री विष्णु मयं
जगत् । श्री गोविंद गोविंद गोविंद॥

अस्य श्री भगवतः महाविष्णोः आदि पुरुषस्य आज्ञया, प्रवर्त मानस्य
शुभयोग शुभ करण एवं गुण विशेषण विशिष्टायां अस्यां वर्तमानायां शुभ
तिथौ अस्माकं सर्वेषां सह कुटुम्बानां क्षेमस्थैर्यादि सर्वाभीष्ट सिद्ध्यर्थं धर्मार्थ

काम मोक्षादि निखिल चतुर्विध पुरुषार्थ सिध्यर्थं, सर्वेषां जन्मलग्न जन्मराशि वशात्, नामलग्न नामराशि वशाच्च, महा दशादि बहुविध दशापहार छिद्र सूक्ष्म प्राणादि वशाच्च, गोचार वशाच्च, ए ए ग्रहाः स्थिति भाव आलोक योग कारगता आधिपत्यादिभिः प्रतिकूलाः, तेषां ग्रहाणां आनुकूल्य सिद्यर्थं, ए ए ग्रहाः स्थिति भाव आलोक योगकारगता आधिपत्यादिभिः अनुकूलाः, तेषां ग्रहाणां अतिशयित शुभ फल प्रदाद्त्व सिध्यर्थं, आयुः, आरोग्य, सौभाग्य, बल, श्री, कीर्ति, भाग्य, धन, धान्य, मणी, वस्त्र, भूषण, गृह, ग्राम, महाराज्य, सम्राज्यादि समस्त निखिलसुख अवाप्त्यर्थं, अस्मत् गुरु वर्याणां, श्रीविद्या पीठाधिपानां, श्रीविद्या गुरूणां, श्री भास्कर प्रकाश आश्रम अधिष्ठापनाचार्यानां, श्री विमर्शानंदनाथेंद्र सरस्वती महास्वामिनां पूर्ण कृपाविशेष अनुग्रह पुरस्सरं, समस्त गुरुमंडल स्मरण वंदन पूर्वकं, श्री विघ्नेश्वरादि त्रयः त्रिंशत् कोटि देवतानां, प्रसाद पूर्वकं, अत्र सन्निहितानां, श्रोत्रियाणां, महनीयाणां, समस्त आस्तिक महाजनानां च आशीर्वाद पूर्वकं, श्री सद्गुरु चरणारविंद वंदन पूर्वकं, महताप्रोत्साहेन, श्री सहस्त्र चंडी हवन तदङ्गत्वेन, न्यास, मूलमन्त्र जप, पूजा, पारायण, स्तोत्र पठनादिकं अद्य करिष्ये ॥

*****

॥ मातृका न्यासम् ॥

आदौ ऋष्यादि न्यासः। ***तद्यथा***

ब्रह्म विष्णु रुद्र ऋषिभ्यो नमः - *शिरसि*

गायत्र्युष्णिग्-अनुष्टुप् छंदेभ्यो नमः - *मुखे*

महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती देवताभ्यो नमः - *हृदि*

ऐं बीजाय नमः - *गुह्ये*

ह्रीं शक्तये नमः - *पादयोः*

क्लीं कीलकाय नमः - *नाभौ*

अथ मातृका न्यासः।

आदौ दुर्गा मातृका न्यासः

अस्यश्री महद्दुर्गा मातृका महामन्त्रस्य,

ब्रह्मा-ऋषिः - *शिरसि*

गायत्री-छन्दः - *मुखे*

श्री महादुर्गा स्वरूपिणी मातृका सरस्वती-देवता - *हृदि*

ह्रां बीजं, ह्रीं शक्तिः, ह्रूं कीलकम्

महादुर्गा प्रसाद सिद्ध्यर्थे महादुर्गा मातृका न्यासे विनियोगः।

समस्त मातृकाभिः त्रिः-व्यापकं कृत्वा, करषडङ्गन्यासादिकं कृत्वा ।

अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं लृं ॡं

एं ऐं ओं औं अं अः

कं खं गं घं ङं

चं छं जं झं ञं

टं ठं डं ढं णं

तं थं दं धं नं

पं फं बं भं मं

यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं

तद्यथा

ह्रीं श्रीं **अं** कं खं गं घं ङं **आं** अङ्गुष्ठाभ्यां नमः

ह्रीं श्रीं **इं** चं छं जं झं ञं **ईं** तर्जनीभ्यां नमः

ह्रीं श्रीं **उं** टं ठं डं ढं णं **ऊं** मध्यमाभ्यं नमः

ह्रीं श्रीं **एं** तं थं दं धं नं **ऐं** अनामिकाभ्यां नमः

ह्रीं श्रीं **ओं** पं फं बं भं मं **औं** कनिष्ठिकाभ्यां नमः

ह्रीं श्रीं **अं** यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं **अः** करतल करपृष्ठाभ्यां नमः

ह्रीं श्रीं **अं** कं खं गं घं ङं **आं** हृदयाय नमः

ह्रीं श्रीं **इं** चं छं जं झं ञं **ईं** शिरसे स्वाहा

ह्रीं श्रीं **उं** टं ठं दं ढं णं **ऊं** शिखायै वषट्

ह्रीं श्रीं **एं** तं थं दं धं नं **ऐं** कवचाय हुं

ह्रीं श्रीं **ओं** पं फं बं भं मं **औं** नेत्रत्रयाय वौषट्

ह्रीं श्रीं **अं** यं रं लं वं शं षं सं हं लं क्षं **अः** अस्त्राय फट्

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ।

ध्यानं

खड्गं चक्र गदेषु चाप परिघां शूलं भुशुण्डीं शिरः,
शङ्खं सन्दधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्ग भूषावृताम् ।
नीलाश्मद्युतिमास्य पाद दशकां सेवे महा कालिकां
यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम्।

पञ्चपूज

लं पृथिव्यात्मने	गन्धं कल्पयामि
हं आकाशात्मने	पुष्पं कल्पयामि
यं वायवात्मने	धूपं कल्पयामि
रं अग्न्यात्मने	दीपं कल्पयामि
वं अमृतात्मने	अमृतं कल्पयामि
सं सर्वात्मने	सर्वोपचारान् समर्पयामि

अथ वक्ष्यमाण स्थानेषु मातृकां न्यासेत्

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः **अं** दुर्गायै नमः *शिरशि*
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः **आं** कौशिकायै नमः *मुखवृत्ते*
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः **इं** उमायै नमः *दक्ष नेत्रे*
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः **ईं** चण्डायै नमः *वाम नेत्रे*

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	उं माहेश्वर्यै नमः	दक्ष कर्णो
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ऊं शिवायै नमः	वाम कर्णो
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ऋं विश्वेश्वर्यै नमः	दक्ष नासा पुटे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ॠं जगद्धात्र्यै नमः	वाम नासा पुटे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ऌं स्थिति-संहार कारिण्यै नमः	दक्ष गण्डे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ॡं योग निद्रायै नमः	वाम गण्डे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	एं भगवत्यै नमः	ऊर्ध्वोष्टे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ऐं देव्यै नमः	अधरोष्टे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ओं स्वाहायै नमः	ऊर्ध्व दन्तपङ्क्तौ
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	औं स्वधायै नमः	अधो दन्तपङ्क्तौ
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	अं सुधायै नमः	जिह्वाग्रे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	अः सृष्टिराहुत्यै नमः	ब्रह्म रन्ध्रे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	कं कलायै नमः	दक्ष बाहु मूले
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	खं मायायै नमः	दक्षकूर्परे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	गं रमायै नमः	दक्षमणि बन्धे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	घं ज्येष्ठायै नमः	दक्ष कराङ्गुलि मूले
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	ङं स्मृत्यै नमः	दक्ष कराङ्गुळ्यग्रे
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	चं पुष्ट्यै नमः	वाम बाहु मूले
ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः	छं स्थित्यै नमः	वाम कूर्परे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः जं गत्यै नमः वाम मणि बन्धे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः झं रत्यै नमः वाम करांङ्गुलिमूले

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः ञं प्रीत्यै नमः वाम करांङ्गुल्यग्रे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः टं धृत्यै नमः दक्षोरु मूले

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः ठं नीत्यै नमः दक्ष जानुनि

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः डं विभूत्यै नमः दक्ष गुल्फे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः ढं भूत्यै नमः दक्ष पादांङ्गुलि मूले

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः णं उन्नत्यै नमः दक्ष पादांङ्गुल्यग्रे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः तं क्षित्यै नमः वामोरु मूले

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः थं क्षान्त्यै नमः वाम जानुनि

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः दं क्षत्यै नमः वाम गुल्फे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः धं कान्त्यै नमः वाम पादांङ्गुलि मूले

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः नं शान्त्यै नमः वाम पादांङ्गुल्यग्रे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः पं क्लान्त्यै नमः दक्ष पार्श्वे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः फं महाद्युत्यै नमः वाम पार्श्वे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः बं क्षुधायै नमः पृष्ठे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः भं पिपासायै नमः नाभौ

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः मं स्पृहायै नमः जठरे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः यं लज्जायै नमः हृदये

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः रं निद्रायै नमः दक्ष स्कन्धे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः लं मुद्रायै नमः ककुदि

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः वं चिदात्मिकायै नमः वाम स्कन्धे

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः शं गिरिजायैनमः हृदयादिदक्षकरांङ्गुल्यन्तं

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः षं भारत्यै नमः हृदयादिवामकरांङ्गुल्यन्तं

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः सं लक्ष्म्यै नमः हृदयादि दक्षपादांङ्गुल्यन्तं

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः हं शच्यै नमः हृदयादि वामकरांङ्गुल्यन्तं

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः ळं संज्ञायै नमः नाभ्यादि पादान्तं

ह्रीं श्रीं दुं दुर्गायै नमः क्षं विभावर्यै नमः नाभ्यादि मूर्ध्यन्तं

इति महादुर्गा मातृका न्यासः ॥

॥ ततः सर्वांग न्यासः ॥

ॐ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा
शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुंडी परिघायुधा ।1।

सौम्या सौम्य तरा शेष सौम्येभ्यस्त्वति सुन्दरी
परा पराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी ।2।

यच्च किंञ्चित् क्वचिद् वस्तु सदसद्वाखिलात्मिके
तस्य सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसेतदा ।3।

यया त्वया जगत् स्त्रष्टा जगत्पात्यत्ति यो जगत्
सोऽपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतु मिहेश्वरः ।4।

विष्णुः शरीर ग्रहण महमीशान एव च
कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमान् भवेत् ।5।

आद्यं बीजं (ऐं) कृष्ण तरं ध्यात्वा सर्वांगे विन्यसामि

ॐ शूलेन पाहिनो देवि पाहि खड्गेन चांबिके
घण्टा स्वनेन नः पाहि चाप ज्या निःस्वनेन च ।1।

ॐ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे
भ्रामणेनात्मशूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरि ।2।

सौम्यानि यानिरूपाणि त्रैलोक्ये विचरंति ते
यानि चात्यर्थ घोराणि तै रक्षास्मांस्तथा भुवं ।3।
खड्ग शूल गदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके
करपल्लव सङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ।4।

द्वितीयं माया बीजं (ह्रीं) सूर्य सदृशं ध्यात्वा सर्वांगे विन्यसामि

सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते
भयेभ्यस्त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तुते ।5।

एतत्ते वदनं सौम्यं लोचन त्रय भूषितम्
पातु नः सर्वभीतिभ्यः कात्यायनि नमोऽस्तुते ।6।

ज्वाला कराल मत्युग्रं अशेषासुर सूदनम्
त्रिशूलं पातु नो भीतेर्भद्रकालि नमोऽस्तुते ।7।

हिनस्ति दैत्य तेजांसि स्वनेनापूर्य या जगत्
सा घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानिव ।8।

असुरा सृग्व सापङ्क चर्चितस्ते करो ज्वलः
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयम् ।9।

तृतीयं काम बीजं (क्लीं) स्फटिकाभं ध्यात्वा सर्वांगे विन्यसामि

इति सर्वांग न्यासः ॥

॥ अथ मूल षडंग न्यासः ॥

ऐं	अङ्गुष्ठाभ्यां नमः
ह्रीं	तर्जनीभ्यां नमः
क्लीं	मध्यमाभ्यां नमः

चामुण्डायै अनामिकाभ्यां नमः

विच्चे कनिष्ठिकाभ्यां नमः

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे करतल कर पृष्ठाभ्यां नमः

॥ एवं हृदयादि न्यासः ॥

ऐं	हृदयाय नमः
ह्रीं	शिरसे स्वाहा
क्लीं	शिखायै वषट्
चामुण्डायै	कवचाय हुं
विच्चे	नेत्रत्रयाय वौषट्

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे अस्त्राय फट्

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

॥ ततोऽक्षर न्यासः ॥

ह्रीं श्रीं ऐं नमः	*शिखायं*
ह्रीं श्रीं ह्रीं नमः	*दक्ष नेत्रे*
ह्रीं श्रीं क्लीं नमः	*वाम नेत्रे*
ह्रीं श्रीं चां नमः	*दक्षिण कर्णे*
ह्रीं श्रीं मुं नमः	*वाम कर्णे*
ह्रीं श्रीं डां नमः	*दक्ष नासिकायं*

ह्रीं श्रीं यैं नमः *वाम नासिकायं*

ह्रीं श्रीं विं नमः *मुखे*

ह्रीं श्रीं च्चें नमः *गुह्ये*

॥ अथ मूलेन अष्टवारं व्यापकं विन्यस्य ॥

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

॥ अथ दश दिङ्न्यासः ॥

ह्रीं श्रीं ऐं प्राच्यै नमः

ह्रीं श्रीं ऐं आग्नेय्यै नमः

ह्रीं श्रीं ह्रीं दक्षिणायै नमः

ह्रीं श्रीं ह्रीं निरृत्यै नमः

ह्रीं श्रीं क्लीं प्रतीच्यै नमः

ह्रीं श्रीं क्लीं वायव्यै नमः

ह्रीं श्रीं चामुण्डायै उदीच्यै नमः

ह्रीं श्रीं विच्चे ईशान्यायै नमः

ह्रीं श्रीं ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ऊर्ध्वायै नमः

ह्रीं श्रीं ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे भूम्यै नमः ।

एते न्यासाः अवश्यकाः ॥

*****

॥ सिद्धकुञ्जिका स्तोत्रं ॥

ॐ शिव उवाच

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि कुञ्जिका स्तोत्रमुत्तमं ।

येन मंत्र प्रभावेण चण्डीजापः शुभो भवेत् |1|

न कवचं नार्गला स्तोत्रं कीलकं न रहस्यकं ।

न सूक्तं नापि ध्यानं च न न्यासो न च वार्चनं |2|

कुञ्जिका पाठ मात्रेण दुर्गा पाठ फलं लभेत् ।

अति गुह्य तरं देवि देवानामपि दुर्लभं |3|

गोपनीयं प्रयत्नेन स्वयोनिरिव पार्वति ।

मारणं मोहनं वश्यं स्तंभनोच्चाटनाधिकं

पाठमात्रेण संसिद्ध्येत् कुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमं |4|

।अथ मन्त्रः।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ।

ॐ ग्लौं हुं क्लीं जूं सः, ज्वालय ज्वालय, ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल ।

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे ।

ज्वल हं सं लं क्षं फट् स्वाहा ।

।इति मंत्रः।

नमस्ते रुद्र रूपिण्यै नमस्ते मधुमर्दिनि

नमः कैटभ हारिण्यै नमस्ते महिषार्दिनि |5|

नमस्ते शुंभहंत्र्यै च निशुंभासुर घातिनि
जागृतं हि महादेवि जपं सिद्धिं कुरुष्वमे |6|
ऐंकारी सृष्टि रूपायै ह्रींकारी प्रतिपालिका |7|
क्लींकारी कामरूपिण्यै बीजरूपे नमोस्तुते ।
चामुण्डा चण्ड घाती च यैकारी वरदायिनी । |8|
विच्चे चाभयदा नित्यं नमस्ते मन्त्ररूपिणि |9|
धां धीं धूं धूर्जटे पत्नी वां वीं वूं वागधीश्वरी
क्रां क्रीं क्रूं कालिका देवि शां शीं शूं मे शुभं कुरु |10|
हुं हुं हुंकार रूपिण्यै जं जं जं जंभ नादिनी ।
भ्रां भ्रीं भ्रूं भैरवी भद्रे भवान्यैते नमो नमः |11|
अं कं चं टं तं पं यं शं वीं दुं ऐं वीं हं क्षं।
धिजाग्रं धिजाग्रं त्रोटय त्रोटय दीप्तं कुरु कुरु स्वाहा ।
पां पीं पूं पार्वती पूर्णा खां खीं खूं खेचरी तथा |12|
सां सीं सूं सप्तशती देव्या मंत्र सिद्धिं कुरुष्वमे
इदं तु कुंञ्जिका स्तोत्रं मंत्र जागर्ति हेतवे
अभक्ते नैव दातव्यं गोपितं रक्ष पार्वति
यस्तु कुञ्जिकया देवि हीनां सप्तशतीं पठेत्
न तस्य जायते सिद्धिररण्ये रोदनं यथा |13|

इति कुञ्जिका स्तोत्रं संपूर्णं ॥

॥ देवी कवचं ॥

अस्य श्री चण्डी कवचस्य । ब्रह्मा ऋषिः । अनुष्टुप् छंदः । चामुण्डा देवता । अङ्गन्यासोक्त मातरो बीजम् । दिग्बन्ध देवताः तत्वं । श्री जगदंबा प्रीत्यर्थे सप्तशती पाठाङ्गत्वेन जपे विनियोगः।

ॐ नमश्चण्डिकायै

मार्कण्डेय उवाच

ॐ यद् गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।
यन्न कस्य चिदा ख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह |1|

ब्रह्मोवाच

अस्ति गुह्य तमं विप्र सर्व भूतोप कारकम् ।
देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने |2|

प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ।
तृतीयं चन्द्र घंटेति कूष्मांडेति चतुर्थकं |3|

पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति च
सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमं |4|

नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः ।
उक्तान्येतानि नामानि ब्रह्मणैव महात्मना |5|

अग्निना दह्य मानस्तु शत्रु मध्ये गतो रणे ।
विषमे दुर्गमे चैव भयार्ताः शरणं गताः |6|

न तेषां जायते किञ्चिदशुभम् रण सङ्कटे ।
नापदं तस्य पश्यामि शोक दुःख भयं नहि |7|
यैस्तु भक्त्या स्मृता नूनं तेषां वृद्धिः प्रजायते ।
येत्वां स्मरन्ति देवेशि रक्षसे तान्न संशयः |8|
प्रेतसंस्था तु चामुण्डा वाराही महिषासना।
ऐन्द्री गज समारूढा वैष्णवी गरुडासना |9|
माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखि वाहना
लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता हरिप्रिया |10|
श्वेतरूपधरादेवी ईश्वरी वृषवाहना
ब्राह्मी हंस समारूढा सर्वाभरण भूषिता |11|
इत्येता मातरः सर्वाः सर्वयोग समन्विताः
नानाभरण शोभाढ्या नानारत्नोप शोभिताः |12|
दृश्यंते रथमारूढा देव्यः क्रोध समाकुलाः
शंखं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुसलायुधं |13|
खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमेव च
कुन्तायुधं त्रिशूलञ्च शार्ङ्गमायुधमुत्तमं |14|
दैत्यानां देहनाशाय भक्तानामभयाय च
धारयन्त्या युधानीत्थं देवानां च हिताय वै |15|
नमस्तेऽस्तु महारौद्रे महाघोर पराक्रमे

महाबले महोत्साहे महाभय विनाशिनि |16|

त्राहि मां देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्धिनि ।

प्राच्यां रक्षतु मामैंद्री आग्नेय्यामग्निदेवता |17|

दक्षिणेऽवतु वाराही नैर्ऋत्यां खड्गधारिणी ।

प्रतीच्यां वारुणी रक्षेत् वायव्यां मृगवाहिनी |18|

उदीच्यां पातु कौमारी ऐशान्यां शूलधारिणी ।

ऊर्ध्वं ब्रह्माणि मे रक्षेदधस्ताद्वैष्णवी तथा |19|

एवं दश दिशो रक्षेच्चामुण्डा शववाहना ।

जया मे चाग्रतः पातु विजया पातु पृष्ठतः |20|

अजिता वामपार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ।

शिखामुद्योतिनी रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता |21|

मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ रक्षेत् यशस्विनी ।

त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके |22|

शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्र योर् द्वारवासिनी ।

कपोलौ कालिका रक्षेत् कर्ण मूलेतु शांकरी |23|

नासिकायां सुगंधाच उत्तरोष्ठेच चर्चिका ।

अधरे चामृत कला जिह्वायांच सरस्वती |24|

दन्तान् रक्षतु कौमारी कंठदेशेतु चण्डिका।

घण्टिकां चित्र घण्टा च महामाया च तालुके |25|

कामाक्षी चिबुकं रक्षेत् वाचं मे सर्व मंगला।
ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी |26|
नीलग्रीवा बहिः कंठे नलिकां नलकूबरी ।
स्कंदयोः खड्गिनी रक्षेद् बाहू मे वज्रधारिणी |27|
हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेद् अंबिका चाङ्गुलीषु च।
नखान्छूलेश्वरी रक्षेत् कुक्षौ रक्षेत्कुलेश्वरी |28|
स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनः शोकविनाशिनी । |29|
हृदये ललिता देवी उदरे शूलधारिणी
नाभौ च कामिनी रक्षेद् गुह्यं गुह्येश्वरी तथा ।
पूतना कामिका मेढ्रं गुदे महिष वाहिनी |30|
कट्यां भगवती रक्षेज्जानुनी विन्ध्य वासिनी ।
जङ्घे महाबला रक्षेत् सर्व काम प्रदायिनी |31|
गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तैजसी
पादाङ्गुलीषु श्री रक्षेत् पादाधस्तलवासिनी |32|
नखान् दंष्ट्रा कराली च केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ।
रोमकूपेषु कौबेरी त्वचं वागीश्वरी तथा |33|
रक्त मज्जा वसा मांसान्यस्थि मेदांसि पार्वती ।
अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी |34|
पद्मावती पद्म कोशे कफे चूडामणिस्तथा ।

ज्वालामुखी नखज्वालामभेद्या सर्व संधिषु |35|

शुक्रं ब्रह्माणि मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा

अहङ्कारं मनो बुद्धिं रक्षेन्मे धर्मधारिणी |36|

प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च समानकं ।

वज्रहस्ता च मे रक्षेत् प्राणं कल्याण शोभना |37|

रसे रूपे च गंधे च शब्दे स्पर्शे च योगिनी

सत्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्नारायणी सदा |38|

आयू रक्षतु वाराही धर्मं रक्षतु वैष्णवी

यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च धनं विद्यां च चक्रिणी |39|

गोत्रमिंद्राणि मे रक्षेत् पशून्मे रक्ष चण्डिके

पुत्रान् रक्षेन्महालक्ष्मी भार्यां रक्षतु भैरवी |40|

पन्थानं सुपथा रक्षेन्मार्गं क्षेमकरी तथा

राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता |41|

रक्षाहीनं तु यस्थानं वर्जितं कवचेन तु

तत्सर्वं रक्ष मे देवि जयंती पाप नाशिनी |42|

पदमेकं न गच्छेत्तु यदिच्छेच्छुभमात्मनः

कवचेनावृतो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति |43|

तत्र तत्रार्थ लाभश्च विजयः सार्व कामिकः

यंयं चिन्तयते कामं तंतं प्राप्नोति निश्चितं |44|

परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान्
निर्भयो जायते मर्त्यः सङ्ग्रामेष्वपराजितः ।45।
त्रैलोक्ये तु भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः पुमान्
इदंतु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभं ।46।
यः पठेत्प्रयतो नित्यं त्रि सन्ध्यं श्रद्धयान्वितः
दैवीकला भवेत्तस्य त्रैलोक्येष्वपराजितः ।47।
जीवेद्वर्षशतं साग्रमपमृत्यु विवर्जितः
नश्यन्ति व्याधयः सर्वे लूता विस्फोटकादयः ।48।
स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं चापि यद्विषं
अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्र यन्त्राणि भूतले ।49।
भूचराः खेचराश्चैव जलजाश्चोप देशिकाः
सहजा कुलजा माला डाकिनी शाकिनी तथा ।50।
अन्तरिक्ष चरा घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः
ग्रह भूत पिशाचाश्च यक्षगंधर्व राक्षसाः ।51।
ब्रह्म राक्षस वेतालाः कूष्मांडा भैरवादयः
नश्यंति दर्शनात्तस्य कवचेहृदि संस्थिते ।52।
मानोन्नतिर् भवेद्राज्ञस्तेजोवृद्धि करं परम्
यशसा वर्धते सोपि कीर्तिमण्डित भूतले ।53।
जपेत् सप्तशतीं चण्डीं कृत्वातु कवचं पुरा

यावद्भूमंडलं धत्ते सशैल वन काननम् |54|

तावत्तिष्ठति मेदिन्यां संततिः पुत्रपौत्रिकी

देहांते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभं |55|

प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामाया प्रसादतः

लभते परमं रूपं शिवेन सहमोदते |56|

इति श्री देवीकवचं समाप्तं ॥

॥ अर्गला स्तोत्रम् ॥

अस्य श्री अर्गला स्तोत्र महा मंत्रस्य । विष्णुः ऋषिः। अनुष्टुप् छंदः । श्री महालक्ष्मीः देवता ।श्री जगदंबा प्रीतये सप्तशती पाठाङ्गत्वेन जपे विनियोगः ।

ॐ नमश्चण्डिकायै

मार्कण्डेय उवाच

ॐ जयन्ती मंगळा काली भद्रकाली कपालिनी ।
दुर्गा क्षमा शिवा धात्री स्वाहा स्वधा नमोऽस्तुते ।1।

जयत्वं देवि चामुण्डे जय भूतार्तिहारिणि।
जय सर्व गते देवि कालरात्रि नमोऽस्तुते ।2।

मधुकैटभ विद्रावि विधातृ वरदे नमः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ।3।

महिषासुर निर्नाशि भक्तानां सुखदे नमः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ।4।

रक्तबीज वधे देवि चण्ड मुण्ड विनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ।6।

शुम्भस्यैव निशुंभस्य धूम्राक्षस्य च मर्दिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ।7।

वन्दिताङ्घ्रियुगे देवि सर्वसौभाग्य दायिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ।8।

अचिन्त्यरूपचरिते सर्व शत्रुविनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |9|

नतेभ्यः सर्वदा भक्त्या चण्डिके दुरितापहे ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |10|

स्तुवद्भ्यो भक्तिपूर्वं त्वां चण्डिके व्याधिनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |11|

चण्डिके सततं ये त्वां अर्चयंतीह भक्तितः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |12|

देहि सौभाग्यमारोग्यं देहि मे परमं सुखम् ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |13|

विधेहि द्विषतां नाशं विधेहि बलमुच्चकैः ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |14|

विधेहि देवि कल्याणं विधेहि परमां श्रियं ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |15|

सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेऽम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |16|

विद्यावन्तं यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनं कुरु ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |17|

प्रचण्ड दैत्यदर्पघ्ने चण्डिके प्रणतायमे ।

रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |19|
चतुर्भुजे चतुर्वक्त्र संस्तुते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |20|
कृष्णेन संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या सदाम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |21|
हिमाचलसुतानाथ संस्तुते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |22|
इन्द्राणी पतिसद्भाव पूजिते परमेश्वरि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |23|
देवि प्रचण्डदोर्दण्ड दैत्यदर्प विनाशिनि ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |24|
देवि भक्तजनोद्दाम दत्तानन्दोदयेऽम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि |25|
पत्नीं मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् ।
तारिणीं दुःखसम्सारसागरस्य कुलोद्भवाम् |26|
इदं स्तोत्रं पठित्वा तु महास्तोत्रं पठेन्नरः ।
स तु सप्तशती संख्या वरमाप्नोति संपदाम् |27|

इति श्री अर्गला स्तोत्रं समाप्तम् ॥

*****

॥ कीलक स्तोत्रम् ॥

अस्य श्री कीलक मन्त्रस्य । शिव ऋषिः ।अनुष्टुप् छंदः । श्री महा सरस्वती देवता। श्री जगदंबा प्रीत्यर्थं सप्तशती पाठांगत्वेन जपे विनियोगः ।

ॐ नमश्चण्डिकायै।
मार्कण्डेय उवाच।
ॐ विशुद्ध ज्ञानदेहाय त्रिवेदी दिव्यचक्षुषे ।
श्रेयः प्राप्ति निमित्ताय नमः सोमार्ध धारिणे |1|
सर्वमेत द्विजानीयान् मन्त्राणामभि कीलकं ।
सोऽपि क्षेममवाप्नोति सततं जाप्य तत्परः |2|
सिध्यन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि ।
एतेन स्तुवतां देवी स्तोत्रमात्रेण सिध्यति |3|
न मन्त्रो नौषधं तत्र न किञ्चि दपि विद्यते ।
विना जाप्येन सिध्येत सर्वमुच्चाटनादिकम् |4|
समग्राण्यपि सिध्यंति लोकशङ्कामिमां हरः ।
कृत्वा निमन्त्रयामास सर्वमेवमिदं शुभम् |5|
स्तोत्रंवै चण्डिकायास्तु तच्च गुप्तं चकार सः ।
समाप्तिर्न च पुण्यस्य तां यथावन्नियन्त्रणाम् |6|
सोऽपि क्षेम मवाप्नोति सर्वमेवं न संशयः ।

कृष्णायां वा चतुर्दश्यां अष्टम्यां वा समाहितः |7|
ददाति प्रतिगृह्णाति नान्यथैषा प्रसीदति ।
इत्थं रूपेण कीलेन महादेवेन कीलितम् |8|
यो निष्कीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्फुटम् ।
स सिद्धः स गणः सोऽपि गन्धर्वो जायते नरः |9|
न चैवाप्यटतस्तस्य भयं क्वापीह जायते ।
नापमृत्युवशं याति मृतो मोक्षमवाप्नुयात् |10|
ज्ञात्वा प्रारभ्य कुर्वीत न कुर्वाणो विनश्यति ।
ततो ज्ञात्वैवसम्पन्नमिदं प्रारभ्यते बुधैः |11|
सौभाग्यादि च यत्किञ्चिद् दृश्यते ललनाजने ।
तत्सर्वं तत्प्रसादेन तेन जाप्यमिदं शुभम् |12|
शनैस्तु जप्यमानेऽस्मिन् स्तोत्रे सम्पत्तिरुच्चकैः ।
भवत्येव समग्रापि ततः प्रारभ्यमेव तत् |13|
ऐश्वर्यं यत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्य संपदः।
शत्रुहानिः परो मोक्षः स्तूयते सा न किं जनैः |14|

इति श्री भगवती कीलक स्तोत्रं समाप्तम् ॥

*****

॥ रात्रि सूक्तं ॥

ॐ विश्वेश्वरीं जगद्धात्रीं स्थिति संहार कारिणीं

निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां तेजसः प्रभुः |1|

ब्रह्मोवाच

त्वं स्वाहा त्वं स्वधा त्वं हि वषट्कारः स्वरात्मिका ।

सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधा मात्रात्मिका स्थिता |2|

अर्धमात्रा स्थिता नित्या यानुच्चार्या विशेषतः ।

त्वमेव सन्ध्या सावित्री त्वं देवि जननी परा |3|

त्वयैतद्धार्यते विश्वं त्वयैतत्सृज्यते जगत् ।

त्वयैतत्पाल्यते देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा |4|

विसृष्टौ सृष्टि रूपात्वं स्थिति रूपा च पालने ।

तथा संहृति रूपान्ते जगतोऽस्य जगन्मये |5|

महाविद्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ।

महामोहा च भवती महादेवी महासुरी |6|

प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य गुणत्रय विभाविनी ।

कालरात्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्च दारुणा |7|

त्वं श्री स्त्वमीश्वरी त्वं ह्रीस्त्वं बुद्धिर्बोधलक्षणा ।

लज्जा पुष्टि स्तथा तुष्टि स्त्वं शान्तिः क्षान्ति रेव च |8|

खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ।
शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुण्डी परिघायुधा |9|
सौम्या सौम्यतराशेष सौम्येभ्यस्त्वतिसुन्दरी ।
परापराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी |10|
यच्च किञ्चित् क्वचिद् वस्तु सद् सद्वाखिलात्मिके ।
तस्य सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसे तदा |11|
यया त्वया जगत्स्रष्टा जगत्पात्यत्ति यो जगत् ।
सोऽपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः |12|
विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान एव च ।
कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमान् भवेत् |13|
सा त्वमित्थं प्रभावैः स्वैरुदारैर्देवि संस्तुता ।
मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ मधुकैटभौ |14|
प्रबोधं च जगत्स्वामी नीयतामच्युतो लघु ।
बोधश्च क्रियतामस्य हन्तुमेतौ महासुरौ |15|

इति पौराणिक रात्रि सूक्तं समाप्तम् ॥

*****

॥ नवाक्षरी महामन्त्रम् ॥

अस्यश्री चण्डी महालक्ष्मी महामंत्रस्य । ब्रह्म विष्णुः रुद्रा ऋषयः(शिरसि) । गायत्र्युष्णि गनुष्टुभ् श्छन्दांसि (मुखे) । श्री महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वत्यो देवताः(हृदये) । ऐं बीजं, ह्रीं शक्तिः, क्लीं कीलकं । श्री महाकाली महालक्ष्मी महा सरस्वती प्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥

करन्यासः / हृदयन्यासः

ऐं अङ्गुष्ठाभ्यां नमः

ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः

क्लीं मध्यमाभ्यां नमः

चामुण्डायै अनामिकाभ्यां नमः

विच्चे कनिष्ठिकाभ्यां   नमः

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे कर तल करपृष्ठाभ्यां नमः

ऐं हृदयाय नमः

ह्रीं शिरसे स्वाहा

क्लीं शिखायै वषट्

चामुण्डायै कवचाय हुं

विच्चे नेत्रत्रयाय वौषट्

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे अस्त्राय फट्

ॐ भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ।

ध्यानम्

खड्गं चक्र गदेषु चाप परिघां शूलं भुशुण्डीं शिरः,
शङ्खं सन्दधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्ग भूषावृताम् ।
नीलाश्मद्युतिमास्य पाद दशकां सेवे महा कालिकां
यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥

अक्षस्रक् परशुं गदेषु कुलिशं पद्मं धनुः कुण्डिकां,
दण्डं शक्तिमसिं च चर्मजलजं घण्टां सुराभाजनम् ।
शूलं पाश सुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां,
सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थितां ॥

घण्टा शूल हलानि शङ्ख मुसले चक्रं धनुःसायकं,
हस्ताब्जैर् दधतीं घनान्तविलसत् शीतांशु तुल्य प्रभां ।
गौरी देह समुद्भवां त्रिजगतामाधारभूतां महा
पूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे,शुम्भादिदैत्यार्दिनीं ॥

पञ्चपूजा

लं पृथिव्यात्मने	गन्धं कल्पयामि	रं अग्न्यात्मने	दीपं कल्पयामि
हं आकाशात्मने	पुष्पं कल्पयामि	वं अमृतात्मने	अमृतं कल्पयामि
यं वायवात्मने	धूपं कल्पयामि	सं सर्वात्मने	सर्वोपचारान् समर्पयामि

*****

॥ मातृकाऽक्षरसहित नवाक्षरीमहामंत्र जपः ॥

1	अं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
2	आं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
3	इं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
4	ईं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
5	उं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
6	ऊं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
7	ऋं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
8	ॠं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
9	ऌं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
10	ॡं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
11	एं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
12	ऐं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
13	ओं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
14	औं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
15	अं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
16	अः	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
17	कं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
18	खं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
19	गं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
20	घं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
21	ङं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
22	चं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
23	छं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
24	जं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
25	झं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
26	ञं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
27	टं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
28	ठं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
29	डं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
30	ढं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
31	णं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
32	तं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
33	थं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
34	दं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
35	धं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
36	नं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
37	पं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
38	फं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
39	बं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
40	भं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
41	मं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
42	यं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
43	रं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
44	लं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
45	वं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
46	शं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
47	षं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
48	सं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
49	हं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
50	ळं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

क्षं

Note: Here the अक्षर is prefixed to the मन्त्रम् moving forward in the अक्षर माल

51	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ळं
52	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	हं
53	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	सं
54	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	षं
55	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	शं
56	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	वं
57	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	लं
58	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	रं
59	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	यं
60	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	मं
61	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	भं
62	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	बं
63	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	फं
64	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	पं
65	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	नं
66	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	धं
67	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	दं
68	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	थं
69	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	तं
70	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	णं
71	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ढं
72	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	डं
73	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ठं
74	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	टं
75	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ञं
76	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	झं
77	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	जं
78	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	छं
79	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	चं
80	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ङं
81	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	घं
82	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	गं
83	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	खं
84	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	कं
85	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अः
86	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अं
87	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	औं
88	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ओं
89	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऐं
90	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	एं
91	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ॡं
92	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऌं
93	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ॠं
94	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऋं
95	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऊं
96	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	उं
97	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ईं
98	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	इं
99	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	आं
100	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अं

Note: Here the अक्षर is suffixed to the मन्त्रम् moving backward in the अक्षर माल

101	अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
102	कं खं गं घं ङं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
103	चं छं जं झं ञं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
104	टं ठं डं ढं णं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
105	तं थं दं धं नं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
106	पं फं बं भं मं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
107	यं रं लं वं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
108	शं षं सं हं ळं क्षं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

*****

॥ सप्तशती माला मंत्र विधिः ॥

प्रथममध्यमोत्तर चरित्राणां ब्रह्म विष्णु रुद्रा ऋषयः।

श्री महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वत्यो देवताः (हृदये) ।

गायत्र्युष्णिगनुष्टुभ्श्छन्दांसि । नंदाशाकंभरी भीमा शक्तयः (दक्षिणस्तने) ।

रक्तदन्तिका दुर्गा भ्रामर्यो बीजानि (वाम स्तने)। अग्निर्वायुसूर्यास् तत्वानि ।

ऋग्यजुः सामवेदा ध्यानानि । सकल कामना सिद्धये

श्री महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती देवता प्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥

ॐ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा

शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुंडी परिघायुधा। अङ्गुष्ठाभ्यां नमः।

ॐ शूलेन पाहिनो देवि, पाहि खड्गेन चांबिके ।

घण्टास्वनेन नः पाहि, चापज्यानिःस्वनेन च । तर्जनीभ्यां नमः।

ॐ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च, चण्डिके रक्ष दक्षि णे ।

भ्रामणेनात्म शूलस्य, उत्तरस्यां तथेश्वरि । मध्यमाभ्यां नमः।

ॐ सौम्यानि यानिरूपाणि त्रैलोक्ये विचरंति ते ।

यानिचात्यर्थघोराणि तैः रक्षास्मांस्तथाभुवं । अनामिकाभ्यां नमः।

ॐ खड्ग शूल गदादीनि यानि चास्त्राणि तेंऽबिके ।

करपल्लव सङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः । कनिष्ठिकाभ्यां नमः।

ॐ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते ।

भयेभ्यस्त्राहिनो देवि दुर्गे देवि नमोस्तुते । करतल करपृष्ठाभ्यां नमः।

ॐ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ।
शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुंडी परिघायुधा ।   हृदयाय नमः।

ॐ शूलेन पाहिनो देवि पाहि खड्गेन चांबिके ।
घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिःस्वनेन च । शिरशेस्वाहा।

ॐ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ।
भ्रामणेनात्म शूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरि ।   शिखायै वषट्।

ॐ सौम्यानि यानि रूपाणि त्रैलोक्ये विचरंतिते
यानिचात्यर्थघोराणि तैः रक्षास्मांस्तथाभुवं ।   कवचाय हुं।

ॐ खड्ग शूल गदा दीनि यानि चास्त्राणि तेंबिके ।
करपल्लव सङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः । नेत्रत्रयाय वौषट्।

ॐ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते ।
भयेभ्यस्त्राहिनो देवि दुर्गे देवि नमोस्तुते । अस्त्राय फट्।

ॐ भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्बन्धः ॥

ध्यानम्

ॐ विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्धस्थितां भीषणां
कन्याभिः करवालखेटविलसद्धस्ताभिरासेविताम्
हस्तैश्चक्रगदासिखेटविशिखांश्चापं गुणं तर्जनीं
बिभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां भजे ॥

पञ्चपूजा

लं पृथिव्यात्मने	गन्धं कल्पयामि
हं आकाशात्मने	पुष्पं कल्पयामि
यं वायवात्मने	धूपं कल्पयामि
रं अग्न्यात्मने	दीपं कल्पयामि
वं अमृतात्मने	अमृतं कल्पयामि
सं सर्वात्मने	सर्वोपचारान् समर्पयामि

*****

© Bhaskara Prakasha Ashram

॥ अथ प्रथम चरित्रम् ॥

प्रथमोऽध्यायः

मधुकैटभ वध

ॐ नमश्चण्डिकायै ।

ॐ ऐं मार्कण्डेय उवाच |1| (1-1)

सावर्णिः सूर्यतनयो यो मनुः कथ्यते ऽष्टमः ।

निशामय तदुत्पत्तिं विस्तराद्गदतो मम |2| (1-2)

महा मायानुभावेन यथा मन्वन्तराधिपः ।

स बभूव महाभागः सावर्णिस्तनयो रवेः |3| (1-3)

स्वारोचिषेऽन्तरे पूर्वं चैत्र वंश समुद्भवः ।

सुरथो नाम राजाऽभूत् समस्ते क्षिति मण्डले |4| (1-4)

तस्य पालयतः सम्यक् प्रजाः पुत्रा निवौरसान् ।

बभूवुः शत्रवो भूपाः कोला विध्वंसि नस्तदा |5| (1-5)

तस्य तैर भवद् युद्धमतिप्रबलदण्डिनः ।

न्यूनैरपि स तैर्युद्धे कोला विध्वंसिभिर्जितः |6| (1-6)

ततः स्वपुर मायातो निज देशाधिपोऽभवत् ।

आक्रान्तः स महाभागस्तैस्तदा प्रबला रिभिः |7| (1-7)

अमात्यैर्-बलिभिर्-दुष्टैर्-दुर्बलस्य दुरात्मभिः ।

कोशो बलं चापहृतं तत्रापि स्वपुरे ततः |8| (1-8)

ततो मृगया व्याजेन हृत स्वाम्यः स भूपतिः ।
एकाकी हय मारुह्य जगाम गहनं वनम् |9| (1-9)
स तत्राश्रम मद्राक्षीद् द्विज वर्यस्य मेधसः ।
प्रशान्त श्वापदा कीर्णं मुनि शिष्योप शोभितम् |10| (1-10)
तस्थौ कञ्चित्स कालं च मुनिना तेन सत्कृतः ।
इतश्चेतश्च विचरं स्तस्मिन् मुनिवराश्रमे |11| (1-11)
सो ऽचिन्तयत् तदा तत्र ममत्वा कृष्ट चेतनः ।
मत्पूर्वैः पालितं पूर्वं मया हीनं पुरं हि तत् |12| (1-12)
मद् भृत्यै-स्तैर सद्-वृत्तैर् धर्मतः पाल्यते न वा ।
न जाने स प्रधानो मे शूर हस्ती सदा मदः |13| (1-13)
मम वैरिवशं यातः कान् भोगानुपलप्स्यते ।
ये ममा नुगता नित्यं प्रसाद धन भोजनैः |14| (1-14)
अनुवृत्तिं ध्रुवं तेऽद्य, कुर्वंत्यन्य मही भृतां ।
असम्यग्-व्ययशीलैस्तैः कुर्वद्भिः सततं व्ययम् |15| (1-15)
संचितः सोऽति दुःखेन क्षयं कोशो गमिष्यति ।
एतच्चान्यच्च सततं चिन्तया मास पार्थिवः |16| (1-16)
तत्र विप्रा श्रमा भ्याशे वैश्य मेकं ददर्श सः ।
स पृष्टस् तेन कस्त्वं भो हेतुश्चागमने ऽत्र कः |17| (1-17)
सशोक इव कस्मा त्वं दुर्मना इव लक्ष्यसे ।

इत्याकर्ण्य वचस्तस्य भूपतेः प्रण योदितम् |18| (1-18)

प्रत्युवाच सतं वैश्यः प्रश्रया वनतो नृपम् |19| (1-19)

वैश्य उवाच |20| (1-20)

समाधिर् नाम वैश्यो ऽह मुत्पन्नो धनिनां कुले |21| (1-21)

पुत्र दारैर् निरस्तश्च धन लोभाद साधुभिः ।

विहीनश्च धनैर् दारैः पुत्रै रादाय मे धनम् |22| (1-22)

वन मभ्यागतो दुःखी निरस्तश्चाप्त बंधुभिः ।

सोऽहं न वेद्मि पुत्राणां कुशला कुशला त्मिकाम् |23| (1-23)

प्रवृत्तिं स्वजनानां च दाराणां चात्र संस्थितः ।

किं नु तेषांगृहे क्षेम मक्षेमं किंनुसाम्प्रतम् |24| (1-24)

कथंते किंनु सद् वृत्तां दुर्वृत्ताः किंनुमे सुताः |25| (1-25)

राजोवाच |26| (1-26)

यैर् निरस्तो भवान् लुब्धैः पुत्र दारादिभिर् धनैः |27| (1-27)

तेषु किं भवतः स्नेह मनुबध्नाति मानसम् |28| (1-28)

वैश्य उवाच |29| (1-29)

एव मेतद् यथा प्राह भवानस्मद् गतं वचः |30| (1-30)

किं करोमि न बध्नाति मम निष्ठुरतां मनः ।

यैः सन्त्यज्य पितृस्नेहं धन लुब्धैर्निराकृतः |31| (1-31)

पतिः स्वजन हार्दं च हार्दितेष्वेव मे मनः ।

किमेतन्नाभि जानामि जानन्नपि महामते |32| (1-32)

यत्प्रेम प्रवणं चित्तं विगुणेष्वपि बन्धुषु ।

तेषां कृते मे निःश्वासो दौर्मनस्यं च जायते |33| (1-33)

करोमि किं यन्न मन स्तेष्व प्रीतिषु निष्ठुरम् |34| (1-34)

मार्कण्डेय उवाच |35| (1-35)

ततस्तौ सहितौ विप्र, तं मुनिं समुपस्थितौ |36| (1-36)

समाधिर् नाम वैश्यो ऽसौ स च पार्थिव सत्तमः ।

कृत्वा तु तौ यथा न्यायं यथार्हं तेन संविदम् |37| (1-37)

उपविष्टौ कथाः काश्चिच्चक्रतुर् वैश्य पार्थिवौ |38| (1-38)

राजोवाच |39| (1-39)

भगवं स्त्वामहं प्रष्टु, मिच्छाम्येकं वदस्व तत् |40| (1-40)

दुःखाय यन्मे मनसः, स्वचित्ता यत्ततां विना ।

ममत्वं गत राज्यस्य राज्याङ्गे ष्वखिलेष्वपि |41| (1-41)

जानतोऽपि यथाज्ञस्य किमेतन् मुनि सत्तम ।

अयं च निकृतः पुत्रैर् दारैर् भृत्यैस्तथोज्झितः |42| (1-42)

स्वजनेन च सन्त्यक्तः तेषु हार्दी तथाप्यति ।

एव मेष तथाहं च द्वावप्यत्यंत दुःखितौ |43| (1-43)

दृष्ट दोषेऽपि विषये ममत्वा कृष्ट मानसौ ।

तत् किमेतन् महाभाग यन् मोहो ज्ञानिनोरपि |44| (1-44)

ममास्य च भवत्येषा विवेकान्धस्य मूढता |45| (1-45)

ऋषिरुवाच |46| (1-46)

ज्ञान मस्ति समस्तस्य जन्तोर् विषय गोचरे |47| (1-47)
विषयश्च महाभाग यान्ति चैवं पृथक् पृथक् ।

दिवान्धाः प्राणिनः केचिद्रात्रा वन्धा स्तथापरे |48| (1-48)
केचिद्दिवा तथा रात्रौ, प्राणिन स्तुल्य दृष्टयः ।

ज्ञानिनो मनुजाः सत्यं किं तु ते न हि केवलम् |49| (1-49)
यतो हि ज्ञानिनः सर्वे पशु पक्षि मृगादयः ।

ज्ञानंच तन्मनुष्याणां यत्तेषां मृगपक्षिणाम् |50| (1-50)
मनुष्याणां च यत्तेषां तुल्यमन्यत् तथोभयोः ।

ज्ञानेऽपि सति पश्यैतान् पतङ्गा ञ्छाव चञ्चुषु |51| (1-51)
कण मोक्षा दृतान् मोहात् पीड्य माना नपि क्षुधा ।

मानुषा मनुज व्याघ्र, साभिलाषाः सुतान् प्रति |52| (1-52)
लोभात् प्रत् युप काराय नन्वेतान् किं न पश्यसि ।

तथापि ममता वर्ते, मोह गर्ते निपातिताः |53| (1-53)
महामाया प्रभावेण संसार स्थिति कारिणा ।

तन्नात्र विस्मयः कार्यो योगनिद्रा जगत्पतेः |54| (1-54)
महामाया हरेश्चैषा तया सम्मोह्यते जगत् ।

ज्ञानिनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा |55| (1-55)

बला दाकृष्य मोहाय महामाया प्रयच्छति ।

तया विसृज्यते विश्वं जगतेत च्चराचरम् |56| (1-56)

सैषा प्रसन्ना वरदा नृणां भवति मुक्तये ।

सा विद्या परमा मुक्ते हैंतुभूता सनातनी |57| (1-57)

संसार बन्ध हेतुश्च सैव सर्वेश्वरेश्वरी |58| (1-58)

राजोवाच |59| (1-59)

भगवन् का हि सा देवी महामायेति यां भवान् |60| (1-60)

ब्रवीति कथमुत्पन्ना सा कर्मास्याश्च किं द्विज ।

यत्प्रभावा च सा देवी यत् स्वरूपा यदुद्भवा |61| (1-61)

तत् सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वत्तो ब्रह्म विदां वर |62| (1-62)

ऋषिरुवाच |63| (1-63)

नित्यैव सा जगन् मूर्तिर् स्तया सर्वमिदं ततम् |64| (1-64)

तथापि तत्समुत्पत्ति र्बहुधा श्रूयतां मम ।

देवानां कार्य सिद्ध्यर्थ माविर्भवति सा यदा |65| (1-65)

उत्पन्नेति तदा लोके सा नित्याप्यभिधीयते ।

योगनिद्रां यदा विष्णु र्जगत् येकार्णवी कृते |66| (1-66)

आस्तीर्य शेष मभजत् कल्पान्ते भगवान् प्रभुः ।

तदा द्वावसुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैटभौ |67| (1-67)

विष्णु कर्ण मलोद्भूतौ हन्तुं ब्रह्माण मुद्यतौ ।

स नाभि कमले विष्णोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिः |68| (1-68)

दृष्ट्वा तावसुरौ चोग्रौ प्रसुप्तं च जनार्दनम् ।

तुष्टाव योगनिद्रां तामेकाग्र हृदयः स्थितः |69| (1-69)

विबोधनार्थाय हरे र्हरि नेत्र कृतालयाम् ।

विश्वेश्वरीं जगद्धात्रीं स्थिति संहार कारिणीम् |70| (1-70)

निद्रां भगवतीं विष्णो रतुलां तेजसः प्रभुः |71| (1-71)

ब्रह्मोवाच |72| (1-72)

त्वंस्वाहा त्वंस्वधा त्वंहि वषट्कारः स्वरात्मिका |73| (1-73)

सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधा मात्रात्मिका स्थिता ।

अर्धमात्रा स्थिता नित्या यानुच्चार्या विशेषतः |74| (1-74)

त्वमेव संध्या सावित्री, त्वं देवि जननी परा ।

त्वयैतद् धार्यते विश्वं त्वयैतत् सृज्यते जगत् |75| (1-75)

त्वयैतत् पाल्यते देवि त्वमत् स्यन्ते च सर्वदा ।

विसृष्टौ सृष्टि रूपा त्वं स्थिति रूपा च पालने |76| (1-76)

तथा संहृतिरूपान्ते, जगतोऽस्य जगन्मये ।

महाविद्या महामाया महामेधा महा स्मृतिः |77| (1-77)

महामोहा च भवती महादेवी महासुरी ।

प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य गुणत्रय विभाविनी |78| (1-78)

कालरात्रिर् महारात्रिर् मोहरात्रिश्च दारुणा ।

त्वं श्रीः त्वमीश्वरी त्वं ह्री स्त्वं बुद्धिर् बोध लक्षणा |79| (1-79)

लज्जा पुष्टि स्तथा तुष्टि स्त्वं शान्तिः,क्षान्ति रेव च ।

खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा |80| (1-80)

शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुण्डी परिघायुधा ।

सौम्या सौम्य तरा शेष सौम्येभ्य स्त्वति सुन्दरी |81| (1-81)

परा पराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी ।

यच्च किंञ्चित् क्वचिद् वस्तु सदसद् वाखिलात्मिके |82| (1-82)

तस्य सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसेतदा ।

यया त्वया जगत् स्त्रष्टा जगत् पात्यत्ति यो जगत् |83| (1-83)

सोऽपि निद्रावशं नीतः कस्त्वां स्तोतु मिहेश्वरः ।

विष्णुः शरीर ग्रहण महमीशान एव च |84| (1-84)

कारितास्ते यतो ऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमान् भवेत् ।

सा त्वमित्थं प्रभावैः स्वै रुदारैर् देवि संस्तुता |85| (1-85)

मोहयैतौ दुराधर्षावसुरौ मधुकैटभौ ।

प्रबोधं च जगत् स्वामी नीयतामच्युतो लघु |86| (1-86)

बोधश्च क्रियता मस्य हन्तुमेतौ महासुरौ |87| (1-87)

ऋषिरुवाच |88| (1-88)

एवं स्तुता तदा देवी तामसी तत्र वेधसा |89| (1-89)

विष्णोः प्रबोधनार्थाय निहन्तुं मधुकैटभौ ।

नेत्रास्य नासिका बाहु हृदयेभ्यः तथोरसः |90| (1-90)
निर्गम्य दर्शने तस्थौ ब्रह्मणो ऽव्यक्त जन्मनः ।
उत्तस्थौ च जगन्नाथ स्तया मुक्तो जनार्दनः |91| (1-91)
एकार्णवे हि शयनात्ततः स ददृशे च तौ ।
मधुकैटभौ दुरात्माना वतिवीर्य पराक्रमौ |92| (1-92)
क्रोध रक्तेक्षणावत्तुं ब्रह्माणं जनितोद्यमौ ।
समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयुधे भगवान् हरिः |93| (1-93)
पञ्च वर्ष सहस्राणि बाहु प्रहरणो विभुः ।
तावप्यतिबलोन् मत्तौ महामाया विमोहितौ |94| (1-94)
उक्तवंतौ वरो ऽस्मत्तो व्रियतामिति केशवम् |95| (1-95)
श्री भगवानुवाच |96| (1-96)
भवेतामद्य मे तुष्टौ मम वध्यावुभावपि |97| (1-97)
किमन्येन वरेणात्र एतावद्धि वृतं मम |98| (1-98)
ऋषिरुवाच |99| (1-99)
वञ्चिताभ्या मिति तदा सर्वमापो मयं जगत् |100| (1-100)
विलोक्य ताभ्यां गदितो भगवान् कमलेक्षणः ।
आवां जहि न यत्रोर्वी सलिलेन परिप्लुता |101| (1-101)
ऋषिरुवाच |102| (1-102)
तथेत्युक्त्वा भगवता शङ्ख चक्र गदा भृता ।

कृत्वा चक्रेण वै च्छिन्ने जघने शिरसी तयोः |103| (1-103)

एवमेषा समुत्पन्ना ब्रह्मणा संस्तुता स्वयम् ।

प्रभावमस्यादेव्यास्तु भूयःश्रृणुवदामिते।ऐंओं। |104| (1-104)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा:॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः

नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

सांगायै, सायुधायै, सपरिवारायै, सर्वात्मिकायै

वाग्भव बीजाधिष्टात्र्यै श्री महाकाळ्यै नमः॥

*****

© Bhaskara Prakasha Ashram

Bhaskara Prakasha Ashram

॥ अथ मध्यम चरित्रम् ॥

द्वितीयोऽध्यायः

महिषासुरसैन्य वध

ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच |105|(2-1)

देवासुर मभूद् युद्धं पूर्णमब्द शतं पुरा ।

महिषे ऽसुराणा मधिपे देवानांच पुरंदरे |106| (2-2)

तत्रा सुरैर् महावीर्यैं र्देवसैन्यं पराजितं ।

जित्वा च सकलान् देवानिन्द्रोऽभून् महिषासुरः |107| (2-3)

ततः पराजिता देवाः पद्म योनिं प्रजापतिम् ।

पुरस्कृत्य गतास् तत्र यत्रेश गरुडध्वजौ |108| (2-4)

यथा वृत्तं तयोस् तद्वन् महिषासुर चेष्टितम् ।

त्रिदशाः कथया मासुर्, देवाभि भवविस्तरम् |109| (2-5)

सूर्येंद्राग्न्य निलेंदूनां यमस्य वरुणस्य च ।

अन्येषां चाधिकारांस स्वयमे वाधि तिष्ठति |110| (2-6)

स्वर्गान् निराकृताः सर्वे तेन देव गणा भुवि ।

विचरन्ति यथा मर्त्या महिषेण दुरात्मना |111| (2-7)

एतद्वः कथितं सर्वममरारि विचेष्टितम् ।

शरणं वः प्रपन्नाःस्मो वधस्तस्य विचिन्त्यताम् |112| (2-8)

इत्थं निशाम्य देवानां वचांसि मधुसूदनः ।
चकार कोपं शंभुश्च भ्रुकुटी कुटिलाननौ |113| (2-9)
ततो ऽतिकोप पूर्णस्य चक्रिणो वदनात्ततः ।
निश्चक्राम महत्तेजो ब्रह्मणः शङ्करस्य च |114| (2-10)
अन्येषां चैव देवानां शक्रादीनां शरीरतः ।
निर्गतं सुमहत्तेजः तच्चैक्यं समगच्छत |115| (2-11)
अतीव तेजसः कूटं ज्वलन्त मिव पर्वतम् ।
ददृशुस्ते सुरास्तत्र ज्वाला व्याप्त दिगन्तरम् |116| (2-12)
अतुलं तत्र तत्तेजः सर्व देव शरीरजम् ।
एकस्थं तदभून्नारी व्याप्त लोक त्रयं त्विषा |117| (2-13)
यदभू च्छाम्भवं तेजस्तेना जायत तन्मुखम् ।
याम्येन चाभवन् केशा बाहवो विष्णु तेजसा |118| (2-14)
सौम्येन स्तनयोर् युग्मं मध्यं चैंद्रेण चाभवत् ।
वारुणेन च जङ्घोरू नितम्भस्तेजसा भुवः |119| (2-15)
ब्रह्मण स्तेजसा पादौ तदङ्गुळ्यो ऽर्क तेजसा ।
वसूनां च कराङ्गुळ्यः कौबेरेण च नासिका |120| (2-16)
तस्यास्तु दंताः सम्भूता प्राजापत्येन तेजसा
नयनत्रितयं जज्ञे तथा पावकतेजसा |121| (2-17)
भ्रुवौ च सन्ध्ययोस् तेजः श्रवणाव निलस्य च ।

अन्येषां चैव देवानां सम्भवस्तेजसां शिवा |122| (2-18)

ततः समस्त देवानां तेजोराशि समुद्भवाम् ।

तां विलोक्य मुदं प्रापुरमरा महिषा र्दिताः |123| (2-19)

शूलं शूलाद् विनिष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाक धृक् ।

चक्रं च दत्तवान् कृष्णः समुत् पाद्य स्व चक्रतः |124| (2-20)

शङ्खं च वरुणः शक्तिं ददौ तस्यै हुताशनः ।

मारुतो दत्तवांश्चापं बाणपूर्णे तथेषुधी |125| (2-21)

वज्रमिन्द्रः समुत्पाद्य कुलिशादमराधिपः ।

ददौ तस्यै सहस्राक्षो घण्टामैरावताद् गजात् |126| (2-22)

कालदण्डाद् यमो दण्डं पाशं चाम्बु पतिर्ददौ ।

प्रजापतिश्चाक्षमालां ददौ ब्रह्मा कमण्डलुम् |127| (2-23)

समस्त रोम कूपेषु निज रश्मीन् दिवाकरः ।

कालश्च दत्तवान् खड्गं तस्याः चर्म च निर्मलम् |128| (2-24)

क्षीरोदश्चामलं हारमजरे च तथाम्बरे ।

चूडामणिं तथादिव्यं कुण्डले कटकानि च |129| (2-25)

अर्धचन्द्रं तथा शुभ्रं केयूरान् सर्व बाहुषु ।

नूपुरौ विमलौ तद्वद् ग्रैवेयक मनुत्तमम् |130| (2-26)

अङ्गुळीयक रत्नानि समस्ताष्वङ्गुळीषु च ।

विश्व कर्मा ददौ तस्यै परशुं चाति निर्मलम् |131| (2-27)

अस्त्राण्यनेकरूपाणि तथाऽभेद्यं च दंशनम् ।
अम्लान पङ्कजां मालां शिरस्युरसि चापराम् ।132। (2-28)
अददज्जलधिस् तस्यै पङ्कजं चाति शोभनम् ।
हिमवान् वाहनं सिंहं रत्नानि विविधानिच ।133। (2-29)
ददावशून्यं सुरया पानपात्रं दनाधिपः ।
शेषश्च सर्व नागेशो महामणि विभूषितम् ।134। (2-30)
नागहारं ददौ तस्यै धत्ते यः पृथिवी मिमाम् ।
अन्यैरपि सुरैर् देवी भूषणै रायुधैः तथा ।135। (2-31)

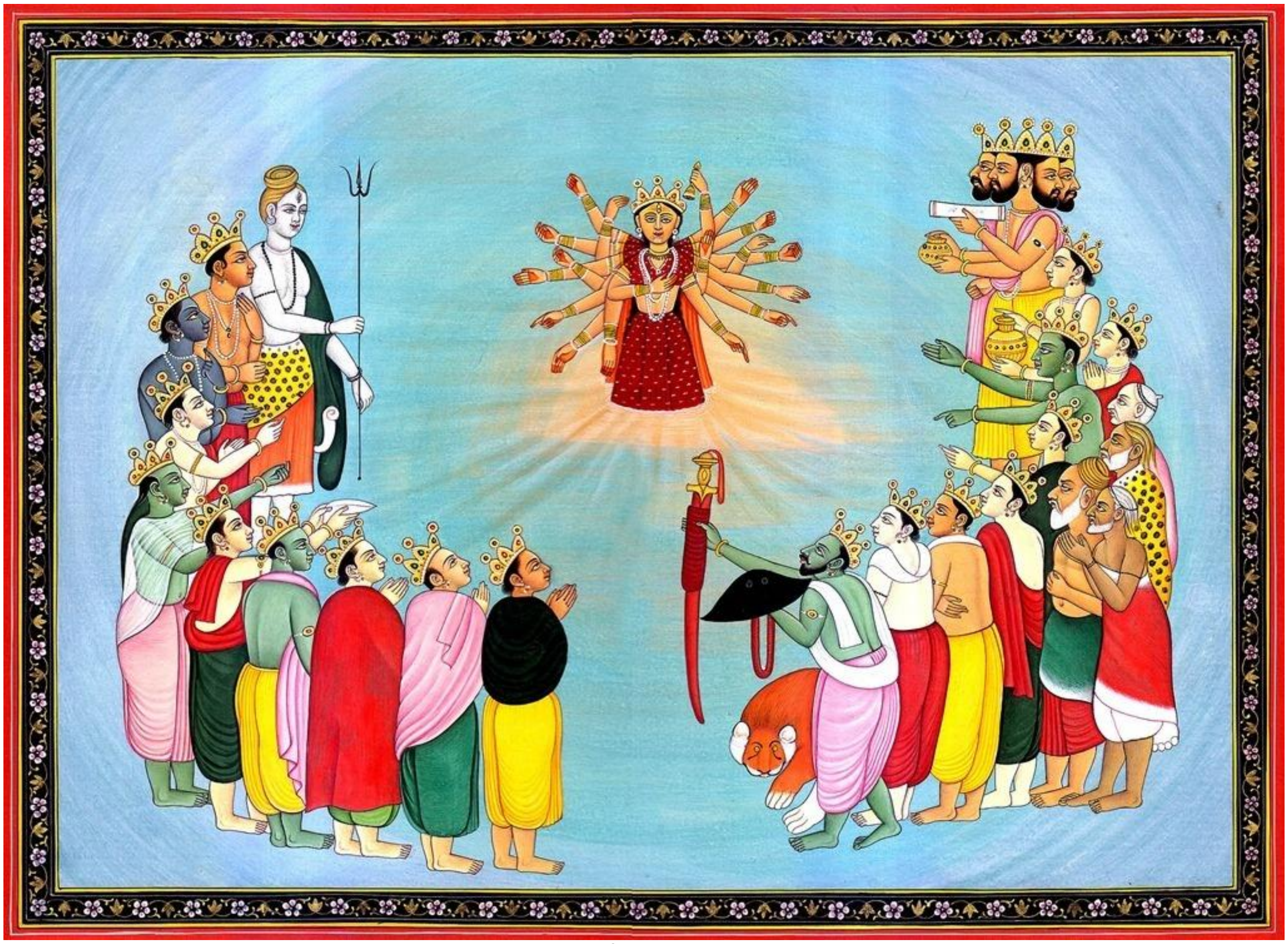

सम्मानिता ननादोच्चैः साट्टहासं मुहुर्मुहुः ।

तस्यानादेन घोरेण कृत्स्नमा पूरितं नभः |136| (2-32)

अमाय ताति महता प्रति शब्दो महान भूत् ।

चुक्षुभुः सकला लोकाः समुद्राश्च चकम्पिरे |137| (2-33)

चचाल वसुधा चेलुः सकलाश्च महीधराः ।

जयेति देवाश्च मुदा तामूचुः सिंह वाहिनीम् |138| (2-34)

तुष्टुवुर् मुनयश्चैनां भक्ति नम्रात्म मूर्तयः ।

दृष्ट्वा समस्तं संक्षुब्धं त्रैलोक्य ममरा रयः |139| (2-35)

सन्नद्धा खिल सैन्यास्ते समुत्तस्थु रुदायुधाः ।

आः किमेतदिति क्रोधादाभाष्य महिषासुरः |140| (2-36)

अभ्यधावत तं शब्दमशेषै रसुरैर् वृतः ।

स ददर्स ततो देवीं व्याप्त लोकत्रयां त्विषा |141| (2-37)

पादा क्रान्त्या नत भुवं किरीटोल्लिखिताम्बराम् ।

क्षोभिता शेष पातालां धनुर्ज्या निःस्वनेन ताम् |142| (2-38)

दिशो भुज सहस्रेण समंताद् व्याप्य संस्थिताम् ।

ततः प्रववृते युद्धं तया देव्या सुरद्विषां |143| (2-39)

शस्त्रास्त्रैर् बहुधा मुक्तै रादीपित दिगन्तरम् ।

महिषासुर सेनानीः चिक्षु राख्यो महासुरः |144| (2-40)

युयुधे चामरश्चान्यैः चतुरङ्ग बलान्वितः ।

रथानामयुतैः षड्भिः रुदग्राख्यो महासुरः |145| (2-41)

अयुध्यता युतानां च सहस्रेण महाहनुः ।
पञ्चाशद्भिश्च नियुतै रसिलोमा महासुरः |146| (2-42)
अयुतानां शतैः षड्भिर् बाष्कलो युयुधे रणे ।
गज वाजि सहस्रौघै रनेकैः परिवारितः |147| (2-43)
वृतो रथानां कोट्या च युद्धे तस्मिन्न युध्यत ।
बिडालाख्यो ऽयुतानां च पञ्चाशद्भि रथायुतैः |148| (2-44)
युयुधे संयुगे तत्र रथानां परिवारितः ।
अन्ये च तत्रायुतशो रथ नाग हयैर्वृताः |149| (2-45)
युयुधुः संयुगे देव्या सह तत्र महासुराः ।
कोटि कोटि सहस्रैस्तु रथानां दन्तिनां तथा |150| (2-46)
हयानां च वृतो युद्धे तत्राभून् महिषासुरः ।
तोमरैर् भिन्दि पालैश्च शक्तिभिर् मुसलैस्तथा |151| (2-47)
युयुधुः संयुगे देव्या खड्गैः परशु पट्टिशैः ।
केचिच्छ चिक्षिपुः शक्तीः केचित् पाशांस् तथापरे |152| (2-48)
देवीं खड्ग प्रहरैस्तु ते तां हन्तुं प्रचक्रमुः ।
सापि देवी ततस्तानि शस्त्राण् यस्त्राणि चण्डिका |153| (2-49)
लील यैव प्रचिच्छेद निज शस्त्रास्त्र वर्षिणी ।
अनायस्ता नना देवी स्तूयमाना सुरर्षिभिः |154| (2-50)
मुमोचासुर देहेषु शस्त्राण्यस्त्राणि चेश्वरी ।

सोऽपि क्रुद्धो धुतसटो देव्या वाहन केसरी |155| (2-51)

चचारासुर सैन्येषु वनेष्विव हुताशनः ।

निःश्वासान्मुमुचेयांश्च युध्यमानारणेऽम्बिका |156| (2-52)

त एव सद्यः सम्भूता गणाः शत सहस्रशः ।

युयुधुस्ते परशुभिर्भिन्दि पालासि पट्टिशैः |157| (2-53)

नाशयन्तो ऽसुरगणान् देवी शक्त्युप बृंहिताः ।

अवादयंत पटहान् गणाः शंङ्खां स्तथापरे |158| (2-54)

मृदंङ्गांश्च तथैवान्ये तस्मिन् युद्ध महोत्सवे ।

ततो देवी त्रिशूलेन गदया शक्ति वृष्टिभिः |159| (2-55)

खड्गादिभिश्च शतशो निजघान महासुरान् ।

पातया मास चैवान्यान् घन्टास्वन विमोहितान् |160| (2-56)

असुरान् भुवि पाशेन बध्वा चान्यानकर्षयत् ।

केचिद् द्विधाकृता स्तीक्ष्णैः खड्गपातै स्तथापरे |161| (2-58)

विपोथिता निपातेन गदया भुवि शेरते ।

वेमुश्च केचिद् रुधिरं मुसलेन भृशं हताः |162| (2-58)

केचिन्निपतिता भूमौ भिन्नाः शूलेन वक्षसि ।

निरंतराः शरौघेण कृताः केचिद् रणाजिरे |163| (2-59)

श्येनानु कारिणः प्राणान ममुचु स्त्रि दशार्दनाः ।

केषांचिद् बाहवश्छिन्ना श्छिन्नग्रीवा स्तथापरे |164| (2-60)

शिरांसि पेतु रन्येषा मन्ये मध्ये विदारिताः ।
विच्छिन्न जङ्घास्त्वपरे पेतुरुर्व्यां महसुराः |165| (2-61)
एक बाह्वक्षि चरणाः केचिद् देव्या द्विधा कृताः ।
छिन्ने ऽपि चान्ये शिरसि पतिताः पुन रुत्थिताः |166| (2-62)
कबन्धा युयुधुर् देव्या गृहीत परमा युधाः ।
ननृतुश्चापरे तत्र, युद्धे तूर्य लयाश्रिताः |167| (2-63)
कबन्धाः छिन्नशिरसः खड्ग शक्त्यृष्टि पाणयः ।
तिष्ठ तिष्ठेति भाषन्तो देवीमन्ये महासुराः |168| (2-64)
पातितैरथ नागाश्वैरसुरैश्च वसुंधरा।
अगम्या साभवत्तत्र यत्राभूत्स महा रणः |169| (2-65)
शोणितौघा महानद्यः सद्यस्तत्र प्रसुस्रुवुः ।
मध्ये चासुर सैन्यस्य वारणासुर वाजिनाम् |170| (2-66)
क्षणेन तन् महासैन्य मसुराणां तथाऽम्बिका ।
निन्ये क्षयं यथा वह्नि स्तृण दारु महाचयम् |171| (2-67)
सच सिंहो महानाद मुत्सृजन् धुत केसरः ।
शरीरेभ्यो ऽमरारीणा मसूनिव विचिन्वति |172| (2-68)
देव्या गणैश्च तैस्तत्र कृतं युद्धं महासुरैः ।
यथैषां तुतुषुर्देवाः पुष्पवृष्टि मुचोदिवि।ओं |173| (2-69)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

ॐ ह्रीं सांगायै, सायुधायै, सपरिवारायै, सर्वात्मिकायै
लक्ष्मीबीजाधिष्टात्र्यै श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

*****

॥ तृतीयोऽध्यायः ॥

महिषासुरवध

ॐ ऋषिरुवाच |174| (3-1)
निहन्यमानं तत्सैन्य मवलोक्य महासुरः ।
सेनानीः चिक्षुरः कोपाद् ययौयोद्धु मथाम्बिकाम् |175| (3-2)
स देवीं शर वर्षेण ववर्ष समरे ऽसुरः ।
यथा मेरुगिरेः श्रृङ्गं तोयवर्षेण तोयदः |176| (3-3)
तस्य च्छित्त्वा ततोदेवी लीलयैव शरोत्करान् ।
जघान तुरगान्बाणै र्यन्तारं चैव वाजिनाम् |177| (3-4)
चिच्छेद च धनुः सद्यो ध्वजं चाति समुच्छ्रितम् ।
विव्याध चैव गात्रेषु छिन्न धन्वा नमाशुगैः |178| (3-5)
स च्छिन्न धन्वा विरथो हताश्वो हत सारथिः ।
अभ्यधावत तां देवीं खड्ग चर्म धरो ऽसुरः |179| (3-6)
सिंह माहत्य खड्गेन तीक्ष्ण धारेण मूर्धनि ।
आजघान भुजे सव्ये देवी मप्यति वेगवान् |180| (3-7)
तस्याः खड्गो भुजं प्राप्य पफाल नृपनंदन ।
ततो जग्राह शूलं स कोपादरुण लोचनः |181| (3-8)
चिक्षेप च तत स्तत्तु भद्रकाल्यां महासुरः ।

जाज्वल्यमानं तेजोभी रवि बिंब मिवां बरात् |182| (3-9)
दृष्ट्वा तदा पतच्छूलं देवी शूल ममुञ्चत ।
तच्छूलं शतधा तेन नीतं स च महासुरः |183| (3-10)
हते तस्मिन् महा वीर्ये महिषस्य चमू पतौ ।
आजगाम गजारूढश्चामरस्त्रिदशार्दनः |184| (3-11)
सोऽपि शक्तिं मुमोचाथ देव्यास्तामम्बिका द्रुतम् ।
हुङ्काराभि हतां भूमौ पातया मास निष्प्रभाम् |185| (3-12)
भग्नां शक्तिं निपतितां दृष्ट्वा क्रोध समन्वितः ।
चिक्षेप चामरः शूलं बाणैस्तदपि साच्छिनत् |186| (3-13)
ततः सिंहः समुत्पत्य गज कुम्भान्तरे स्थितः ।
बाहु युद्धेन युयुधे तेनोच्चैः त्रिदशारिणा |187| (3-14)
युध्यमानौ ततस्तौ तु तस्मान् नागान् महीं गतौ ।
युयुधाते ऽति संरब्धौ प्रहारै रतिदारुणैः |188| (3-15)
ततो वेगात् खमुत्पत्य निपत्य च मृगारिणा ।
कर प्रहारेण शिरः चामरस्य पृथक् कृतम् |189| (3-16)
उदग्रश्च रणे देव्या शिला वृक्षादिभिर् हतः ।
दन्त मुष्टि तलैश्चैव करालश्च निपातितः |190| (3-17)
देवी कृद्धा गदा पातैः चूर्णया मास चोद्धतम् ।
बाष्कलं भिन्दिपालेन बाणैस् ताम्रं तथान्धकम् |191| (3-18)

उग्रास्यम् उग्रवीर्यं च तथैव च महाहनुम् ।
त्रिनेत्रा च त्रिशूलेन जघान परमेश्वरी |192| (3-19)
बिडालस्या सिना कायात् पातयामास वै शिरः ।
दुर्धरं दुर्मुखं चोभौ शरैर् निन्ये यम क्षयम् |193| (3-20)
एवं संक्षीयमाणे तु स्वसैन्ये महिषासुरः ।
माहिषेण स्वरूपेण त्रासया मास तान् गणान् |194| (3-21)
कांश्चित् तुण्ड प्रहारेण खुरक्षेपै स्तथा परान् ।
लाङ्गूल ताडितां श्चान्याम् शृङ्गाभ्यां च विदारितान् |195| (3-22)
वेगेन कांश्चिदपरान् नादेन भ्रमणेन च ।
निः श्वास पवने नान्यान् पातया मास भूतले |196| (3-23)
निपात्य प्रमथानीकं अभ्यधावत सोऽसुरः ।
सिंहं हन्तुं महादेव्याः कोपं चक्रे ततोऽम्बिका |197| (3-24)
सोऽपि कोपान् महावीर्यः खुर क्षुण्ण महीतलः ।
शृङ्गाभ्यां पर्वतानुच्चान् चिक्षेप च ननाद च |198| (3-25)
वेग भ्रमण विक्षुण्णा मही तस्य व्यशीर्यत ।
लाङ्गूलेना हत श्चाब्धिः प्लावया मास सर्वतः |199| (3-26)
धुत शृङ्ग विभिन्नाश्च खण्डं खण्डं ययुर् घनाः ।
श्वासा निलास्ताः शतशो निपेतुर् नभसो ऽचलाः |200| (3-27)
इति क्रोध समाध्मात मापतंतं महासुरम्।

दृष्ट्वा सा चण्डिका कोपं तद्वधाय तदा ऽकरोत् |201| (3-28)
सा क्षिप्त्वा तस्य वै पाशं तं बबन्द महासुरम् ।
तत्याज माहिषं रूपं सोऽपि बद्धो महामृधे । |202| (3-29)
ततः सिंहोऽभवत् सद्यः यावत्त स्याम्बिका शिरः ।
छिनत्ति तावत् पुरुषः खड्गपाणि रधृश्यत |203| (3-30)
तत एवाशु पुरुषं देवी चिच्छेद सायकैः ।
तं खड्ग चर्मणा सार्धं ततः सोऽभून् महा गजः |204| (3-31)
करेण च महासिंहं तं चकर्ष जगर्ज च ।
कर्षतस्तु करं देवी खड्गेन निरकृंतत |205| (3-32)
ततो महासुरो भूयो माहिषं वपु रास्थितः ।
तथैव क्षोभया मास त्रैलोक्यं सचराचरम् |206| (3-33)
ततः क्रुद्धा जगन्माता चण्डिका पान मुत्तमम् ।
पपौ पुनः पुनश्चैव जहासारुण लोचना |207| (3-34)
ननर्द चासुरः सोऽपि बलवीर्य मदोद्धतः ।
विषाणाभ्यां च चिक्षेप चण्डिकां प्रति भूधरान् |208| (3-35)
सा च तान् प्रहितांस्तेन चूर्णयन्ती शरोत्करैः ।
उवाच तं मदोद्धूत मुख रागा कुला क्षरम् |209| (3-36)
देव्युवाच |210| (3-37)
गर्ज गर्ज क्षणं मूढ मधु यावत् पिबाम् यहम् ।

मया त्वयि हते ऽत्रैव गर्जिष्यंत्याशु देवताः |211| (3-38)

ऋषिरुवाच |212| (3-39)

एवमुक्त्वा समुत्पत्य सारूढा तं महासुरम् ।

पादेनाक्रम्य कण्ठे च शूलेनैन मताडयत् |213| (3-40)

ततः सोऽपि पदाक्रान्तः तया निजमुखात् ततः ।

अर्ध निष्क्रान्त एवासीद् देव्या वीर्येण संवृतः |214| (3-41)

अर्द निष्क्रान्त एवासौ युध्यमानो महासुरः ।

तया महासिना देव्या शिरश्छित्त्वा निपातितः |215| (3-42)

ततो हाहाकृतं सर्वं दैत्यसैन्यं ननाश तत् ।

प्रहर्षं च परं जग्मुः सकला देवता गणाः |216| (3-43)

तुष्टुवुस्तां सुरा देवीं सह दिव्यैर् महर्षिभिः ।

जगुर् गन्धर्व पतयो ननृतु श्चाप्सरो गणाः |217| (3-44)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा: ॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः

नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै

अष्टाविंशति वर्णात्मिकायै श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

*****

॥ चतुर्थोऽध्यायः ॥

शक्रादिस्तुतिः

ॐ ऋषिरुवाच |218| (4-1)

शक्रादयः सुरगणा निहते ऽतिवीर्ये

तस्मिन् दुरात्मनि सुरारिबले च देव्या ।

तां तुष्टुवुः प्रणति नम्र शिरोधरांसा

वाग्भिः प्रहर्ष पुलकोद्गम चारुदेहाः |219| (4-2)

देव्या यया ततमिदं जगदात्मशक्त्या

निःशेष देवगण शक्ति समूह मूर्त्या ।

तामम्बिकामखिल देव महर्षि पूज्याम्

भक्त्या नताः स्म विदधातु शुभानि सा नः |220| (4-3)

यस्याः प्रभाव मतुलं भगवाननंतो

ब्रह्मा हरश्च नहि वक्तुमलं बलं च ।

सा चण्डिकाऽखिल जगत् परिपालनाय

नाशाय चाशुभ-भयस्य मतिं करोतु |221| (4-4)

या श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः

पापात्मनां कृत धियांहृदयेषु बुद्धिः

श्रद्धा सतां कुलजन प्रभवस्य लज्जा

तां त्वां नताः स्म परिपालय देवि विश्वम् |222| (4-5)

किं वर्णयाम तव रूप मचिन्त्यमेतत्
किञ्चाति वीर्यं मसुर क्षयकारि भूरि
किं चाहवेषु चरितानि तवाद्भुतानि
सर्वेषु देव्यसुर देव गणादिकेषु |223| (4-6)
हेतुः समस्त जगतां त्रिगुणापि दोषैः
न ज्ञायसे हरिहरादिभि रप्यपारा
सर्वाश्रया खिलमिदं जगदंशभूतं
अव्याकृता हि परमा प्रकृति स्त्वमाद्या |224| (4-7)
यस्याः समस्त सुरता समुदीरणेन
तृप्तिं प्रयाति सकलेषु मखेषु देवि
स्वाहासि वै पितृ गणस्य च तृप्ति हेतु
रुच्चार्यसे त्वमत एव जनैः स्वधा च |225| (4-8)
या मुक्तिहेतु रविचिन्त्य महाव्रता त्व
मभ्यस्यसे सुनियतेन्द्रिय तत्व सारैः
मोक्षार्थिभिर् मुनिभि रस्त समस्त दोषैः
विद्याऽसि सा, भगवती परमा हि देवि |226| (4-9)
शब्दात्मिका सुविमलर्ग्यजुषां निधानं
उद्गीथ रम्य पद पाठवतां च सांनाम्
देवी त्रयी भगवती भव भावनाय

वार्ताच सर्व जगतां परमार्ति हन्त्री |227| (4-10)
मेधाऽसि देवि विदिताखिल शास्त्र सारा
दुर्गाऽसि दुर्ग भव सागर नौरसङ्गा
श्रीः कैटभारि हृदयैक कृताधिवासा
गौरी त्वमेव शशिमौलि कृत प्रतिष्ठा |228| (4-11)
ईषत् सहासममलं परिपूर्ण चन्द्र
बिम्बानुकारि कनकोत्तम कान्ति कान्तम्
अत्यद्भुतं प्रहृतमात्त रुषा तथापि
वक्त्रं विलोक्य सहसा महिषासुरेण |229| (4-12)

दृष्ट्वातु देवि कुपितं भ्रुकुटी कराल
मुद्यत् शशाङ्क सदृशच्छवि यन्न सद्यः
प्राणान् मुमोच महिषस्तदतीव चित्रं
कैर्जीव्यते हि कुपितान्तक दर्शनेन |230| (4-13)
देवि प्रसीद परमा भवती भवाय
सद्यो विनाशयसि कोपवती कुलानि
विज्ञात मेतदधुनैव यदस्तमेत
न्नीतं बलं सुविपुलं महिषासुरस्य |231| (4-14)
ते सम्मता जनपदेषु धनानि तेषां

तेषां यशांसि नच सीदति धर्म वर्गः
धन्यास्त एव निभृतात्मजभृत्य दारा,
येषां सदाभ्युदय दा भवती प्रसन्ना |232| (4-15)
धर्म्याणि देवि सकलानि सदैव कर्माणि
अत्यादृतः प्रतिदिनं सुकृती करोति
स्वर्गं प्रयाति च ततो भवती प्रसादा
ल्लोकत्रयेऽपि फलदा ननु देवि तेन |233| (4-16)
दुर्गे स्मृता हरसि भीति मशेष जन्तोः
स्वस्थैः स्मृतामतिमतीव शुभां ददासि
दारिद्र्य दुःख भय हारिणि का त्वदन्या
सर्वोपकार करणाय सदार्द्र चित्ता |234| (4-17)
एभिर् हतैर् जगदुपैति सुखं तथैते
कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय पापम्
संग्राम मृत्यु मधिगम्य दिवं प्रयान्तु
मत्वेति नूनमहितान् विनिहंसि देवि |235| (4-18)
दृष्ट्वैव किं न भवती प्रकरोति भस्म,
सर्वासुरानरिषु यत् प्रहिणोषि शस्त्रम्
लोकान् प्रयान्तु रिपवोऽपि हि शस्त्र पूता
इत्थं मतिर्भवति तेष्वपि तेऽतिसाध्वी |236| (4-19)

खड्ग प्रभा निकर विस्फुरणैस् तथोग्रैः,
शूलाग्र कान्ति निवहेन दृशो ऽसुराणाम्
यन्नागता विलय-मंशु-मदिंदु खण्ड
योग्याननं तव विलोकयतां तदेतत् |237| (4-20)
दुर्वृत्त वृत्त शमनं तव देवि शीलं,
रूपं तथैत दविचिन्त्य मतुल्य मन्यैः
वीर्यं च हन्तृ हृत देव पराक्रमाणां
वैरिष्वपि प्रकटितैव दया त्वयेत्थम् |238| (4-21)
केनोपमा भवतु तेऽस्य पराक्रमस्य
रूपं च शतृ भय कार्य-तिहारि कुत्र
चित्तेकृपा समर निष्ठुरता च दृष्टा,
त्वय्येव देवि, वरदे, भुवन त्रयेऽपि |239| (4-22)
त्रैलोक्य मेतद् अखिलं रिपुनाशनेन
त्रातं त्वया समर मूर्धनि तेऽपि हत्वा
नीता दिवं रिपु गणा भयमप्यपास्त
मस्माक मुन्मद सुरारि भवं नमस्ते |240| (4-23)
शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।
घण्टास्वनेन नः पाहि चाप ज्या निःस्वनेन च |241| (4-24)
प्राच्यां रक्ष, प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ।

भ्रामणेनात्म शूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरी |242| (4-25)

सौम्यानि यानि रूपाणि त्रैलोक्ये विचरन्ति ते ।

यानि चात्यर्थ घोराणि तै रक्षास्मांस्तथा भुवम् |243| (4-26)

खड्ग शूल गदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके ।

कर पल्लवसङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः |244| (4-27)

ऋषिरुवाच |245| (4-28)

एवं स्तुता सुरैर्दिव्यैः कुसुमैर् नन्दनोद्भवैः ।

अर्चिता जगतां धात्री तथा गन्धानु लेपनैः |246| (4-29)

भक्त्या समस्तैः त्रिदशैः दिव्यैर् धूपैः स्तुधूपिता ।

प्राह प्रसाद सुमुखी समस्तान् प्रणतान् सुरान् |247| (4-30)

देव्युवाच |248| (4-31)

व्रियतां त्रिदशाः सर्वे यदस्मत्तोऽभिवाञ्छितम् |249| (4-32)

देवा ऊचुः |250| (4-33)

भगवत्या कृतं सर्वं न किञ्चि दवशिष्यते |251| (4-34)

यदयं निहतः शत्रुरस्माकं महिषासुरः

यदिचापि वरो देयः त्वयाऽस्माकं महेश्वरि |252| (4-35)

संस्मृता संस्मृता त्वं नो हिंसेथाः परमापदः ।

यश्च मर्त्यः स्तवैरेभिः त्वां स्तोष्यत् यमलानने |253| (4-36)

तस्य वित्त र्धि विभवैर् धन दारादि सम्पदाम् ।

वृद्धये ऽस्मत् प्रसन्ना त्वं भवेथाः सर्वदाम्बिके ।254। (4-37)

ऋषिरुवाच ।255। (4-38)

इति प्रसादिता देवैः जगतोऽर्थे तथात्मनः ।

तथेत्युक्त्वा भद्रकाली बभूवान्तर्हिता नृप ।256। (4-39)

इत्येतत् कथितं भूप सम्भूता सा यथापुरा ।

देवी देव शरीरेभ्यो जगत्त्रय हितैषिणी ।257। (4-40)

पुनश्च गौरी देहा त्सा समुद्भूता यथाभवत् ।

वधाय दुष्ट दैत्यानां तथा शुम्भ निशुम्भयोः ।258। (4-41)

रक्षणाय च लोकानां देवानामुप कारिणी ।

तच्छृणुष्वमयाख्यातंयथावत्कथयामिते।ह्रींॐ ।259। (4-42)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा:॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः

नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै

त्रिवर्णात्मिकायै शक्तिलक्ष्म्यै नमः॥

*****

©Bhaskara Prakasha Ashram

॥ उत्तमचरित्रम् ॥

पञ्चमोऽध्यायः

देवीदूत संवादम्

ॐ क्लीं ऋषिरुवाच |260| (5-1)

पुरा शुम्भ निशुम्भाभ्याम्-असुराभ्यां शची पतेः ।

त्रैलोक्यं यज्ञ भागाश्च हृता मद बलाश्रयात् |261| (5-2)

तावेव सूर्यताम् तद्वद्-अधिकारं तथैंदवं ।

कौबेरमथ याम्यं च चक्राते वरुणस्य च |262| (5-3)

तावेव पवनर्थिं च चक्रतुर् वह्नि कर्मच ।

ततो देवा विनिर्धूता भ्रष्टराज्याः पराजिताः |263| (5-4)

हृताधिकाराः त्रिदशाः ताभ्यां सर्वे निराकृताः ।

महासुराभ्यां तां देवीं संस्मरन्त्-यपराजितां |264| (5-5)

तया स्माकं वरो दत्तो यथापत्सु स्मृताखिलाः ।

भवतां नाशयिष्यामि तत् क्षणात् परमापदः |265| (5-6)

इतिकृत्वा मतिं देवा हिमवन्तं नगेश्वरं ।

जग्मुस् तत्र ततो देवीं विष्णुमायां प्रतुष्टुवुः |266| (5-7)

देवा ऊचुः |267| (5-8)

नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः।

नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मताम् |268| (5-9)

रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ।
ज्योत्स्नायै चेन्दु रूपिण्यै सुखायै सततं नमः |269| (5-10)
कल्याण्यै प्रणतां वृध्द्यै सिध्द्यै कुर्मो नमो नमः ।
नैर् ऋत्यै भूभृतां लक्ष्मै शर्वाण्यै ते नमो नमः |270| (5-11)
दुर्गायै दुर्ग पारायै सारायै सर्व कारिण्यै ।
ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततंनमः |271| (5-12)
अतिसौम्या अति-रौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ।
नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः |272| (5-13)
या देवी सर्व भूतेषु विष्णु-मायेति शब्दिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |273,274,275| (5-14,15,16)
या देवी सर्व भूतेषु चेतने-त्यभि-धीयते ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |276,277,278| (5-17,18,19)
या देवी सर्व भूतेषु बुद्धि रूपेण संस्थिता
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |279,280,281| (5-20,21,22)
या देवी सर्व भूतेषु निद्रा रूपेण संस्थिता।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |282,283,284| (5-23,24,25)
या देवी सर्व भूतेषु क्षुधा रूपेण संस्थिता।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |285,286,287| (5-26,27,28)
या देवी सर्व भूतेषु च्छाया रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |288,289,290| (5-29,30,31)

या देवी सर्व भूतेषु शक्ति रूपेण संस्थिता। ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |291,292,293| (5-32,33,34)

या देवी सर्व भूतेषु तृष्णा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |294,295,296| (5-35,36,37)

या देवी सर्व भूतेषु क्षान्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |297,298,299| (5-38,39,40)

या देवी सर्व भूतेषु जाति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |300,301,302| (5-41,42,43)

या देवी सर्व भूतेषु लज्जा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यैनमो नमः |303,304,305| (5-44,45,46)

या देवी सर्व भूतेषु शान्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |306,307,308| (5-47,48,49)

या देवी सर्व भूतेषु श्रद्धा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |309,310,311| (5-50,51,52)

या देवी सर्व भूतेषु कान्ति रूपेण संस्थिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |312,313,314| (5-53,54,55)

या देवी सर्व भूतेषु लक्ष्मी रूपेण संस्थिता

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |315,316,317| (5-56,57,58)

या देवी सर्व भूतेषु वृत्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यैनमस्तस्यै नमोनमः |318,319,320| (5-59,60,61)

या देवी सर्व भूतेषु स्मृति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |321,322,323| (5-62,63,64)

या देवी सर्व भूतेषु दया रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |324,325,326| (5-65,66,67)

या देवी सर्व भूतेषु तुष्टि रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |327,328,329| (5-68,69,70)

या देवी सर्व भूतेषु मातृ रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |330,331,332| (5-71,72,73)

या देवी सर्व भूतेषु भ्रान्ति रूपेण संस्थिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |333,334,335| (5-74,75,76)

इन्द्रियाणां अधिष्टात्री भूतानां चाखिलेषु या ।

भूतेषु सततं तस्यै व्याप्ति देव्यै नमो नमः |336| (5-77)

चिति रूपेण या कृत्स्नम्-एतद् व्याप्य स्थिता जगत् ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |337,338,339| (5-78,79,80)

स्तुता सुरैः पूर्व मभीष्ट संश्रयात्

तथा सुरेन् द्रेण दिनेषु सेविता ।

करोतु सा नः शुभहेतु रीश्वरी

शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः |340| (5-81)

या साम्प्रतं चोद्दत दैत्य तापितैः

अस्माभि रीशा च सुरैर् नमश्यते ।

या च स्मृता तत् क्षणमेव हन्ति नः

सर्वापदो भक्ति विनम्र मूर्तिभिः |341| (5-82)

ऋषिरुवाच |342| (5-83)

एवं स्तवादि युक्तानां देवानां तत्र पार्वती ।

स्नातु-मभ्याययौ तोये जाह्नव्या नृप नन्दन |343| (5-84)

साब्रवीत्तान् सुरान् सुभ्रूर्-भवद्भिः स्तूयतेऽत्र का ।

शरीर कोशतश् चास्याः समुद्भूता ब्रवीच्छिवा |344| (5-85)

स्तोत्रं ममैतत् क्रियते शुम्भ दैत्य निरा कृतैः ।

देवैः समेतैः समरे निशुम्भेन परा-जितैः |345| (5-86)

शरीरकोशाद्यत् तस्याः पार्वत्या निःसृताम्बिका ।

कौशिकी-ति समस्तेषु ततो लोकेषु गीयते |346| (5-87)

तस्यां विनिर् गतायां तु कृष्णा-भूत् सापि पार्वती ।

कालिकेति समाख्याता हिमाचल कृता-श्रया |347| (5-88)

ततोऽम्बिकां परं रूपं बिभ्राणां सुमनोहरं ।

ददर्श चण्डो मुण्डश्च भृत्यौ शुम्भ निशुम्भयोः |348| (5-89)

ताभ्यां शुम्भाय चाख्याता अ-तीव सुमनोहरा ।

काप्यास्ते स्त्री महाराज भासयन्ती हिमाचलं |349| (5-90)

नैव तादृक् क्वचिद् रूपं दृष्टं केनचिदुत्तमम् ।

ज्ञायतां काप्यसौ देवी गृह्यतां चासुरेश्वर |350| (5-91)

स्त्री रत्न मतिचार्वङ्गी द्योतयन्ती दिशस्त्विषा।

सा तु तिष्टति दैत्येन्द्र तां भवान् द्रष्टु मर्हति |351| (5-92)

यानि रत्नानि मणयो गजाश्वादीनि वै प्रभो।

त्रै-लोक्ये तु समस्तानि साम्प्रतं भ्रान्ति ते गृहे |352| (5-93)

ऐरावतः समानीतो गजरत्नं पुरन्दरात् ।

पारिजात तरुश्चायं तथैवो-च्चैः-श्रवा हयः |353| (5-94)

विमानं हंससंयुक्तम्-एतत् तिष्ठति तेऽङ्गणे ।

रत्नभूत मिहा नीतं यदासीद् वेदसोऽद्भुतं |354| (5-95)

निदि्रेष महा पद्मः समानीतो धनेश्वरात् ।

किञ्जल्किनीं ददौ चाब्दिः मालामम्लान पंकजां |355| (5-96)

छत्रं ते वारुणं गेहे काञ्चन स्त्रावि तिष्ठति ।

तथायं स्यन्दन वरो यः पुरासीत् प्रजापतेः |356| (5-97)

मृत्यो-रुत्क्रान्ति-दा नाम शक्ति-रीश त्वया हृता ।

पाशः सलिल राजस्य भ्रातुस्-तव परिग्रहे |357| (5-98)

निशुम्भस्याब्धिजाताश्च समस्ता रत्न जातयः ।

वह्निरपि ददौ तुभ्यम्-अग्निशौचे च वाससी |358| (5-99)

एवं दैत्येन्द्र रत्नानि समस्तान् याहृतानि ते ।
स्त्री रत्न मेषा कल्याणी त्वया कस्मान् न गृह्यते |359| (5-100)
ऋषिरुवाच |360| (5-101)
निशाम्येति वचः शुम्भः स तदा चण्डमुण्डयोः ।
प्रेषयामा स सुग्रीवं दूतं देव्या महासुरं |361| (5-102)
इति चेति च वक्तव्या सा गत्वा वचनान्मम।
यथा चाभ्येति सम्प्रीत्या तथा कार्यं त्वया लघु |362| (5-103)
स तत्र गत्वा यत्रास्ते शैलोद्देशेतिशोभने ।
सादेवी तां ततः प्राह श्लक्ष्णं मधुरया गिरा |363| (5-104)
दूत उवाच |364| (5-105)
देवि दैत्येश्वरः शुम्भः त्रैलोक्ये परमेश्वरः ।
दूतोऽहं प्रेषितस् तेन त्वत्सकाश मिहागतः |365| (5-106)
अव्याहताज्ञः सर्वासु यः सदा देव योनिषु ।
निर्जिताखिल दैत्यारिः स यदाह श्रृणुष्व तत् |366| (5-107)
मम त्रैलोक्य मखिलं मम देवा वशा नुगाः ।
यज्ञ भागा नहं सर्वानुपाश्नामि पृथक् पृथक् |367| (5-108)
त्रै लोक्ये वर रत्नानि मम वश्यान् यशेषतः ।
तथैव गजरत्नं च हृत्वा देवेन्द्र वाहनं |368| (5-109)
क्षीरोद मथनोद् भूतम्-अश्वरत्नं ममा मरैः ।

उच्चैःश्रवस संज्ञं तत्-प्रणिपत्य समर्पितं |369| (5-110)
यानि चान्यानि देवेषु गन्दर्वेषू-रगेषु च ।
रत्न भूतानि भूतानि तानि मय्येव शोभने |370| (5-111)
स्त्री रत्नभूतां त्वां देवी लोके मन्या महे वयं ।
सा त्वमस्मानुपागच्छ यतो रत्नभुजो वयं |371| (5-112)
मां वा ममा-नुजं वापि निशुम्भ मुरु विक्रमम्।
भज त्वं चञ्चला पाङ्गि रत्न भूतासि वै यतः |372| (5-113)
परमैश्वर्य मतुलं प्राप्स्यसे मत् परिग्रहात् ।
एतद् बुध्या समालोच्य मत् परि ग्रहतां व्रज |373| (5-114)
ऋषिरुवाच |374| (5-115)
इत्युक्ता सा तदा देवी गम्भीरान्तः स्मिता जगौ।
दुर्गा भगवती भद्रा ययेदं धार्यते जगत् |375| (5-116)
देव्युवाच |376| (5-117)
सत्य मुक्तं त्वया नात्र मिथ्या किञ्चित् त्वयोदितम् ।
त्रैलोक्याधि पतिः शुम्भो निशुम्भश्चापि तादृशः |377| (5-118)
किं त्वत्र यत् प्रतिज्ञातं मिथ्या तत् क्रियते कथम् ।
श्रूयतामल्प बुद्धित्वात्-प्रतिज्ञा याकृतापुरा |378| (5-119)
योमाम् जयति सङ्ग्रामे यो मे दर्पं व्यपोहति ।
योमे प्रतिबलो लोके स मे भर्ता भविष्यति |379| (5-120)

तदा गच्छतु शुम्भोऽत्र निशुम्भो वा महासुरः ।
माम् जित्वा किं चिरेणात्र पाणिं गृह्णातु मेलघु |380| (5-121)

दूत उवाच |381| (5-122)

अवलिप्तासि मैवं त्वं देवि ब्रूहि ममा ग्रतः ।
त्रैलोक्ये कः पुमां-स्तिष्टेत्-अग्रे शुम्भ निशुम्भयोः |382| (5-123)

अन्येषामपि दैत्यानां सर्वे देवा न वै युधि ।
तिष्ठन्ति सम्मुखे देवि किं पुनः स्त्री त्वमेकिका |383| (5-124)

इन्द्राद्याः सकला देवाः तस्थुर् येषां न संयुगे ।
शुम्भादीनांकथं तेषां स्त्री प्रयास्यसि सम्मुखम् |384| (5-125)

सा त्वं गच्छ मयैवोक्ता पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः ।
केशा कर्षण निर्धूत गौरवा मा गमिष्यसि |385| (5-126)

देव्युवाच |386| (5-127)

एव मेतद् बली शुम्भो निशुम्भश् चाति वीर्यवान् ।
किं करोमि प्रतिज्ञा मे यदना लोचिता पुरा |387| (5-128)

सत्वं गच्छ मयोक्तं ते यदेतत् सर्व माद्दतः ।
तदाचक्ष्वासुरेन्द्राय,स च युक्तं करोतु त त् |388| (5-129)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
विष्णुमायादि त्रयो विंशति देवतायै नमः॥

*****

॥ षष्ठोऽध्यायः ॥

धूम्रलोचन वधः

ॐ ऋषिरुवाच |389| (6-1)

इत्याकर्ण्य वचो देव्याः स दूतो ऽमर्ष पूरितः ।

समाचष्ट समागम्य दैत्य राजाय विस्तरात् |390| (6-2)

तस्य दूतस्य तद्वाक्य माकर्ण्यासुर राट् ततः ।

स क्रोधः प्राह दैत्यानाम्-अधिपं धूम्र लोचनम् |391| (6-3)

हे धूम्रलोचना-शु त्वं स्व सैन्य परिवारितः।

तामानय बलाद् दुष्टां केशा कर्षण विह्वलाम् |392| (6-4)

तत् परित्राणदः कश्चिद् यदि वोत्तिष्टते ऽपरः ।

स हन्तव्यो ऽमरो वापि यक्षो गन्धर्व एव वा |393| (6-5)

ऋषिरुवाच |394| (6-6)

तेनाज्ञप्तस् ततः शीघ्रं स दैत्यो धूम्र लोचनः ।

वृतः षष्ठ्या सहस्त्राणा-मसुराणां द्रुतं ययौ |395| (6-7)

स दृष्ट्वा तां ततो देवीं तुहिनाचल संस्थितां ।

जगादोच्चैः प्रयाहीति मूलं शुम्भ निशुम्भयोः |396| (6-8)

न चेत् प्रीत्याद्य भवती मद्भर्तारमुपैष्यति ।

ततो बलान्नयाम्येष केशा कर्षण विह्वलाम् |397| (6-9)

देव्युवाच |398| (6-10)

दैत्येश्वरेण प्रहितो बलवान् बल संवृतः ।
बलान्नयसि मामेवं ततः किं ते करोम् यहम् |399| (6-11)
ऋषिरुवाच |400| (6-12)
इत्युक्तः सो ऽभ्यधावत्ता मसुरो धूम्र लोचनः ।
हुङ्कारेणैव तं भस्म साच्चकारांबिका ततः |401| (6-13)
अथ क्रुद्धं महा सैन्य मसुराणां तथाम्बिका।
ववर्ष सायुकैस् तीक्ष्णैः तथा शक्ति परशु-वधैः |402| (6-14)
ततो धुत सटः कोपात्-कृत्वा नादं सुभैरवम्।
पपातासुर सेनायां सिंहो देव्याः स्व वाहनः |403| (6-15)
कांश्चित् कर प्रहारेण दैत्यानास्येन चापरान् ।
आक्रम्य चाधरे णान्यान्-स जघान महाऽसुरान् |404| (6-16)
केषाञ्चित् पाटयामास नखैः कोष्ठानि केसरी ।
तथा तल प्रहारेण शिरांसि कृतवान् पृथक् |405| (6-17)
विच्छिन्न बाहु शिरसः कृता स्तेन तथा परे ।
पपौच रुधिरं कोष्टाद्-अन्येषां धुत केसरः |406| (6-18)
क्षणेन तद्बलं सर्वं क्षयं नीतं महात्मना ।
तेन केसरिणा देव्या वाहने-नाति कोपिना |407| (6-19)
श्रुत्वा तमसुरं देव्या निहतं धूम्र लोचनम् ।
बलं च क्षयितं कृत्स्नं देवी केसरिणा ततः |408| (6-20)

चुकोप दैत्या-धिपतिः शुम्भः प्रस्-फुरिता धरः ।
आज्ञापयामास च तौ चण्ड मुण्डौ महासुरौ |409| (6-21)
हेचण्ड हे मुण्ड बलैर् बहुभिः परिवारितौ ।
तत्र गच्छत गत्वा च सा समा नीयतां लघु |410| (6-22)
केशेष्वाकृष्य बध्वा वा यदि वः संशयो युधि ।
तदाशेषा युधैः सर्वैरसुरैर् विनि हन्यतां |411| (6-23)
तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहे च विनिपातिते ।
शीघ्रमा गम्यतां बद्धा गृहीत्वा तामथांबिकाम् |412| (6-24)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
शताक्ष्यै धूम्राक्ष्यै नमः॥

*****

॥ सप्तमोऽध्यायः ॥

चण्ड मुण्ड वधः

ॐ ऋषिरुवाच |413| (7-1)

आज्ञप्तास्ते ततो दैत्याश्चण्डमुण्ड पुरो गमाः ।

चतुरङ्ग बलोपेता ययु रभ्युद्यता युधाः |414| (7-2)

ददृशुस्ते ततो देवीं ईषद् धासां व्यवस्थिताम् ।

सिंहस्यो परि शैलेन्द्र शृङ्गे महति काञ्चने |415| (7-3)

ते दृष्ट्वा तां समादातुं उद्यमं चक्रु रुद्यताः ।

आकृष्ट चापासि धराः तथाऽन्ये तत् समीप गाः |416| (7-4)

ततः कोपं चकारो-च्चैर्-अम्बिका तानरीन् प्रति ।

कोपेन चास्या वदनं मषी वर्णमभूत्तदा |417| (7-5)

भ्रुकुटी कुटिलात् तस्या ललाट फलकाद् द्रुतम् ।

काली कराल वदना विनिष्-क्रान्ता-सि पाशिनी |418| (7-6)

विचित्र खट्वाङ्ग धरा नर माला विभूषणा ।

द्वीपि चर्म परीधाना शुष्क मांसाति भैरवा |419| (7-7)

अति विस्तार वदना जिह्वा ललन भीषणा ।

निमग्ना रक्त नयना नादा पूरित दिङ्मुखा |420| (7-8)

सा वेगेनाभि पतिता घातयन्ती महासुरान् ।

सैन्ये तत्र सुरारीणा मभक्षयत तद्बलम् |421| (7-9)

पार्ष्णि ग्राहाङ्कुश ग्राहि योध घण्टा समन्वितान् ।
समादा यैक हस्तेन मुखे चिक्षेप वारणान् |422| (7-10)
तथैव योधं तुरगै रथं सारथिना सह ।
निक्षिप्य वक्रे दशनैः चर्वयं त्यति भैरवं |423| (7-11)
एकं जग्राह केशेषु ग्रीवाया मथ चापरं ।
पादेनाक्रम्य चैवान्य मुरसान्यमपोथयत् |424| (7-12)
तैर् मुक्तानि च शस्त्राणि महास्-त्राणि तथाऽसुरैः ।
मुखेन जग्राह रुषा दशनैर् मथितान् यपि |425| (7-13)
बलिनां तद्बलं सर्वं असुराणां दुरात्मनां ।
ममर्दा भक्षयच्चान्या नन्यांश्चा ताडयत्तथा |426| (7-14)
असिना निहताः केचित् केचित् खद्वाङ्ग ताडिताः ।
जग्मुर् विनाश मसुरा दन्ताग्राभिहतास् तथा |427| (7-15)
क्षणेन तद्बलं सर्वं असुराणां निपातितं ।
दृष्ट्वा चण्डो ऽभिदुद्राव तां काली मति भीषणां |428| (7-16)
शरवर्षैर् महाभीमैर् भीमाक्षीं तां महासुरः ।
छादयामास चक्रैश्च मुण्डः क्षिप्तैः सहस्रशः |429| (7-17)
तानिचक्राण्यनेकानि विशमानानि तन्मुखम् ।
बभुर् यथार्क बिंबानि सुबहूनि घनोदरं |430| (7-18)
ततो जहासा तिरुषा भीमं भैरव नादिनी ।

काली कराल वक्रांतर्-दुर्दर्श दशनोज् ज्वला |431| (7-19)
उत्थाय च महा सिंहं देवी चण्ड मधावत ।
गृहीत्वा चास्य केशेषु शिरस्ते नासिनाच्छिनत् |432| (7-20)
अथ मुण्दो ऽभ्यधावत् तां दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ।
तमप्यपातयद् भूमौ सा खड्गा भिहतं रुषा |433| (7-21)
हत शेषं ततः सैन्यं दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ।
मुण्डंच सुमहा वीर्यं दिशो भेजे भयातुरम् |434| (7-22)
शिरश्चण्डस्य काली च गृहीत्वा मुण्ड मेव च ।
प्राह प्रचंडाट्टहास मिश्रमभ्येत्य चण्डिकाम् |435| (7-23)
मया तवात्रोप हृतौ चण्डमुण्डौ महापशू।
युद्ध यज्ञे स्वयं शुम्भंनिशुम्भं च हनिष्यसि |436| (7-24)
ऋषिरुवाच |437| (7-25)
तावानीतौ ततो दृष्ट्वा चण्ड मुण्डौ महासुरौ ।
उवाच काळीं कळ्याणी ललितं चण्डिका वचः |438| (7-26)
यस्मात् चण्डं च मुण्दं च गृहीत्वा त्वमुपागता ।
चामुण्डेति ततो लोके ख्याता देवि भविष्यसि |439| (7-27)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा:॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
कर्पूर बीजाधिष्टात्र्यै काली चामुण्डादेव्यै नमः ॥

*****

॥ अष्टमोऽध्यायः ॥

रक्तबीज वधम्

ॐ ऋषिरुवाच |440| (8-1)

चण्डे च निहते दैत्ये मुण्डे च विनिपातिते ।

बहुळेषु च सैन्येषु क्षयितेष्व सुरेश्वरः |441| (8-2)

ततः कोप परादीन चेताः शुम्भः प्रतापवान् ।

उद्योगं सर्व सैन्यानां दैत्यानामादिदेश ह |442| (8-3)

अद्य सर्व बलैर् दैत्याः षडशीति रुदा युधाः ।

कंबूनां चतुरशीतिर् निर्यांतु स्वबलैर् वृताः |443| (8-4)

कोटि वीर्याणि पञ्चाशद्-असुराणां कुलानि वै ।

शतं कुलानि धौम्राणां निर्गच्छन्तु ममाज्ञया |444| (8-5)

कालका दौर्हृदा मौर्याः कालकेया स्तथासुराः ।

युद्धाय सज्जा निर्यान्तु आज्ञया त्वरिता मम |445| (8-6)

इत्याज्ञाप्या सुरपतिः शुम्भो भैरव शासनः ।

निर्जगाम महा सैन्य सहस्रैर् बहुभिर् वृतः |446| (8-7)

आयान्तं चण्डिका दृष्ट्वा तत्सैन्य मति भीषणम् ।

ज्या स्वनैः पूरयामास धरणी गगनांतरम् |447| (8-8)

ततः सिंहो महानादं अतीव कृतवान् नृप ।

घण्टा स्वनेन तन्नाद मंम्बिका चौप बृंहयत् |448| (8-9)

धनुर्ज्या सिंह घण्टानां नादा पूरित दिङ्मुखा ।
निनादैर् भीषणैः काली जिग्ये विस्तारिता नना |449| (8-10)
तं निनाद मुपश्रुत्य दैत्य सैन्यै श्चतुर्दिशम् ।
देवी सिंह स्तथा काली सरोषैः परिवारिताः |450| (8-11)
एतस्मिन् नन्तरे भूप विनाशाय सुर द्विषाम् ।
भवायामर सिंहानामतिवीर्य बलान्विताः |451| (8-12)
ब्रह्मेश गुह विष्णूनां तथेन्द्रस्य च शक्तयः ।
शरीरेभ्यो विनिष् क्रम्य तद्रूपैः चण्डिकां ययुः |452| (8-13)
यस्य देवस्य यद्रूपं यथा भूषण वाहनम् ।
तद्व देव हि तच्छक्तिः असुरान् योद्धु माययौ |453| (8-14)
हंस युक्त विमानाग्रे साक्ष सूत्र कमंडलुः ।
आयाता ब्रह्मणः शक्तिः ब्रह्माणी साभिदीयते |454| (8-15)
माहेश्वरी वृषारूढा त्रिशूल वर धारिणी ।
महाहि वलया प्राप्ता चन्द्र रेखा विभूषणा |455| (8-16)
कौमारी शक्तिहस्ता च मयूर वर वाहना ।
योद्धु मभ्या ययौ दैत्या नम्बिका गुहरूपिणी |456| (8-17)
तथैव वैष्णवी शक्तिः गरुडोपरि संस्थिता।
शङ्ख चक्र गदा शार्ङ्ग् खड्ग हस्ताभ्यु पाययौ |457| (8-18)
यज्ञ वाराह मतुलं रूपं या बिभ्रतो हरेः ।

शक्तिः साप्या ययौ तत्र वाराहीं बिभ्रती तनुम् |458| (8-19)

नारसिंही नृसिंहस्य बिभ्रती सदृशं वपुः ।

प्राप्ता तत्र सटा क्षेप क्षिप्त नक्षत्र संहतिः |459| (8-20)

वज्र हस्ता तथैवैन्द्री गज राजोपरि स्थिता ।

प्राप्ता सहस्त्र नयना यथा शक्र स्तथैव सा |460| (8-21)

ततः परिवृत स्ताभि रीशानो देव शक्तिभिः ।

हन्यन्ताम् असुराः शीघ्रं मम प्रीत्याह चण्डिकां |461| (8-22)

ततो देवी शरीरात्तु विनिष्क्रान्ता ति भीषणा ।

चण्डिका शक्ति रत्युग्रा शिवा शत निनादिनी |462| (8-23)

सा चाह धूम्र जटिल मीशान मपराजिता ।

दूतस्त्वं गच्छभगवन्-पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः |463| (8-24)

ब्रूहि शुम्भं निशुम्भं च दानवा वति गर्वितौ ।

ये चान्ये दानवा स्तत्र युद्धाय समुप स्थिताः |464| (8-25)

त्रैलोक्य मिन्द्रो लभतां देवाः सन्तु हविर् भुजः ।

यूयं प्रयात पाताळं यदि जीवितु मिच्छथ |465| (8-26)

बलावले पादथ चेद्-भवन्तो युद्ध काङ्-क्षिणः ।

तदा गच्छत तृप्यन्तु मच्छिवाः पिशितेन वः |466| (8-27)

यतो नियुक्तो दौत्येन तया देव्या शिवः स्वयम् ।

शिवदूतीति लोकेऽस्मि स्ततः सा ख्याति मागता |467| (8-28)

तेऽपि श्रुत्वा वचो देव्याः शर्वा ख्यातं महा सुराः ।
अमर्षा पूरिता जग्मुः यत्र कात्यायनी स्थिता |468| (8-29)
ततः प्रथम मेवाग्रे शर शक्त्-युष्टि वृष्टिभिः ।
ववर्षु रुद्ध तामर्षाः तां देवी ममरारयः |469| (8-30)
सा च तान् प्रहितान् बाणान् शूल शक्ति परश्-वधान् ।
चिच्छेद लीलयाध्मात धनुर् मुक्तैर् महेषुभिः |470| (8-31)
तस्याग्रतः तथा काली शूल पात विदारितान् ।
खट्वाङ्ग पोथितां श्चारीन् कुर्वती व्यचरत्तदा |471| (8-32)
कमण्डलु जला क्षेप हत वीर्या हतौ जसः ।
ब्रह्माणी चाकरो च्छत्रून्-येन येन स्म धावति |472| (8-33)
माहेश्वरी त्रि शूलेन तथा चक्रेण वैष्णवी ।
दैत्यान् जघान कौमारी तथा शक्त्याति कोपना |473| (8-34)
ऐन्द्री कुलिश पातेन शतशो दैत्य दानवाः ।
पेतुर् विदारिताः पृथ्व्यां रुधि-रौघ प्रवर्-षिणः |474| (8-35)
तुण्ड प्रहार विद्धस्ता दंष्ट्रा ग्रक्षत वक्षसः ।
वाराह मूर्त्या न्यपतन्-चक्रेण च विदारिताः |475| (8-36)
नखैर् विदारितां श्चान्यान् भक्षयन्ती महासुरान् ।
नारसिंही चचाराजौ नादा पूर्ण दिगं बरा |476| (8-37)
चण्डाट्टहासै रसुराः शिवदूत्य भिदूषिताः ।

पेतुः पृथिव्यां पतितान्-तांश्चखा दाथसा तदा |477| (8-38)

इति मातृ गणं क्रुद्धं मर्द यन्तं महासुरान् ।

दृष्ट्वाभ्यु पायैर् विविधैः नेशुर् देवारि सैनिकाः |478| (8-39)

पलायन परान् दृष्ट्वा दैत्यान् मातृ गणार्दितान् ।

योद्धु मभ्या ययौ क्रुद्धो रक्त बीजो महासुरः |479| (8-40)

रक्तबिन्दुर् यदा भूमौ पत त्यस्य शरीरतः ।

समुत् पतति मेदिन्यां तत् प्रमाण स्तदासुरः |480| (8-41)

युयुधे स गदा पाणिः इन्द्र शक्त्या महासुरः ।

ततश्चैन्द्री स्ववज्रेण रक्तबीज मताडयत् |481| (8-42)

कुलिशे नाहत स्याशु बहु सुस्राव शोणितम् ।

समुत्तस्थुः ततो योधाः तद्रूपास् तत् पराक्रमाः |482| (8-43)

यावन्तः पतितास् तस्य शरीराद् रक्तबिन्दवः ।

तावन्तः पुरुषा जाताः तद्वीर्य बल विक्रमाः |483| (8-44)

ते चापि युयुधुस् तत्र पुरुषा रक्त संभवाः ।

समं मातृभि रत्युग्र शस्त्र पाताति भीषणम् |484| (8-45)

पुनश्च वज्र पातेन क्षत मस्य शिरो यदा ।

ववाह रक्तं पुरुषा स्ततो जाताः सहस्रशः |485| (8-46)

वैष्णवी समरे चैवं चक्रेणाभि जघान ह ।

गदया ताडयामास ऐन्द्री तमसुरेश्वरम् |486| (8-47)

वैष्णवी चक्रभिन्नस्य रुधिर स्राव सम्भवैः ।
सहस्रशो जगद्व्याप्तं तत्-प्रमाणैर् महासुरैः ।487। (8-48)
शक्त्या जघान कौमारी वाराही च तथासिना ।
माहेश्वरी त्रिशूलेन रक्तबीजं महासुरम् ।488। (8-49)
स चापि गदया दैत्यः सर्वा एवाहनत् पृथक् ।
मातृः कोप समाविष्टो रक्तबीजो महासुरः ।489। (8-50)
तस्याहतस्य बहुधा शक्ति शूलादिभिर् भुवि ।
पपात यो वै रक्तौघ तेना सञ्छत शोऽसुराः ।490। (8-51)
तैश्चा सुरा सृक्सं भूतै रसुरैः सकलं जगत् ।
व्याप्त मासीत् ततो देवा भयमा जग्मु रुत्तमम् ।491। (8-52)
तान्-विषण्णान् सुरान्-दृष्ट्वा चण्डिका प्राह सत्वरा ।
उवाच काळीं चामुण्डे विस्तीर्णं वदनं कुरु ।492। (8-53)
मच् छस्त्र पात सम्भूतान्-रक्त बिन्दून् महासुरान् ।
रक्तबिन्दोः प्रतीच्छ त्वं वक्रेणा-नेन वेगिना ।493। (8-54)
भक्षयन्ती चर रणे तद् उत्पन्नान् महासुरान्।
एवमेष क्षयं दैत्यः क्षीण रक्तो गमिष्यति ।494। (8-55)
भक्ष्यमाणा स्त्वया चोग्रा न चोत्पत्स्यन्ति चापरे ।
इत्युक्त्वा तां ततो देवी शूलेनाभि-जघान तम् ।495। (8-56)
मुखेन काली जगृहे रक्तबीजस्य शोणितम् ।

ततो ऽसावा-जघानाथ गदया तत्र चण्डिकां |496| (8-57)
न चास्या वेदनां चक्रे गदा पातोऽल्पिका मपि ।
तस्या हतस्य देहात्तु बहु सुस्राव शोणितम् |497| (8-58)
यत स्तत स्तद्वक्रेण चामुण्डा संप्रतीच्छति ।
मुखे समुद्गता येऽस्या रक्त पातान्महासुराः |498| (8-59)
तांश्च खादाथ चामुण्डा पपौ तस्य च शोणितम् ।
देवी शूलेन वज्रेण बाणै रसिभिर् ऋष्टिभिः |499| (8-60)
जघान रक्तबीजं तं चामुण्डा पीत शोणितम् ।
स पपात मही पृष्ठे शस्त्र संघ समा हतः |500| (8-61)
नीरक्तश्च महीपाल रक्तबीजो महासुरः ।
ततस्ते हर्ष मतुलं अवापुस्त्रिदशा नृप |501| (8-62)
तेषां मातृ गणो जातो ननर्ता सृङ्म-दोद्धतः |502| (8-63)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

ॐ ह्रीं सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
अष्टमातृका सहितायै रक्ताक्ष्यै देव्यै नमः॥

*****

॥ नवमोऽध्यायः ॥

निशुंभ वध

ॐ राजोवाच |503| (9-1)

विचित्रमिदमाख्यातं भगवन् भवता मम ।

देव्याश्चरित माहात्म्यं रक्त बीज वधा श्रितम् |504| (9-2)

भूयश्चेच्छाम्यहं श्रोतुं रक्तबीजे निपातिते ।

चकार शुंभोयत् कर्म निशुंभश्चाति कोपनः |505| (9-3)

ऋषिरुवाच |506| (9-4)

चकार कोप मतुलं रक्तबीजे निपातिते ।

शुंभासुरो निशुंभश्च हतेष्वन्येषु चाहवे |507| (9-5)

हन्यमानं महासैन्यं विलोक्या मर्ष मुद्वहन् ।

अभ्यधावन्नि शुंभोऽथ मुख्ययासुर सेनया |508| (9-6)

तस्या ग्रतस्तथा पृष्ठे पार्श्वयोश्च महासुराः ।

संदष्टौ ष्ठ पुटाः क्रुद्धा हन्तुं देवीमुपाययुः |509| (9-7)

आजगाम महावीर्यः शुम्भोऽपि स्वबलैर् वृतः ।

निहन्तुं चण्डिकां कोपात्-कृत्वा युद्धं तु मातृभिः |510| (9-8)

ततो युद्धमती वासीद्- देव्या शुम्भ निशुम्भयोः ।

शर वर्ष मतीवोग्रं मेघयो रिव वर्षतोः ||511| (9-9)

चिच्चेदास्ता ञ्छरां स्ताभ्यां चण्डिका स्वशरो त्करैः।

ताडयामास चाङ्गेषु शस्त्रौघै रसुरेश्वरौ |512| (9-10)
निशुम्बो निशितं खड्गं चर्म चादाय सुप्रभम्।
अताडयन्मूर्द्ध्नि सिंहं देव्या वाहन मुत्तमम् |513| (9-11)
ताडिते वाहने देवी क्षुर प्रेणासि मुत्तमम् ।
निशुम्भस्याशु चिच्छेद चर्म चाप्यष्ट चन्द्रकम् |514| (9-12)
छिन्ने चर्मणि खड्गे च शक्तिं चिक्षेप सोऽसुरः ।
तामप्यस्य द्विधा चक्रे चक्रेणाभि मुखागताम् |515| (9-13)
कोपाध्मातो निशुम्भो ऽथ शूलं जग्राह दानवः ।
आयांतं मुष्टि पातेन देवी तच्चाप्यचूर्णयत् |516| (9-14)
आविध्याथ गदां सोऽपि चिक्षेप चण्डिकां प्रति ।
सापि देव्या त्रिशूलेन भिन्ना भस्मत्वमागता |517| (9-15)
ततः परशु हस्तं त मायान्तं दैत्य पुङ्गवं ।
आहत्य देवी बाणौघै रपातयत भूतले |518| (9-16)
तस्मिन्नि पतिते भूमौ निशुम्भे भीम विक्रमे ।
भ्रातर्यतीव संक्रुद्धः प्रययौ हंतु मंबिकाम् |519| (9-17)
स रथ स्थ स्तथा त्युच्चै-र्गृहीत परमायुधैः ।
भुजै रष्टाभि रतुलैर्-व्याप्या शेषं बभौ नभः |520| (9-18)
तमा यांतं समालोक्य देवी शङ्ख मवादयत् ।
ज्या शब्दं चापि धनुष-श्च-कारातीव दुःसहम् |521| (9-19)

पूरयामास ककुभो निज घण्टा स्वनेन च।
समस्त दैत्य सैन्यानां तेजो वध विधायिना ।522। (9-20)
ततः सिंहो महानादै स्त्याजितेभ महामदैः ।
पूरया मास गगनं गां तथैव दिशो दश ।523। (9-21)
ततः काली समुत्पत्य गगनं क्ष्माम ताडयत् ।
कराभ्यां तन्निनादेन प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ।524। (9-22)
अट्टाट्टहास मशिवं शिवदूती चकार ह ।
तैः शब्दै रसुरा स्त्रेसुः शुम्भः कोपं परं ययौ ।525। (9-23)
दुरात्मं स्तिष्ठ तिष्ठेति व्याजहारांबिका यदा ।
तदा जयेत्यभिहितं देवै राकाश संस्थितैः ।526। (9-24)
शुम्भेना गत्य या शक्ति र्मुक्ता ज्वालाति भीषणा ।
आयान्ती वह्निकूटाभा सा निरस्ता महोल्कया ।527। (9-25)
सिंह नादेन शुम्भस्य व्याप्तं लोक त्रयांतरम् ।
निर्घात निःस्वनो घोरो जितवान वनीपते ।528। (9-26)
शुम्भ मुक्ताञ्छरान् देवी शुम्भस्तत् प्रहिता ञ्छरान् ।
चिच्छेद श्वशरै रुग्रैः शतशोऽथ सहस्रशः ।529। (9-27)
ततः सा चण्डिका क्रुद्धा शूलेनाभि जघान तम् ।
स तदाभि हतो भूमौ मूर्च्छितो निपपात ह ।530। (9-28)
ततो निशुंभः संप्राप्य चेतना मात्त कार्मुकः ।

आजघान शरैर् देवीं काळीं केसरिणं तथा |531| (9-29)

पुनश्च कृत्वा बाहूना मयुतं दनुजेश्वरः ।

चक्रा युधेन दितिज-श्छादयामास चण्डिकाम् |532| (9-30)

ततो भगवती क्रुद्धा दुर्गा दुर्गार्ति नाशिनी ।

चिच्छेद तानि चक्राणि स्व शरैः सायकांश्च तान् |533| (9-31)

ततो निशुंभो वेगेन गदा मादाय चण्डिकाम् ।

अभ्यधावत वै हन्तुं दैत्य सेना समावृतः |534| (9-32)

तस्या पतत एवाशु गदां चिच्छेद चण्डिका ।

खड्गेन शित धारेणा स च शूलं समाददे |535| (9-33)

शूलहस्तं समायान्तं निशुम्भ ममरार्दनम् ।

हृदि विव्याध शूलेन वेगा विद्धेन चण्डिका |536| (9-34)

भिन्नस्य तस्य शूलेन हृदयान् निःसृतो ऽपरः ।

महाबलो महावीर्यः तिष्ठेति पुरुषो वदन् |537| (9-35)

तस्य निष्क्रामतो देवी प्रहस्य स्वनवत्ततः ।

शिरश्चिच्छेद खड्गेन ततो ऽसावपतद्भुवि |538| (9-36)

ततः सिंह श्चखादोग्रं दंष्ट्रा क्षुण्ण शिरोधरान् ।

असुरां स्तांस्तथा काली शिवदूती तथापरान् |539| (9-37)

कौमारी शक्ति निर्भिन्नाः केचिन्नेशुर्महासुराः ।

ब्रह्माणी मन्त्र पूतेन तोये नान्ये निरा कृताः |540| (9-38)

माहेश्वरी त्रिशूलेन भिन्नाः पेतुस्तथापरे ।
वाराही तुंड घातेन केचिच्छूर्णी कृता भुवि |541| (9-39)
खंडं खंडं च चक्रेण वैष्णव्या दानवाः कृताः ।
वज्रेण चैंद्री हस्ताग्र विमुक्तेन तथापरे |542| (9-40)
केचिद्विनेशु रसुराः केचिन्नष्टा महाहवात् ।
भक्षिता श्चापरे काली शिवदूती मृगाधिपैः ।ॐ। |543| (9-41)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा:॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम्॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
वाग्भव बीजाधिष्टात्र्यै श्री महाकाळ्यै नमः॥

*****

॥ दशमोऽध्यायः ॥

शुंभ वध

ॐ ऋषिरुवाच |544| (10-1)

निशुम्भं निहतं दृष्ट्वा भ्रातरं प्राणसम्मितं ।

हन्यमानं बलं चैव शुम्भः कृद्धोऽब्रवीद् वचः |545| (10-2)

बलावले पादुष्टे त्वं मा दुर्गे गर्व मावह ।

अन्यासां बलमाश्रित्य युद्ध्यसे यातिमानिनी |546| (10-3)

देव्युवाच |547| (10-4)

एकैवाहं जगत्यत्र द्वितीया का ममापरा ।

पश्यैता दुष्ट मय्येव विशन्त्यो मद्विभूतयः |548| (10-5)

ततः समस्तास्ता देव्यो ब्रह्माणी प्रमुखालयम् ।

तस्या देव्यास् तनौ जग्मुः एकै वासीत्-तदाम्बिका |549| (10-6)

देव्युवाच |550| (10-7)

अहं विभूत्या बहुभिः इह रूपैर्-यदा स्थिता ।

तत् संहृतं मयैकैव तिष्ठाम्याजौ स्थिरो भव |551| (10-8)

ऋषिरुवाच |552| (10-9)

ततः प्रववृते युद्धं देव्याः शुम्भस्य चोभयोः ।

पश्यतां सर्व देवानां असुराणां च दारुणम् |553| (10-10)

शर वर्षैः शितैः शस्त्रैः तथास्त्रै श्चैव दारुणैः ।

तयोर्युद्ध मभूद्भूयः सर्वलोक भयङ्करम् |554| (10-11)

दिव्यान् यस्त्राणि शतशो मुमुचे यान् यथाम्बिका ।

बभञ्ज तानि दैत्येन्द्रः तत् प्रीती घात कर्तृभिः |555| (10-12)

मुक्तानि तेन चास्त्राणि दिव्यानि परमेश्वरी ।

बभञ्ज लीलयै वोग्र हुङ्कारोच्चारणादिभिः |556| (10-13)

ततः शर शतैर् देवीं आच्छा दयत सोऽसुरः ।

सापि तत् कुपिता देवी धनुश् चिच्छेद चेषुभिः |557| (10-14)

छिन्ने धनुषि दैत्येन्द्रः तथा शक्ति मथा ददे ।

चिच्छेद देवी चक्रेण ताम प्यस्य करे स्थिताम् |558| (10-15)

ततः खड्ग मुपादाय शत चन्द्रं च भानुमत् ।

अभ्यधावत् तदा देवीं दैत्याना मधिपेश्वरः |559| (10-16)

तस्या पतत एवाशु खड्गं चिच्छेद चण्डिका ।

धनुर् मुक्तैः शितैर् बाणैः चर्म चार्क करा मलम् |560| (10-17)

हताश्वः स तदा दैत्यः छिन्न धन्वा विसारथिः ।

जग्राह मुद्गरं घोरं अम्बिका निधनो द्यतः |561| (10-18)

चिच्छेदा पततस्तस्य मुद्गरं निशितैः शरैः ।

तथापि सोऽभ्यधावत्तं मुष्टि मुद्यम्य वेगवान् |562| (10-19)

स मुष्टिं पातयामास हृदये दैत्य पुङ्गवः ।

देव्या स्तं चापि सा देवी तलेनोरस्य ताडयत् |563| (10-20)

तल प्रहारा भिहतो निपपात मही तले ।
स दैत्य राजः सहसा पुनरेव तथोत्थितः |564| (10-21)
उत्पत्य च प्रगृह्योच्चैः देवीं गगन मास्थितः ।
तत्रापि सा निराधारा युयुधे तेन चण्डिका |565| (10-22)
नियुद्धं खे तदा दैत्य श्चण्डिका च परस्परम् ।
चक्रतुः प्रथमं सिद्ध मुनि विस्मय कारकम् |566| (10-23)
ततो नियुद्धं सुचिरं कृत्वा तेनाम्बिका सह ।
उत्पात्य भ्रामया मास चिक्षेप धरणीतले |567| (10-24)
स क्षिप्तो धरणीं प्राप्य मुष्टि मुद्यम्य वेगितः ।
अभ्य धावत दुष्टात्मा चण्डिका निधनेच्छया |568| (10-25)
तमा यान्तं ततो देवी सर्व दैत्य जनेश्वरम् ।
जगत्यां पातया मास भित्वा शूलेन वक्षसि |569| (10-26)
स गतासुः पपातोर्व्यां देवी शूलाग्र विक्षतः ।
चालयन्सकलां पृथ्वीं साब्दि द्वीपां स पर्वताम् |570| (10-27)
ततः प्रसन्न मखिलं हते तस्मिन् दुरात्मनि ।
जगत् स्वास्थ्य मती वाप निर्मलं चाभवन्नभः |571| (10-28)
उत्पात मेघाः सोल्का ये प्रागासंस्ते शमं ययुः ।
सरितो मार्ग वाहिन्यः तथासंस्तत्र पातिते |572| (10-29)
ततो देव गणाः सर्वे हर्ष निर्भर मानसाः ।

बभूवुर् निहते तस्मिन् गंधर्वा ललितं जगुः |573| (10-30)
अवादयंस्तथै वान्ये ननृतुश्चाप्सरो गणाः ।
ववुः पुण्यास्तथा वाताः सुप्रभो ऽभूद्द दिवाकरः |574| (10-31)
जज्वलुः चाग्नयः शान्ताः शांता दिग्जनित स्वनाः |575| (10-32)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा: ॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
सिंह वाहिन्यै त्रिशूल पाशधारिण्यै नमः ॥

*****

॥ एकादशोऽध्यायः ॥

नारायणी स्तुतिः

ॐ ऋषिरुवाच |576| (11-1)

देव्या हते तत्र महासुरेन्द्रे,

सेन्द्राः सुरा वह्नि पुरोगमास् ताम् ।

कात्यायनीं तुष्टवु रिष्ट लाभात्,

विकासि वक्त्राब्ज विकासिताशाः |577| (11-2)

देवि प्रपन्नार्तिहरे प्रसीद

प्रसीद मातर् जगतो ऽखिलस्य ।

प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं

त्वमीश्वरी देवि चरा चरस्य |578| (11-3)

आधार भूता जगतस् त्वमेका

मही स्वरूपेण यतः स्थितासि ।

अपां स्वरूप स्थितया त्वयैतद्

आप्यायते कृत्स्न मलङ्घ्य वीर्ये |579| (11-4)

त्वं वैष्णवी शक्ति रनन्त वीर्या

विश्वस्य बीजं परमासि माया ।

सम्मोहितं देविसमस्त मेतत्

त्वं वै प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुः |580| (11-5)

विद्याः समस्तास्तव देवि भेदाः
स्त्रियः समस्ताः सकला जगत्सु ।
त्वयैकया पूरितमंब यैतत्,
का ते स्तुतिः स्तव्य परा परोक्तिः |581| (11-6)
सर्व भूता यदा देवी स्वर्ग मुक्तिप्रदायिनी ।
त्वं स्तुता स्तुतये का वा भवन्तु परमोक्तयः |582| (11-7)
सर्वस्य बुद्धि रूपेण जनस्य हृदि संस्थिते ।
स्वर्गाप वर्गदे देवि नारायणि नमोऽस्तुते |583| (11-8)
कला काष्ठादि रूपेण परिणाम प्रदायिनि ।
विश्वस्योपरतौ शक्ते नारायणि नमोस्तुते |584| (11-9)
सर्व मङ्गळ माङ्गळ्ये शिवे सर्वार्थ साधिके ।
शरण्ये त्र्यंबके गौरी नारायणि नमोऽस्तुते |585| (11-10)
सृष्टि स्थिति विनाशानां शक्तिभूते सनातनि ।
गुणाश्रये गुणमये नारायणि नमोऽस्तुते |586| (11-11)
शरणागत दीनार्त परित्राण परायणे ।
सर्वस्यार्ति हरे देवि नारायणि नमोऽस्तुते |587| (11-12)
हंसयुक्त विमानस्थे ब्रह्माणीरूप धारिणी ।
कौशाम्भः क्षरिके देवि नारायणि नमोऽस्तुते |588| (11-13)
त्रिशूल चन्द्राहि धरे महा वृषभ वाहिनि ।

माहेश्वरी स्वरूपेण नारायणि नमोऽस्तुते |589| (11-14)

मयूर कुक्कुट वृते महाशक्तिधरे ऽनघे ।

कौमारी रूप संस्थाने नारायणि नमोस्तुते |590| (11-15)

शङ्ख चक्र गदा शार्-ङ्ग गृहीत परमायुधे ।

प्रसीद् वैष्णवी रूपे नारायणि नमोऽस्तुते |591| (11-16)

गृहीतोग्र महा चक्रे दंष्ट्रोद्-धृत वसुन्धरे ।

वराह रूपिणि शिवे नारायणि नमोस्तुते |592| (11-17)

नृसिंह रूपेणोग्रेण हन्तुं दैत्यान् कृतोद्यमे ।

त्रैलोक्य त्राण सहिते नारायणि नमोऽस्तुते |593| (11-18)

किरीटिनि महावज्रे सहस्र नयनोज्ज्वले ।

वृत्र प्राण हरे चैन्द्रि नारायणि नमोऽस्तुते |594| (11-19)

शिवदूती स्वरूपेण हत दैत्य महाबले ।

घोर रूपे महारावे नारायणि नमोऽस्तुते |595| (11-20)

दंष्ट्राकराल वदने शिरो माला विभूषणे ।

चामुण्डे मुण्डमथने नारायणि नमोऽस्तुते |596| (11-21)

लक्ष्मि लज्जे महाविद्ये श्रद्धे पुष्टि स्वधे ध्रुवे ।

महारात्रि महाऽविद्ये नारायणि नमोऽस्तुते |597| (11-22)

मेधे सरस्वति वरे भूति बाभ्रवि तामसि ।

नियते त्वं प्रसीदेशे नारायणि नमोऽस्तुते |598| (11-23)

सर्व स्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते ।
भयेभ्यस् त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तुते ।599। (11-24)
एतत्ते वदनं सौम्यं लोचन त्रय भूषितम् ।
पातु नः सर्वभीतिभ्यः कात्यायिनि नमोऽस्तुते ।600। (11-25)
ज्वाला कराल मत्युग्रं अशेषासुर सूदनम् ।
त्रिशूलं पातु नो भीतेर्-भद्रकालि नमोऽस्तुते ।601। (11-26)
हिनस्ति दैत्य तेजांसि स्वनेनापूर्य या जगत् ।
सा घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानिव ।602। (11-27)
असुरा सृग् व सापङ्क चर्चितस्ते करो ज्वलः ।
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयम् ।603। (11-28)
रोगा नशेषान् अपहंसि तुष्टा,
        रुष्टा तु कामान् सकलान् अभीष्टान् ।
त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां,
        त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ।604। (11-29)
एतत्कृतं यत्कदनं त्वयाद्य,
        धर्मद्विषां देवि महासुराणाम् ।
रूपै रनेकैर् बहुधाऽऽत्म मूर्तिं,
        कृत्वाम्बिके तत् प्रकरोति कान्या ।605। (11-30)
विद्यासु शास्त्रेषु विवेक दीपे

ष्वाद्येषु वाक्येषु च का त्वदन्या ।
ममत्व गर्ते ऽति महान्धकारे,
विभ्रामयत्येत दतीव विश्वम् |606| (11-31)
रक्षांसि यत्रोग्रविषाश्च नागा,
यत्रारयो दस्यु बलानि यत्र ।
दावानलो यत्र तथाब्धि मध्ये,
तत्र स्थिता त्वं परिपासि विश्वम् |607| (11-32)
विश्वेश्वरि त्वं परिपासि विश्वं,
विश्वात्मिका धारयसीति विश्वम् ।
विश्वेशवन्द्या भवती भवन्ति,
विश्वाश्रया येत्वयि भक्तिनम्राः |608| (11-33)
देवि प्रसीद परिपालय नो ऽरिभीतेः,
नित्यं यथासुर वदा दधुनैव सद्यः ।
पापानि सर्व जगतां प्रशमं नयाशु,
उत्पात पाक जनितांश्च महोपसर्गान् |609| (11-34)
प्रणतानां प्रसीद त्वं देवि विश्वार्ति हारिणि ।
त्रैलोक्य वासिना मीड्ये लोकानां वरदा भव |610| (11-35)
देव्युवाच |611| (11-36)
वरदाहं सुरगणा वरं यन्मन सेच्छथ ।

तं वृणुध्वं प्रयच्छामि जगता मुपकारकम् |612| (11-37)

देवा ऊचुः |613| (11-38)

सर्वाबाधा प्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ।

एवमेव त्वयाकार्यम्-अस्मद् वैरि विनाशनम् |614| (11-39)

देव्युवाच |615| (11-40)

वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे युगे ।

शुम्भो निशुम्भश्चैवान्या वुत्पत्स्येते महासुरौ |616| (11-41)

नन्दगोप गृहे जाता यशोदागर्भ संभवा ।

ततस्तौ नाशयिष्यामि विन्ध्याचल निवासिनी |617| (11-42)

पुनरप् यति रौद्रेण रूपेण पृथिवी तले ।

अवतीर्य हनिष्यामि वैप्र चित्तांस्तु दानवान् |618| (11-43)

भक्ष्यन्त्याश्च तानुग्रान्-वैप्रचित्तान् महासुरान् ।

रक्ता दन्ता भविष्यन्ति दाडिमी कुसुमो पमाः |619| (11-44)

ततो मां देवताः स्वर्गे मर्त्यलोके च मानवाः

स्तुवन्तो व्याहरिष्यन्ति सततं रक्त दन्तिकाम् |620| (11-45)

भूयश्च शत वार्षिक्या मनावृष्ट्यामनम्भसि ।

मुनिभिः संस्मृता भूमौ सम्भविष्याम्ययोनिजा |621| (11-46)

ततः शतेन नेत्राणां निरीक्षिष्यामि यन्मुनीन् ।

कीर्तियिष्यन्ति मनुजाः शताक्षीमिति मां ततः |622| (11-47)

ततो ऽहमखिलं लोकं आत्म देह समुद्भवैः ।
भरिष्यामि सुराः शाकैर्-आवृष्टेः प्राण धारकैः |623| (11-48)
शाकम्भरीति विख्यातिं तदा यास्याम्य हंभुवि ।
तत्रैव च वधिष्यामि दुर्गमाख्यं महासुरम् |624| (11-49)
दुर्गा देवीति विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति ।
पुनश्चाहं यदा भीमं रूपं कृत्वा हिमाचले |625| (11-50)
रक्षांसि भक्ष यिष्यामि मुनीनां त्राण कारणात् ।
तदामां मुनयः सर्वे स्तोष्यंत्या नम्रमूर्तयः |626| (11-51)
भीमा देवीति विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति ।
यदारुणाख्यस्त्रैलोक्ये महा बाधां करिष्यति |627| (11-52)
तदाहं भ्रामरं रूपं कृत्वा संख्ये यषद्पदम् ।
त्रैलोक्यस्य हितार्थाय वधिष्यामि महासुरम् |628| (11-53)
भ्रामरीतिच मां लोका स्तदा स्तोष्यन्ति सर्वतः ।
इत्थं यदा यदा बाधा दानवोत्था भविष्यति |629| (11-54)
तदा तदावतीर्याहं करिष्याम्यरिसंक्षयम्।ॐ। |630| (11-55)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामाः॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
सर्वनारायण्यै नमः ॥

*****

॥ द्वादशोऽध्यायः ॥

फलस्तुति

ॐ देव्युवाच |631| (12-1)

एभिः स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्यते यः समाहितः ।

तस्याहं सकलां बाधां नाशयिष्याम्यसंशयम् |632| (12-2)

मधुकैटभ नाशं च महिषासुर घातनम् ।

कीर्तियिष्यन्ति ये तद्वद्-वधं शुम्भ निशुम्भयोः |633| (12-3)

अष्टम्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां चैक चेतसः ।

श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या मम माहात्म्य मुत्तमम् |634| (12-4)

न तेषां दुष्कृतं किञ्चिद्-दुष्कृतोत्था न चापदः ।

भविष्यति न दारिद्र्यं न चै वेष्ट वियोजनम् |635| (12-5)

शत्रुतो न भयं तस्य दस्युतो वा न राजतः ।

न शस्त्रानल तोयौघात्-कदाचित् सं भविष्यति |636| (12-6)

तस्मान् ममैतन् माहात्म्यं पठितव्यं समाहितैः ।

श्रोतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्त्ययनं हि तत् |637| (12-7)

उप सर्गा नशेषांस्तु महामारी समुद्भवान् ।

तथा त्रिविध मुत्पातं माहात्म्यं शमयेन्मम |638| (12-8)

यत्रैतत् पठ्यते सम्यङ् नित्य मायतने मम ।

सदा न तद् विमोक्ष्यामि सान्निध्यं तत्र मेस्थितम् |639| (12-9)

बलि प्रदाने पूजायाम्-अग्नि कार्यें महोत्सवे ।
सर्वं ममैतच्चरितं उच्चार्यं श्राव्य मेवच |640| (12-10)
जानताजानता वापि बलि पूजां तथा कृताम् ।
प्रतीच्छिष्याम्यहं प्रीत्या वह्निहोमं तथाकृतम् |641| (12-11)
शरत्काले महा पूजा क्रियते याच वार्षिकी ।
तस्यां ममैतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्ति समन्वितः |642| (12-12)
सर्वाबाधा विनिर्मुक्तो धन धान्य समन्वितः ।
मनुष्यो मत् प्रसादेन भविष्यति न संशयः |643| (12-13)
श्रुत्वा ममैतन्-माहात्म्यं तथा चोत्पत्तयः शुभाः ।
पराक्रमं च युद्धेषु जायते निर्भयः पुमान् |644| (12-14)
रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं चोपपद्यते ।
नन्दतेच कुलं पुंसां माहात्म्यं ममश्रृण्वताम् |645| (12-15)
शान्ति कर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्न दर्शने ।
ग्रहपीडासु चोग्रासु माहात्म्यं श्रृणुयान्मम |646| (12-16)
उपसर्गाः शमं यान्ति ग्रहपीडाश्च दारुणाः ।
दुःस्वप्नं च नृभिर् दृष्टं सुस्वप्नमुपजायते |647| (12-17)
बालग्रहाभि भूतानां बालानां शान्ति कारकम् ।
संघात भेदे च नृणां मैत्री करण मुत्तमम् |648| (12-18)
दुर्वृत्तानाम् अशेषाणां बल हानिकरं परम् ।

रक्षो भूत पिशाचानां पठनादेव नाशनम् |649| (12-19)
सर्वं ममैतन् माहत्म्यं मम सन्निधि कारकम् ।

पशु पुष्पार्घ्य धूपैश्च गन्ध दीपैस् तथोत्तमैः |650| (12-20)
विप्राणां भोजनैर् होमैः प्रोक्षणीयैः अहर्निशम् ।

अन्यैश्च विविधैर् भोगैः प्रदानैर् वत्सरेण या |651| (12-21)
प्रीतिर्मे क्रियते सास्मिन्-सकृत् सुचरिते श्रुते ।

श्रुतं हरति पापानि तथारोग्यं प्रयच्छति |652| (12-22)
रक्षां करोति भूतेभ्यो जन्मनां कीर्तनं मम ।

युद्देषु चरितं यन्मे दुष्ट दैत्य निबर्हणम् |653| (12-23)
तस्मिन् श्रुते वैरि कृतं भयं पुंसां न जायते ।

युष्माभिःस्तुतयो याश्च याश्च ब्रह्मर्षिभिःकृताः |654| (12-24)
ब्रह्मणा च कृतास् तास्तु प्रयच्छन्तु शुभां मतिम् ।

अरण्ये प्रान्तरे वापि दावाग्नि परि वारितः |655| (12-25)
दस्युभिर् वा वृतः शून्ये गृहीतो वापि शत्रुभिः ।

सिंह व्याघ्रा नुयातो वा वने वा वन हस्तिभिः |656| (12-26)
राज्ञा क्रुद्धेन चाज्ञप्तो वध्यो बन्द गतोऽपिवा ।

आघूर्णितो वा वातेन स्थितः पोते महार्णवे |657| (12-27)
पतत्सु चापि शस्त्रेषु सङ्ग्रामे भृश दारुणे ।

सर्वा बाधाशु घोरासु वेदनाभ्यर्दितो ऽपि वा |658| (12-28)

स्मरन् ममैतत् चरितं नरो मुच्येत सङ्कटात् ।
मम प्रभावात् सिंहाद्या दस्यवो वैरिणस् तथा |659| (12-29)
दूरादेव पलायन्ते स्मरतश्-चरितं मम |660| (12-30)
ऋषिरुवाच |661| (12-31)
इत्युक्त्वा सा भगवती चण्डिका चण्डविक्रमा |662| (12-32)
पश्यतामेव देवानां तत्रैवान्तरधीयत ।
तेऽपि देवा निरातङ्काः स्वाधिकारान् यथा पुरा |663| (12-33)
यज्ञ भाग भुजः सर्वे चक्रुर्-विनिहतारयः ।
दैत्याश्च देव्या निहते शुम्भे देवरिपौ युधि |664| (12-34)
जगद् विध्वंसिनि तस्मिन्-महोग्रे ऽतुल विक्रमे ।
निशुम्भे च महावीर्ये शेषाः पाताल माययुः |665| (12-35)
एवं भगवती देवी सा नित्यापि पुनः पुनः ।
संभूय कुरुते भूप जगतः परिपालनम् |666| (12-36)
तयैतन्-मोह्यते विश्वं सैव विश्वं प्रसूयते ।
सा याचिता च विज्ञानं तुष्टा ऋद्धिं प्रयच्छति |667| (12-37)
व्याप्तं तयैतत् सकलं ब्रह्माण्डं मनुजेश्वर ।
महा काल्या महाकाले महामारी स्वरूपया |668| (12-38)
सैव काले महामारी सैव सृष्टिर् भवत् यजा ।
स्थितिं करोति भूतानां सैव काले सनातनी |669| (12-39)

भवकाले नृणां सैव लक्ष्मीर् वृद्धि प्रदा गृहे ।
सैवाभावे तथा लक्ष्मीः विनाशा योपजायते |670| (12-40)
स्तुता संपूजिता पुष्पैः धूप गन्धादिभिः तथा ।
ददाति वित्तं पुत्रांश्च मतिं धर्मं गतिं शुभाम् |671| (12-41)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा: ॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
श्री बालात्रिपुर सुंदर्यै नमः ॥

*****

॥ त्रयोदशोऽध्यायः ॥

सुरथ वैश्ययोः वरप्रदानम्

ॐ ऋषिरुवाच |672| (13-1)

एतत्ते कथितं भूप देवीमाहात्म्यमुत्तमम् ।

एवम्प्रभावा सा देवी ययेदं धार्यते जगत् |673| (13-2)

विद्यातथैव क्रियते भगवद्विष्णुमायया ।

तया त्वमेष वैश्यश्च तथैवान्ये विवेकिनः |674| (13-3)

मोह्यन्ते मोहिताश्चैव मोहमेष्यन्ति चापरे ।

तामुपैहि महाराज शरणं परमेश्वरीम् |675| (13-4)

आराधिता सैव नृणां भोगस्वर्गापवर्गदा |676| (13-5)

मार्कण्डेय उवाच |677| (13-6)

इति तस्य वचः श्रुत्वा सुरथः स नराधिपः |678| (13-7)

प्रणिपत्य महाभागं तमृषिं शंसित व्रतम् ।

निर्विण्णोऽति ममत्वेन राज्याप हरणेन च |679| (13-8)

जगाम सद्यस्तपसे सच वैश्यो महामुने ।

संदर्शनार्थ मंबाया नदी पुलीन संस्थितः |680| (13-9)

स च वैश्य स्तप स्तेपे देवी सूक्तं परं जपन् ।

तौ तस्मिन् पुलिने देव्याः कृत्वा मूर्तिं महीमयीम् |681| (13-10)

अर्हणां चक्रतुः तस्याः पुष्प धूपाग्नि तर्पणैः ।

निराहारौ यताहारौ तन्मनस्कौ समाहितौ |682| (13-11)

ददतुस्तौ बलिं चैव निज गात्रा सृगुक्षितम् ।

एवं समाराध यतोस्-त्रिभिर्वर्षैर्-यतात्मनोः |683| (13-12)

परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्यक्षं प्राह चण्डिका |684| (13-13)

देव्युवाच |685| (13-14)

यत्प्रार्थ्यते त्वया भूप त्वया च कुलनन्दन

मत्तस्त त् प्राप्यतां सर्वं परितुष्टा ददामि तत् |686| (13-15)

मार्कण्डेय उवाच |687| (13-16)

ततो वव्रे नृपो राज्यमविभ्रंश्य न्यजन्मनि ।

अत्रैव च निजं राज्यं हतशत्रुबलं बलात् |688| (13-17)

सोऽपि वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे निर्विण्णमानसः ।

ममेत्यहमिति प्राज्ञः सङ्गविच्युति कारकम् |689| (13-18)

देव्युवाच |690| (13-19)

स्वल्पैरहोभिर् नृपते स्वं राज्यं प्राप्स्यते भवान् |691| (13-20)

हत्वा रिपून स्खलितं तव तत्र भविष्यति |692| (13-21)

मृतश्च भूयः सम्प्राप्य जन्म देवा द्विवस्वतः |693| (13-22)

सावर्णिको नाम मनुर्-भवान् भुवि भविष्यति |694| (13-23)

वैश्य वर्य त्वया यश्च वरोऽस्मत्तोऽभिवाञ्छितः |695| (13-24)

तं प्रयच्छामि संसिद्ध्यै तव ज्ञानं भविष्यति |696| (13-25)

मार्कण्डेय उवाच |697| (13-26)

इति दत्वा तयोर्देवी यथाभिलषितं वरं |698| (13-27)
बभूवान्तर्हिता सद्यो भक्त्या ताभ्यामभिष्टुता ।

एवं देव्या वरं लब्ध्वा सुरथः क्षत्रियर्षभः |699| (13-28)
सूर्याज्जन्म समासाद्य सावर्णिर्भविता मनुः
सावर्णिर्भविता मनुः । क्लीं ॐ |700| (13-29)

सत्यास्सन्तु यजमानस्य कामा: ॥

ॐ नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणतास्मताम् ॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै
श्रीमहात्रिपुर सुंदर्यै श्रीविद्यायै नमः ॥

*****

॥ उत्तरांगम् ॥

हृदयन्यासः

ॐ खड्गिनी शूलिनी घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ।

शङ्खिनी चापिनी बाण भुशुंडी परिघायुधा । हृदयाय नमः।

ॐ शूलेन पाहिनो देवि पाहि खङ्गेन चांबिके ।

घण्टास्वनेन नः पाहि चाप ज्या निःस्वनेन च । शिरशेस्वाहा।

ॐ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ।

भ्रामणेनात्म शूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरि । शिखायै वषट्।

ॐ सौम्यानि यानि रूपाणि त्रैलोक्ये विचरंतिते

यानिचात्यर्थ घोराणि तैः रक्षास्मान् तथा भुवं । कवचाय हुं।

ॐ खड्ग शूल गदा दीनि यानि चास्त्राणि तेंबिके ।

कर पल्लव संङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः । नेत्रत्रयाय वौषट्।

ॐ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते ।

भयेभ्यस्त्राहिनो देवि दुर्गे देवि नमोस्तुते। अस्त्राय फट्।

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्विमोकः ॥

ध्यानं

विद्युद्दाम सम प्रभां मृग पति स्कंदस्थितां भीषणां

कन्याभिः करवाल खेट विलसद्धस्ताभि रासेवितां ।

हस्तै श्चक्र गदासि खेट विशिखां-श्चापं गुणं तर्जनीं

बिभ्राणा मनलात्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां भजे।

लं-इत्यादि पञ्चपूजा ॥

॥ मातृकाऽक्षरसहित नवाक्षरीमहामंत्र जपः ॥

1	अं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
2	आं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
3	इं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
4	ईं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
5	उं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
6	ऊं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
7	ऋं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
8	ॠं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
9	ऌं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
10	ॡं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
11	एं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
12	ऐं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
13	ओं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
14	औं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
15	अं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
16	अः	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
17	कं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
18	खं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
19	गं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
20	घं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
21	ङं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
22	चं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
23	छं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
24	जं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
25	झं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
26	ञं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
27	टं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
28	ठं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
29	डं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
30	ढं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
31	णं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
32	तं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
33	थं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
34	दं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
35	धं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
36	नं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
37	पं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
38	फं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
39	बं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
40	भं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
41	मं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
42	यं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
43	रं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
44	लं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
45	वं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
46	शं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
47	षं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
48	सं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
49	हं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
50	ळं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

क्षं

51	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ळं
52	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	हं
53	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	सं
54	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	षं
55	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	शं
56	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	वं
57	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	लं
58	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	रं
59	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	यं
60	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	मं
61	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	भं
62	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	बं
63	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	फं
64	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	पं
65	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	नं
66	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	धं
67	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	दं
68	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	थं
69	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	तं
70	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	णं
71	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ढं
72	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	डं
73	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ठं
74	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	टं
75	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ञं
76	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	झं
77	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	जं
78	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	छं
79	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	चं
80	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ङं
81	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	घं
82	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	गं
83	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	खं
84	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	कं
85	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अः
86	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अं
87	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	औं
88	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ओं
89	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऐं
90	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	एं
91	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ॡं
92	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऌं
93	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ॠं
94	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऋं
95	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ऊं
96	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	उं
97	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	ईं
98	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	इं
99	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	आं
100	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे	अं

101 अं आं इं ईं उं ऊं ऋं ॠं ऌं ॡं एं ऐं ओं औं अं अः ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

102	कं खं गं घं ङं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
103	चं छं जं झं ञं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
104	टं ठं डं ढं णं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
105	तं थं दं धं नं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
106	पं फं बं भं मं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
107	यं रं लं वं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे
108	शं षं सं हं ळं क्षं	ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे

हृदयन्यासः

ऐं	हृदयाय नमः
ह्रीं	शिरसे स्वाहा
क्लीं	शिखायै वषट्
चामुण्डायै	कवचाय हुं
विच्चे	नेत्रत्रयाय वौषट्

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे अस्त्राय फट्

भूर्भुवस्सुवरोमिति दिग्विमोकः ।

ध्यानं

ॐ खड्गं चक्र गदेषु चाप परिघां शूलं भुशुण्डीं शिरः,

शङ्खं सन्दधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्ग भूषावृताम् ।

नीलाश्म द्युतिमास्य पाद दशकां सेवे महा कालिकां

यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥

ॐ अक्षस्त्रक् परशुं गदेषु कुलिशं पद्मं धनुः कुण्डिकां,

दण्डं शक्तिमसिं च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् ।

शूलं पाश सुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां,

सेवे सैरिभमर्दिनीम् इह महालक्ष्मीं सरोजस्थितां ॥

ॐ घण्टा शूल हलानि शङ्ख मुसले चक्रं धनुःसायकं,
हस्ताब्जैर् दधतीं घनान्तविलसत् शीतांशु तुल्य प्रभां ।
गौरी देह समुद्भवां त्रिजगतामाधारभूतां,
महा पूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे शुम्भादिदैत्यार्दिनीं ॥

<u>पञ्चपूजा</u>

लं पृथिव्यात्मने	गन्धं कल्पयामि	रं अग्न्यात्मने	दीपं कल्पयामि
हं आकाशात्मने	पुष्पं कल्पयामि	वं अमृतात्मने	अमृतं कल्पयामि
यं वायवात्मने	धूपं कल्पयामि	सं सर्वात्मने	सर्वोपचारान् समर्पयामि

*****

॥ तंत्रोक्तं देवी सूक्तं ॥

नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः।

नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मतां |1|

रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ।

ज्योत्स्नायै चेन्दु रूपिण्यै सुखायै सततं नमः |2|

कल्याण्यै प्रणतां वृध्यै सिध्यै कुर्मो नमो नमः ।

नैर्ऋत्यै भूभृतां लक्ष्मै शर्वाण्यै ते नमो नमः |3|

दुर्गायै दुर्ग पारायै सारायै सर्व कारिण्यै ।

ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततंनमः |4|

अतिसौम्याति-रौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ।

नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः |5|

या देवी सर्व भूतेषु विष्णु-मायेति शब्दिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |6|

या देवी सर्व भूतेषु चेतने-त्यभि-धीयते ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |7|

या देवी सर्व भूतेषु बुद्धि रूपेण संस्थिता

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |8|

या देवी सर्व भूतेषु निद्रा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |9|

या देवी सर्व भूतेषु क्षुधा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |10|

या देवी सर्व भूतेषु छाया रूपेण संस्थिता। ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |11|

या देवी सर्व भूतेषु शक्ति रूपेण संस्थिता। ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |12|

या देवी सर्व भूतेषु तृष्णा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |13|

या देवी सर्व भूतेषु क्षान्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |14|

या देवी सर्व भूतेषु जाति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |15|

या देवी सर्व भूतेषु लज्जा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यैनमो नमः |16|

या देवी सर्व भूतेषु शान्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |17|

या देवी सर्व भूतेषु श्रद्धा रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |18|

या देवी सर्व भूतेषु कान्ति रूपेण संस्थिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |19|

या देवी सर्व भूतेषु लक्ष्मी रूपेण संस्थिता

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |20|

या देवी सर्व भूतेषु वृत्ति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यैनमस्तस्यै नमोनमः |21|

या देवी सर्व भूतेषु स्मृति रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |22|

या देवी सर्व भूतेषु दया रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |23|

या देवी सर्व भूतेषु तुष्टि रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |24|

या देवी सर्व भूतेषु मातृ रूपेण संस्थिता।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |25|

या देवी सर्व भूतेषु भ्रान्ति रूपेण संस्थिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः |26|

इन्द्रियाणां अधिष्ठात्री भूतानां चा-खिलेषु या ।

भूतेषु सततं तस्यै व्याप्ति देव्यै नमो नमः |27|

चिति रूपेण या कृत्स्नम् एतद् व्याप्य स्थिता जगत् ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यैनमस्तस्यै नमोनमः |28|

स्तुता सुरैः पूर्व मभीष्ट संश्रयात्
तथा सुरेन्-द्रेण दिनेषु सेविता ।
करोतु सा नः शुभहेतु रीश्वरी
शुभानि भद्राणि अभिहन्तु चापदः |29|
या साम्प्रतं चोद्दत दैत्य तापितैः
अस्माभि रीशा च सुरैर् नमस्यते ।
या च स्मृता तत् क्षणमेव हन्ति नः
सर्वापदो भक्ति विनम्र मूर्तिभिः |30|

*****

॥ रहस्य त्रयं ॥

प्राधानिक रहस्यं

अस्य श्री सप्तशती रहस्य त्रयस्य। नारायण ऋषिः । अनुष्टुप् छंदः ।
श्री महाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती। यथोक्तफलावाप्त्यर्थे जपे विनियोगः॥

राजोवाच

भगवन्नवतारा मे चण्डिकाया स्त्वयोदिताः ।
एतेषां प्रकृतिं ब्रह्मन् प्रधानं वक्तु मर्हसि |1|
आराध्यं यन्मया देव्याः स्वरूपं येन च द्विज ।
विदिना ब्रूहि सकलं यथाव त्प्रणतस्य मे |2|

ऋषि रुवाच

इदं रहस्यं परम मनाख्येयं प्रचक्षते ।
भक्तोसीति न मे किञ्चित्तवा वाच्यं नराधिप |3|
सर्व स्याद्या महालक्ष्मी स्त्रिगुणा परमेश्वरी।
लक्ष्या लक्ष्य स्वरूपा सा व्याप्य कृत्स्नं व्यवस्थिता |4|
मातुलुङ्गं गदां खेटं पान पात्रं च बिभ्रती
नागं लिङ्गं च योनिं च बिभ्रती नृप मूर्धनि |5|
तप्तकाञ्चन वर्णाभा तप्त काञ्चन भूषणा ।
शून्यं तदखिलं स्वेन पूरयामास तेजसा |6|
शून्यं तदखिलं लोकं विलोक्य परमेश्वरी ।

बभार परमं रूपं तमसा केवलेन हि |7|
सा भिन्नाञ्जन संकाशा दंष्ट्राङ्कित वरानना ।
विशाललोचना नारी बभूव तनु मध्यमा |8|
खड्गपात्रशिरः खेटैरलंकृत चतुर्भुजा ।
कबंधहारं शिरसा बिभ्राणा हि शिरःस्रजं |9|
सा प्रोवाच महालक्ष्मीं तामसी प्रमदोत्तमा ।
नाम कर्म च मे मातर् देहि तुभ्यं नमोनमः |10|
तां प्रोवाच महालक्ष्मीः तामसीं प्रमदोत्तमां ।
ददामि तव नामानि यानि कर्माणि तानि ते |11|
महामाया महाकाली महामारी क्षुधा तृषा।
निद्रा तृष्णा चैकवीरा कालरात्रिर्दुरत्यया |12|
इमानि तव नामानि प्रति पाद्यानि कर्मभिः ।
एभिः कर्माणि तेज्ञात्वा योधीते सोश्नुते सुखं |13|
तामित्युक्त्वा महालक्ष्मीः स्वरूप मपरं नृप ।
सत्त्वाख्येनाति शुद्धेन गुणेनेंदु प्रभं ददौ |14|
अक्षमालां कुशधरा वीणा पुस्तक धारिणी ।
सा बभूव वरा नारी नामान्यस्यै च सा ददौ |15|
महाविद्या महावाणी भारती वाक् सरस्वती ।
आर्या ब्राह्मी कामधेनुर् वेदगर्भाच धीश्वरी |16|

अथोवाच महालक्ष्मीर् महाकाळीं सरस्वतीं ।
युवां जनयता देव्यौ मिथुने स्वानुरूपतः |17|
इत्युक्त्वा ते महालक्ष्मीः ससर्ज मिथुनं स्वयं ।
हिरण्यगर्भौ रुचिरौ स्त्रीपुंसौ कमलासनौ |18|
ब्रह्मन् विधे विरिञ्चेति धातरित्याह तं नरं ।
श्रीः पद्मे कमले लक्ष्मी त्याह माता च तां स्त्रियं |19|
महाकाली भारती च मिधुने सृजतः सह ।
एतयो रपि रूपाणि नामानि च वदामि ते |20|
नीलकंठं रक्तबाहुं श्वेताङ्गं चंद्रशेखरं ।
जनयामास पुरुषं महाकाली सितां स्त्रियं |21|
स रुद्रः शंकरः स्थाणुः कपर्दी च त्रिलोचनः ।
त्रयी विद्या कामधेनुः स्सा स्त्री भाषा क्षरास्वरा |22|
सरस्वती स्त्रियं गौरीं कृष्णं च पुरुषं नृप ।
जनयामास नामानि तयोरपि वदामिते |23|
विष्णुः कृष्णो हृषीकेशो वासुदेवो जनार्दनः ।
उमा गौरी सती चण्डी सुंदरी सुभगा शिवा |24|
एवं युवतयः सद्यः पुरुषत्वं प्रपेदिरे ।
चक्षुष्मंतो नुपस्यंति नेतरे-तद्विदो जनाः |25|
ब्रह्मणे प्रददौ पत्नीं महालक्षी नृंप त्रयीं ।

रुद्राय गौरीं वरदां वासुदेवाय च श्रियं |26|

स्वरया सह संभूय विरिंञ्चोंऽड मजीजनत् ।

बिभेद भगवान् रुद्र स्तद्गौर्या सह वीर्यवान् |27|

अंडमध्ये प्रधानादि कार्यजात मभूनृप ।

महाभूतात्मकं सर्वं जगत्-स्थावर-जंगमं |28|

पुपोष पालयामास तल्लक्ष्म्या सह केशवः ।

संजहार जगत्सर्वं सह गौर्या महेश्वरः |29|

महालक्ष्मी र्महाराज सर्वसत्त्वमयीश्वरी।

निराकारा च साकारा सैव नानाभि धानभृत् |30|

नामांतरैर्-निरूप्यैषा नाम्ना नान्येन-केनचित् |31|

इति श्री मार्कण्डेय पुराणे प्राधानिक रहस्यं

*****

॥ वैकृतिक रहस्यं ॥

ऋषिरुवाच

ॐ त्रिगुणा तामसी देवी सात्त्विकी या त्रिधोदिता ।

सा शर्वा चण्डिका दुर्गा भद्रा भगवतीर्यते |1|

योगनिद्रा हरेरुक्ता महाकाली तमोगुणा ।

मधुकैटभ नाशार्थं यां तुष्टावांबुजासनः |2|

दशवक्त्रा दशभुजा दशपादाञ्जन प्रभा ।

विशालया राजमाना त्रिंशल्लोचन मालया |3|

स्फुरद्दशन दंष्ट्रा सा भीम रूपापि भूमिप ।

रूप सौभाग्य कांतीनां सा प्रतिष्ठा महाश्रियः |4|

खड्ग बाण गदा शूल शङ्ख चक्र भुशुंडी भृत् ।

परिघं कार्मुकं शीर्षं निश्च्योत द्रुधिरं दधौ |5|

एषा सा वैष्णवी माया महाकाली दुरत्यया ।

आराधिता वशी कुर्यात् पूजा कर्तु श्चराचरं |6|

सर्व देव शरीरेभ्यो याविर्भूता मित प्रभा ।

त्रिगुणा सा महालक्ष्मीः साक्षान्महिषमर्दिनी |7|

श्वेतानना नीलभुजा सुश्वेत स्तन मंडला ।

रक्त मध्या रक्तपादा नील जंघोरु रुन्मदा |8|

सुचित्र जघना. चित्रमाल्यांबर विभूषणा ।

चित्रानुलेपना कांति रूप सौभाग्य शालिनी |9|
अष्टादश भुजा पूज्या सा सहस्त्र भुजा सती ।
आयुधान्यत्र वक्ष्यंते दक्षिणाधः करक्रमात् |10|
अक्षमाला च कमलं बाणोऽसिः कुलिशं गदा ।
चक्रं त्रिशूलं परशुः शंखो घण्टा च पाशकः |11|
शक्तिर्-दंडश्-चर्म चापं पान पात्रं कमण्डलुः ।
अलंकृत भुजा मेभिर् आयुधैः कमलासनां |12|
सर्व देव मयीमीशां महालक्ष्मी मिमांनृप ।
पूजयेत्सर्व लोकानां स देवानं प्रभुर्भवेत् |13|
गौरी देहात् समुद्भूता या सत्वैक गुणाश्रया ।
साक्षात् सरस्वती प्रोक्ता शुंभासुर निबर्हिणी |14|
दधौ चाष्टभुजा बाण मुसले शूलचक्रभृत् ।
शंखं घण्टां लांगलं च कार्मुकं वसुधाधिप |15|
एषा संपूजिता भक्त्या सर्वज्ञत्वं प्रयच्छति
निशुंभमथिनी देवी शुंभासुर निबर्हिणी |16|
इत्युक्तानि स्वरूपाणि मूर्तीनां तव पार्थिव
उपासनं जगन्मातुः पृथगासां निशामय |17|
महालक्ष्मी र्यदा पूज्या महाकाली सरस्वती ।
दक्षिणोत्तरयोः पूज्ये पृष्ठतो मिथुनत्रयं |18|

विरिञ्चिः स्वरया मध्ये रुद्रो गौर्या च दक्षिणे
वामे लक्ष्म्या हृषीकेशः पुरतो देवता त्रयं |19|
अष्टादशभुजा मध्ये वामे चास्या दशानना ।
दक्षिणेष्ट भुजा लक्ष्मीर् महातीति समर्चयेत् |20|
अष्टादश भुजा चैषा यदा पूज्या नराधिप ।
दशानना चाष्टभुजा दक्षिणोत्तरयोस्तदा |21|
काल मृत्यू च संपूज्यौ सर्वारिष्ट प्रशांतये ।
यदा चाष्टभुजा पूज्या शुंभासुर निबर्हिणि |22|
नवास्याशक्तयः पूज्या स्तदा रुद्र विनायकौ ।
नमो देव्या इति स्तोत्रैर् महालक्ष्मीं समर्चयेत् |23|
अवतार त्रयार्चायां स्तोत्र मंत्रास्तदाश्रयाः ।
अष्टादशभुजा चैषा पूज्या महिषमर्दिनी |24|
महालक्ष्मीर् महाकाली सैव प्रोक्ता सरस्वती ।
ईश्वरी पुण्य पापानां सर्व लोक महेश्वरी |25|
महिषांतकरी येन पूजिता स जगत्प्रभुः ।
पूजयेज्जगतां धात्रीं चण्डिकां भक्त वत्सलां |26|
अर्घ्यादिभिरलंकारैर्गंध पुष्पैस्तथा क्षतैः ।
धूपैर्-दीपैश्च नैवेद्यैर् नानाभक्ष्य समन्वितैः |27|
रुधिराक्तेन बलिना मांसेन सुरयानृप ।

प्रणामाचमनीयेन चंदनेन सुगंधिना |28|

सकर्पूरैश्च तांबूलैर् भक्तिभाव समन्वितैः ।

वाम भागे ग्रतो देव्या श्छिन्न शीर्षं महासुरं |29|

पूजयन्महिषं येन प्राप्तं सायुज्य मीशया ।

दक्षिणे पुरतः सिंहं समग्रं धर्म मीश्वरं |30|

वाहनं पूजयेद्देव्या धृतं येन चराचरं ।

कुर्याच्च स्तवनं धीमांस्तस्या एकाग्र मानसः |31|

ततः कृतांजलि र्भूत्वा स्तुवीत चरितै रिमैः

एकेन वा मध्यमेन नैकें नेतरयोरिह |32|

चरितार्धं तु न जपे ज्जपञ्छिद्र मवाप्नुयात्

प्रदक्षिणा नमस्कारान् कृत्वा मूर्ध्नि कृतांजलिः |33|

क्षमापयेज्जगद्धात्रीं मुहुर्मुहु रतंद्रितः ।

प्रतिश्लोकंच जुहुया त्पायसं तिल सर्पिषा |34|

जुहुयात् स्तोत्रमन्त्रैर्वा चण्डिकायै शुभं हविः ।

भूयोनाम पदैर्देवीं पूजयेत् सुसमाहितः |35|

प्रयतः प्रांजलिः प्रह्वः प्रणम्यारोप्य चात्मनि ।

सुचिरं भावयेदीशां चण्डिकां तन्मयो भवेत् |36|

एवं यःपूजयेद्भक्त्या प्रत्यहं परमेश्वरीं ।

भुक्त्वा भोगान्यथा कामं देवीसायुज्यमाप्नुयात् |37|

यो न पूज यते नित्यं चण्डिकां भक्त वत्सलाम् ।
भस्मी कृत्यास्य पुण्यानि निर्द हेत्परमेश्वरी |38|
तस्मात्पूजय भूपाल सर्व लोक महेश्वरीं ।
यथोक्तेन विधानेन चण्डिकां सुखमाप्स्यसि |39|

*****

॥ मूर्ति रहस्यं ॥

ऋषि रुवाच |1|

ॐ नन्दा भगवती नाम या भविष्यति नन्दजा।

स्तुता सा पूजिता भक्त्या वशी कुर्याज्जगत्रयं |2|

कनकोत्तमकांतिः सा सुकांति कनकांबरा ।

देवी कनक वर्णाभा कनकोत्तम भूषणा |3|

कमलांकुश पाशाब्जै. रलंकृत चतुर्भुजा ।

इंदिराकमला लक्ष्मीः सा श्री रुक्मांबुजासना |4|

या रक्तदंतिका नाम देवी प्रोक्ता मयानघ ।

तस्याः स्वरूपं वक्ष्यामि श्रृणु सर्व भयापहं |5|

रक्तांबरा रक्तवर्णा रक्त सर्वांग भूषणा ।

रक्तायुधा रक्त नेत्रा रक्त केशाति भीषणा |6|

रक्ततीक्ष्ण नखा रक्त दशना रक्त दंतिका ।

पतिं नारी वानुरक्ता देवी भक्तं भजे ज्जनं |7|

वसुधेव विशाला सा सुमेरु युगलस्तनी ।

दीर्घौ लंबावतिस्थूलौ तावतीव मनोहरौ |8|

कर्कशावतिकांतौ तौ सर्वा नंद पयोनिधी ।

भक्तान् संपाययेद्देवी सर्व कामदुघौस्तनौ |9|

खड्गं पात्रं च मुसलं लांङ्गलंच बिभर्तिसा

आख्याता रक्त चामुण्डा देवी योगीश्वरीतिच |10|
अनया व्याप्त मखिलं जगत्सावर जंगमं ।
इमां यः पूजये द्भक्त्या स व्याप्नोति चराचरं |11|
अधीते य इमं नित्यं रक्तदंत्या वपुःस्तवं ।
तंसा परिचरे द्देवी पतिं प्रिय मिवांगना |12|
शाकंभरी नीलवर्णा नीलोत्पल विलोचना ।
गंभीर नाभिस्त्रिवळी विभूषित तनूदरी |13|
सुकर्कश समोत्तुंग वृत्त पीन घन स्तनी ।
मुष्टिं शिलीमुखापूर्णं कमलं कमलालया |14|
पुष्प पल्लवमूलादि फलाढ्यं शाकसंचयं ।
काम्यानंतर सैर्युक्तं क्षुतृण्-मृत्यु-भयापहं |15|
कार्मुकं च स्फुरत्कांति बिभ्रती परमेश्वरी ।
शाकंबरी शताक्षी सा सैव दुर्गा प्रकीर्तिता |16|
विशोकादुष्टदमनी शमनी दुरितापदां
उमागौरीसती चण्डी कालिका साच पार्वती |17|
शाकंभरी स्तुवन् ध्यायन् जपन् संपूजयन्नमन् ।
अक्षय्य मश्नुते शीघ्र मन्न पाना मृतं फलं |18|
भीमापि नीलवर्णासा दंष्ट्रादशन भासुरा ।
विशाल लोचना नारी वृत्त पीन पयोधरा |19|

चंद्रहासं च डमरुं शिरः पात्रं च बिभ्रती ।
एकवीरा कालरात्रिः सैवोक्ता कामदा स्तुता |20|
तेजो मंडल दुर्धर्षा भ्रामरी चित्रकांति भृत् ।
चित्रानु लेपना देवी चित्रा भरण भूषिता |21|
चित्रभ्रमरपाणिः सा महामारीति गीयते ।
इत्येता मूर्तयो देव्या याः ख्याता वसुधाधिप |22|
जगन्मातुश्चंडिकाया कीर्तिताः कामधेनवः ।
इदं रहस्यं परमं न वाच्यं कस्य चित्त्वया |23|
व्याख्यानं दिव्यमूर्तीना मभीष्टफल दायकं ।
तस्मात्सर्व प्रयत्नेन देवीं जप निरंतरं |24|
सप्तजन्मार्-जितैर्-घोरैर् ब्रह्महत्या समैरपि ।
पाठमात्रेण मंत्राणां मुच्यते सर्व किल्बिषैः |25|
देव्याध्यानं मयाख्यातं गुह्याद् गुह्यंतरंमहत् ।
तस्मात्सर्व प्रयत्नेन सर्व काम फल प्रदं |26|
सर्वरूपमयी देवी सर्वं देवीमयं जगत् ।
अतोऽहं विश्वरूपां तां नमामि परमेश्वरीं |27|

इति मार्कण्डेय पुराणे मूर्ति रहस्यं समाप्तं

*****

॥ कर्पूरनीराजनम् ॥

ॐ राजाधि राजाय प्रसह्य साहिने
नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे
समे कामान् काम कामाय मह्यं
कामेश्वरो वैश्रवणो दधातु
कुबेराय वैश्रवणाय
महाराजाय नमः ॥

*****

॥ मंत्रपुष्पम् ॥

योपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ॥
चंद्रमा वा अपां पुष्पं। पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ॥
य एवं वेद योपामायतनं वेद ।आयतनवान् भवति ॥

देवीं वाच मजन यंत देवाः तां विश्वरूपाः पशवो वदंति।
सा नो मन्द्रेष मूर्जं दुहाना धेनुर्वागस्मानुपसुष्ठुतैतु॥

यद्वाग्-वदंति अविचेतनानि राष्ट्री देवानां निषसाद् मन्द्रा ।
चतस्त्र ऊर्जं दुदुहे पयाóèसि क्कस्वि दस्याः परमं जगाम ॥

गौरी मिमाय सलिलानि तक्ष त्येकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी ।
अष्टापदी नवपदी बभूवुषी सहस्त्राक्षरा परमे व्योमन् ॥

गंधद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ।
ईश्वरीगं सर्व भूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥

शिवेशिव सुशीतलामृत तरङ्ग गंधोल्लस न्नवावरण देवते नव नवामृतस्यन्दिनि ।
गुरुक्रम पुरस्कृते गुण शरीर नित्योज्वले षडङ्ग परिवारिते कलित एष
पुष्पांजलिः ॥

प्रदक्षिणमंत्राः

शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।
घण्टास्वनेन नः पाहि चाप ज्या निःस्वनेन च ॥

प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ।
भ्रामणेनात्म शूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरी ॥

सौम्यानि यानि रूपाणि त्रैलोक्ये विचरन्ति ते ।
यानि चात्यर्थ घोराणि तैः रक्षास्मांस्तथा भुवम् ॥

खड्ग शूल गदादीनि यानि चास्त्राणि तेऽम्बिके ।
कर पल्लवसङ्गीनि तैरस्मान् रक्ष सर्वतः ॥

नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः।
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मतां ॥

सांगायै सायुधायै सपरिवारायै सर्वात्मिकायै श्री महात्रिपुर सुंदर्यैनमः
चण्डिकामहालक्ष्म्यै नमः
वेदोक्त मन्त्र पुष्पा जलिं समर्पयामि ॥

नमस्कारमंत्राः

नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः।
नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्मतां ॥

रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ।
ज्योत्स्नायै चेन्दु रूपिण्यै सुखायै सततं नमः ॥

कल्याण्यै प्रणतां वृद्ध्यै सिद्ध्यै कुर्मो नमो नमः ।
नैर् ऋत्यै भूभृतां लक्ष्मै शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥

दुर्गायै दुर्ग पारायै सारायै सर्व कारिण्यै ।
ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततंनमः ॥

अतिसौम्याति-रौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः ।
नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥

<u>प्रार्थनमंत्राः</u>

सर्व स्वरूपे सर्वेशे सर्व शक्ति समन्विते ।
भयेभ्यस् त्राहि नो देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तुते ॥

एतत्ते वदनं सौम्यं लोचन त्रय भूषितम् ।
पातु नः सर्वभीतिभ्यः कात्यायिनि नमोऽस्तुते ॥

ज्वाला कराल मत्युग्रं अशेषासुर सूदनम् ।
त्रिशूलं पातु नो भीतेर्-भद्रकालि नमोऽस्तुते ॥

हिनस्ति दैत्य तेजांसि स्वनेनापूर्य या जगत् ।
सा घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः सुतानिव ॥

असुरा सृग् व सापङ्क चर्चितस्ते करो ज्वलः ।
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयम् ॥

रोगा नशेषान् अपहंसि तुष्टा,
रुष्टा तु कामान् सकलान् अभीष्टान् ।
त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां,
त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥

सर्वबाधा प्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ।
एवमेव त्वयाकार्यम् अस्मद् वैरि विनाशनम् ॥

आयुर्देहि धनं देहि विद्यां देहि महेश्वरि ।
समस्त मखिलं देहि देहि मे परमेश्वरि ॥

रूपं देहि यशो देहि भगं देहि भगवति ।
पुत्रान् देहि धनं देहि सर्व कामांश्च देहिमे ॥

महिषघ्नि महामाये चामुण्डे मुण्ड मालिनि ।
आयुरारोग्यमैश्वर्यं देहि देवि नमोस्तुते ॥

ॐ अग्निमीळे पुरोहितं यङ्ज्ञस्य देवमृत्विजम्। होतारं रत्नधातवं ॥

इषेत्वोर्जेत्वा वायवस्थो पायवस्थ देवो वः सविता प्रार्पयतु श्रेष्ठतमाय कर्मणे॥

अग्न आयाहि वीतये गृणानोहव्यदातये ।
निहोता सत्सि बर्हिर्षि शन्नो देवीरभीष्ठ्य आपो भवंतु पीतये ।
शं योरभिस्वंतुनः ॥

अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः ।
प्रातरग्नि होत्रं हुत्वा अन्यमाहवनीयं प्रणीय अग्नीरन्व दधति ।
न गतश्रियोऽन्यमग्निं प्रणयति ॥

आद्यं पुरुषमीशानं पुरुहूतं पुरुष्टुतं।
ऋतमेकाक्षरं ब्रह्म व्यक्ताव्यक्तं सनातनं ॥ हरि ॐ ॥

*****

॥ अपराध क्षमापणा स्तोत्रं ॥

अपराध सहस्त्राणि क्रियंते अहर्निशं मया

दासोय मिति मां मत्वा क्षमस्व परमेश्वरि |1|

आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनम्

पूजां चैव न जानामि क्षम्यतां परमेश्वरि |2|

मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्ति हीनं सुरेश्वरि

यत्पूजितं मया देवि परिपूर्णं तदस्तुमे |3|

अपराध शतं कृत्वा जगदंबेति चोच्चरेत्

यां गतिं समवाप्नोति न तां ब्रह्मा दयः सुराः |4|

सापराधोऽस्मि शरणं, प्राप्तस्त्वां जगदम्बिके ।

इदानीमनुकम्प्योऽहं, यथेच्छसि तथा कुरु |5|

अज्ञानाद्-विस्मृते-भ्रान्त्या यन्न्यूनमधिकं कृतं ।

तत्सर्वं क्षम्यतां देवि, प्रसीद परमेश्वरि |6|

कामेश्वरि जगन्मातः, सच्चिदानन्दविग्रहे ।

गृहाणार्चामिमां प्रीत्या, प्रसीद परमेश्वरी |7|

यदक्षरपदभ्रष्टम् मात्राहीनंतु यद्भवेत्

तत्सर्वं क्षम्यतां देवि नारायणि नमोस्तुते |8|

विसर्गबिंदुमात्राणि पदपादाक्षराणि च

न्यूनातिरिक्तान्येतानि क्षमस्व परमेश्वरी |9|

गुह्यातिगुह्य गोप्त्रीत्वं गृहाणा स्म त्कृतं जपं
सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महेश्वरि |10|
सर्वरूपमयी देवी सर्वं देवीमयं जगत् ।
अतोहं विश्वरूपां तां नमामि परमेश्वरीं |11|

इति अपराध क्षमापण स्तोत्रं समाप्तं

*****

॥ भास्कर प्रकाशाश्रम मंगलम् ॥

श्री माता श्री माता ह्रीं श्रीं माता ललितांबा

श्री माता श्री माता ह्रीं श्रीं माता ललितांबा

श्री बाला श्री बाला ऐं क्लीं सौः बालांबा

श्री बाला श्री बाला ऐं क्लीं सौः बालांबा

कळ्याणी कळ्याणी ककार रूपा कळ्याणी

कळ्याणी कळ्याणी ककार रूपा कळ्याणी

ह्रींकारी ह्रींकारी ह्रींकार पर सौख्यदा

ह्रींकारी ह्रींकारी ह्रींकार पर सौख्यदा

श्री माता श्री माता ह्रीं श्रीं माता ललितांबा

श्री राज राजेश्वरी महात्रिपुर सुंदरीं ललिता भट्टारिकां भजेहं भजे

विदेह कैवल्यं आशु एहि देहि मां पाहि श्री राजराजेश्वरीम्

आराधयामि सततं गं गणपतिम् सौः शरवणम्

अं आं सौः त्रैलोक्यम् ऐं क्लीं सौः सर्वाशां

ह्रीं क्लीं सौः संक्षोभणम् हैं हक्लीं हसौः सौभाग्यम्

हसैं, हसक्-लीं, हस्सौः सर्वार्थं ह्रीं क्लीं ब्लें सर्व रक्षां

ह्रीं श्रीं सौः रोगहरं हस्रैं हसक्-लरीं हस्रौः सर्व सिद्धं

क ए ई ल ह्रीं ह स क ल ह्रीं स कल ह्रीं श्रीं सर्वानन्दं

श्री नाथा नंद गुरुपादुकां पूजये सदा
चिदानंदनाथोहं कामेश्वरांक निलयां
वैश्रवण विनुत धनिनीं गणपति गुरुगुह जननीं
निरतिशय शुभमंगळां मंगळां जय मंगळां
श्री राज राजेश्वरीं महात्रिपुरसुंदरीं ललिताभट्टारिकां भजेहं भजे
विदेह कैवल्यम् आशु एहि देहि मां पाहि ॥

संपूजकानां परिपालकानां यतेन्द्रियाणां च तपोधनानां
देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य राज्ञां करोतु शांतिं भगवान् कुलेशः
नन्दन्तु साधक कुलान्-यणिमादि सिद्धाः
शापाः पतन्तु समयद्विषि योगिनीनां
सा शांभवी स्फुरतु कापि ममाप्यवस्था
यस्यां गुरोश्चरण पंकजमेव लभ्यं
शिवाद्यवनि पर्यंतं ब्रह्मादि स्तंभ संयुतं
कालाग्न्यादि शिवांतं च जगद्यज्ञेन तृप्यतु
जगद्यङ्ञेन तृप्यतु जगद्यज्ञेन तृप्यतु

देव नाथ गुरो स्वामिन् देशिक स्वात्म नायक
त्राहि त्राहि कृपा सिंधो पूजां पूर्ण तरां कुरु

*****

॥ महिषासुर मर्दिनि स्तोत्रं ॥

1.अयि गिरिनंदिनि नंदित मेदिनि विश्व विनोदिनि नंदनुते ।
गिरिवर विंध्य षिरोधिनि वासिनि विष्णुविलासिनि जिष्णुनुते ।
भगवति हे शितिकंठ कुटुंबिनि भूरिकुटुंबिनि भूरिकृते ।
जय जय हे महिषासुरमर्दिनि रम्यकपर्दिनि शैलसुते ॥
2.सुरवरवर्षिणि दुर्धरधर्शिनि दुर्मुखमर्षिणि हर्षरते ।
त्रिभुवनपोषिणि शंकरतोषिणि कल्मषमोषिणि घोषरते ।
धनुजनिरोषिणि दितिसुतरोषिणि दुर्मदशोषिणि सिंधुसुते ।
जय जय हे ... ॥
3.अयि जगदंब मदंब कदंबवनप्रियवासिनि हासरते ।
शिखरिशिरोमणि तुंगहिमालय शृंगनिजालय मध्यगते ।
मधुमधुरे मधुकैतभगंजिनि कैतभभंजिनि रासरते ।
जय जय हे ... ॥
4.अयि शतखंड विखंडितरुंड वितुंडितशुंड गजाधिपते ।
रिपुगजगंड विदारणचण्ड पराक्रमशुंडं मृगाधिपते ।
निजभुजदंड निपातितखंड विपातितमुण्ड भटाधिपते ।
जय जय हे ... ॥
5.अयि रणदुर्मदशत्रुवदोदित दुर्धरनिर्जर शक्तिभ्रुते ।

चतुरविचारदुरीणमहाशिव दूतक्रित प्रमतादिपते ।
दुरितदुरीहदुराशयदुर्मति दानवदूत कृतांतमते ।
जय जय हे ... ॥

6.अयि शरणागत वैरिवधूवर वीरवराभयदायकरे ।
त्रिभुवनमस्तक शूलविरोधिशिरोदिक्रितामल शूलकरे ।
दुमिदुमितामर दुंधुभिनाध महोमुखरीक्रित तिग्मकरे ।
जय जय हे ... ॥

7.अयि निजहुंकृति मात्रनिराकृत दूम्रविलोचन दूम्रशते ।
समरविशोषित शोणितबीज समुद्भवशोणित बीजलते ।
शिवशिवशुंभनि शुंभमहाहवतर्पित भूतपिशाचरते ।
जय जय हे ... ॥

8.धनुरनुसंगारणक्षणसंग परिस्पुरदंग नतत्कटके ।
कनकपिशंग प्रिशत्कनिशंग रसद्भटश्रिंग हताबटुके ।
क्रुतचतुरंग बलक्षितिरंग घटद्बहुरंग रटद्बटुके ।
जय जय हे ... ॥

9.जय जय जप्यजये जयशब्द परस्तुतितत्पर विश्वनुते ।
भण भण भिंजिमिभिंक्रितनूपुर सिंजितमोहित भूतपते ।
नटित नटार्धनटीनटनायक नाटितनाट्यसुगानरते ।
जय जय हे ... ॥

10.अयि सुमनः सुमनः सुमनः सुमनोहरकांतियुते ।
श्रित रजनी रजनी रजनी रजनी रजनीकरवक्रवृते ।
सुनयनविभ्र मरभ्र मरभ्र मरभ्र मरभ्र मरादिपते।
जय जय हे ... ॥

11.सहितमहाहव मल्लमतल्लिक मल्लितरल्लक मल्लरते ।
विरचितवल्लिक पल्लिकमल्लिक भिल्लिकभिल्लिक वर्गवृते ।
सित कृत पुल्लिसमुल्लसितारुनतल्लज पल्लवसल्ललिते ।
जय जय हे ... ॥

12.अविरलगंड गलन्मदमेदुर मत्तमतंगजराजपते ।
त्रिभुवन भूषण भूतकलानिदि रूपपयोनिदिराजसुते ।
अयि सुदतीजनलालसमानस मोहनमन्मतराजसुते ।
जय जय हे ... ॥

13.कमलदलामल कोमल कांतिकलाकलितामल भाललते ।
सकलविलासकलानिलयक्रम केलिचलत्कल हंसकुले ।
अलिकुलसंकुल कुवलयमंडल मौलिमिलद्बकुलालिकुले ।
जय जय हे ... ॥

14.करमुरळीरव वीजित कूजित लज्जित कोकिल मंजुमते ।
मिलितपुलिंद मनोहरगुंजित रंजितशैलनिकुंजगते ।
निजगुणभूत महाशबरीगुण सद्गुणसंभूत केलितले ।

जय जय हे ... ॥

15.कटितटपीतदुकूलविचित्र मयूखतिरस्कृत चंद्ररुचे।

प्रणतसुरासुर मौलिमणिस्पुरदंशुलसंनख चंद्ररुचे।

जितकनकाचल मौलिपदोर्जित निर्भरकुंजर कुंभकुचे ।

जय जय हे ... ॥

16.विजितसहस्र करैकसहस्र करैकसहस्र करैकनुते ।

कृतसुरतारक संगरतारक संगरतारक सूनुसुते ।

सुरतसमादि समानसमादि समाधि समाधि सुजातरते ।

जय जय हे ... ॥

17.पदकमलं करुणानिलये वरिवस्यति योनुदिनं शशिवे ।

अयि कमले कमलानिलये कमलानिलयः सकतं न भवेत् ।

तव पदमेव परं पदमित्यनुशीलयतो मम किं न शिवे ।

जय जय हे ... ॥

18.कनकलसत्कल सिंधुजलैरनुसिंजिनुते गुणरंगभुवं ।

भजति स किं न सचीकुचकुंभ तटीपरिरंभ सुखानुभवं ।

तव चरणं शरणं करवाणि नतामरवाणि निवासिशिवं ।

जय जय हे ... ॥

19.तव विमलेंदुकुलं वदनेंदुमलं सकलं ननु कूलयते ।

किमु पुरुहूत पुरींदुमुखीसुमुखीभिरसु विमुखीक्रियते

मम तु मतं शिवनामधने भवती कृपय किमुत क्रियते ।
जय जय हे ... ॥

20.अयि मयि दीनदयालुतय कृपयैव त्वय भवितव्यमुमे।
अयि जगतो जननी क्रुपयासि यथासि ततानुमितासिरते ।
यदुचितमत्र भवत्युररीकुरुतादुरुताप मपाकुरुते ।
जय जय हे ... ॥

*****

॥ देवीवैभवाश्चर्याष्टोत्तरशतदिव्यनामस्तोत्रम् ॥

अस्य श्री देवी-वैभव-आश्चर्य-अष्टोत्तरशत दिव्यनामस्तोत्र-महामन्त्रस्य आनन्द भैरव ऋषिः । अनुष्टुप् छन्दः । आनन्दभैरवी श्रीमहा त्रिपुर सुन्दरी देवता । कूट त्रयेण बीज-शक्ति-कीलकम् । मम श्री आनन्द भैरवी श्रीमहा त्रिपुर सुन्दरी प्रसाद-सिद्ध्यर्थे सान्निध्यसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ।

कूटत्रयेण कर-षडङ्गन्यासः ।

भूर्भुवःसुवरोमिति दिग्बन्धः

ध्यानम्

कुंकुम पंक समाभां अंकुश पाशेक्षु कोदंड शरां
पंकज मध्य निषण्णां पंकेरुह लोचनां परां वंदे ।

। पञ्चपूज ।

ॐ ऐं ह्रीं श्रीं

परमानन्द लहरी, पर चैतन्य दीपिका ,
स्वयं प्रकाश किरणा, नित्य वैभव शालिनी |1|
विशुद्ध केवला खण्ड सत्य कालात्म रूपिणी,
आदि मध्यान्त रहिता, महामाया विलासिनी, |2|
गुणत्रय परिच्छेत्री, सर्वतत्त्व प्रकाशिनी,
स्त्रीपुंस भावरसिका, जगत्स र्गादि लंपटा, |3|

अशेष नामरूपादि भेदच्छेद रविप्रभा,
अनादि वासना रूपा, वासनोद्यत् प्रपञ्चिका, |4|
प्रपञ्चोप शम प्रौढा, चराचर जगन्मयी ।
समस्त जगदा धारा, सर्व सञ्जीव नोत्सुका, |5|
भक्त चेतो मयानन्त स्वार्थ वैभव विभ्रमा,
सर्वाकर्षण वश्यादि सर्वकर्म दुरन्धरा, |6|
विज्ञान परमानन्द विद्या, सन्तान सिद्धिदा,
आयुरारोग्य सौभाग्य बलश्रीकीर्ति भाग्यदा, |7|
धनधान्य मणीवस्त्र, भूषालेपन माल्यदा,
गृहग्राम महाराज्य सांराज्य सुखदायिनी, |8|
सप्ताङ्ग शक्ति सम्पूर्ण सार्वभौम फलप्रदा,
ब्रह्म विष्णु शिवेन्द्रादि पद विश्राण नक्षमा, |9|
भुक्तिमुक्ति महाभक्ति विरक्त्य द्वैत दायिनी,
निग्रहानु ग्रहाध्यक्षा, ज्ञान निर्द्वैतदायिनी, |10|
परकाय प्रवेशादि योगसिद्धि प्रदायिनी,
शिष्ट सञ्जीवन प्रौढा, दुष्ट संहार सिद्धिदा, |11|
लीला विनिर्मितानेक कोटि ब्रह्माण्डमण्डला,
एका,ऽनेकात्मिका, नानारूपिण्य, ऽर्धाङ्गनेश्वरी |12|
शिवशक्तिमयी, नित्य श्रृङ्गारैक रसप्रिया ,

तुष्टा, पुष्टा, ऽपरिच्छिन्ना ,नित्ययौवन मोहिनी |13|
समस्त देवतारूपा, सर्वदेवाधि देवता,
देवर्षि पितृ सिद्धादि योगिनी भैरवात्मिका, |14|
निधि सिद्धि मणी मुद्रा, शस्त्रास्त्रायुध भासुरा,
छत्र चामर वादित्र पताका व्यजनाञ्चिता, |15|
हस्त्यश्व रथ पादाता अमात्य सेना सुसेविता,
पुरोहित कुलाचार्य गुरु शिष्यादि सेविता, |16|
सुधा समुद्र मध्योद्य त्सुरद्रुम निवासिनी,
मणि द्वीपान्तर प्रोद्य त्कदंब वनवासिनी, |17|
चिन्तामणि गृहान्तस्था, मणि मण्डप मध्यगा,
रत्न सिंहासन प्रोद्य च्छिव मञ्चाधि शायिनी, |18|
सदाशिव महालिङ्ग मूल संघट्ट योनिका,
अन्योन्यालिङ्ग संघर्ष कण्डू संक्षुब्ध मानसा, |19|
कलोद्यद्बिन्दु कालिन्य तुर्यनाद परंपरा,
नादान्तानन्द सन्दोह स्वयं व्यक्तवचोमृता, |20|
कामराज महातन्त्र रहस्याचार दक्षिणा,
मकार पञ्चकोद्भूत प्रौढा न्तोल्लास सुन्दरी, |21|
श्रीचक्रराज निलया, श्रीविद्या मन्त्रविग्रहा,
अखण्ड सच्चिदा नन्द शिव शक्त्यैक रूपिणी, |22|

त्रिपुरा, त्रिपुरेशानी, महा त्रिपुरसुन्दरी,
त्रिपुरा वास रसिका, त्रिपुरा श्रीस्वरूपिणी, |23|
महा पद्म वनान्तस्था, श्रीमत्त्रिपुरमालिनी,
महात्रिपुर सिद्धाम्बा, श्रीमहा त्रिपुराम्बिका, |24|
नवचक्र क्रमादेवी, महात्रिपुरभैरवी,
श्रीमाता, ललिता, बाला, राजराजेश्वरी, शिवा |25|
उत्पत्ति स्थिति संहार क्रम चक्र निवासिनी,
अर्धमेर्वात्म चक्रस्था, सर्वलोक महेश्वरी, |26|
वल्मीक पुर मध्यस्था, जम्बू वन निवासिनी,
अरुणाचल श्रृङ्गस्था, व्याघ्रालय निवासिनी, |27|
श्रीकालहस्ति निलया, काशीपुर निवासिनी,
श्रीमत्कैलास निलया, द्वादशान्त महेश्वरी, |28|
श्रीषोडशान्त मध्यस्था, सर्व वेदान्त लक्षिता,
श्रुति स्मृति पुराणेति हासागम कलेश्वरी, |29|
भूत भौतिक तन्मात्र देवता प्राणहृन्मयी,
जीवेश्वर ब्रह्मरूपा, श्रीगुणाढ्या, गुणात्मिका |30|
अवस्था त्रय निर्मुक्ता, वाग्रमोमा महीमयी ।
गायत्री भुवनेशानी दुर्गा काळ्यादि रूपिणी, |31|
मत्स्यकूर्म वराहादि नानारूप विलासिनी,

महा योगीश्वरा राध्या, महावीर वरप्रदा, |32|

सिद्धेश्वर कुलाराध्या, श्रीमच्चरण वैभवा, |33|

श्रीं ह्रीं ऐं ॐ कूटत्रयेण षडाङ्गन्यासः ।

भूर्भुवःसुवरोमिति दिग्विमोकः ।

पुनर्ध्यानम् ।

कुंकुम पंक समाभां अंकुश पाशेक्षु कोदंड शरां

पंकज मध्य निषण्णां पंकेरुह लोचनां परां वंदे ।

पुनः पञ्चपूजा ।

*****

॥ ललिता सहस्त्र नाम स्तोत्रं ॥

अस्य श्री ललिता सहस्त्र नाम स्तोत्र माला महा मंत्रस्य, वसिन्यादि वाग्देवता ऋषयः, अनुष्टुप् छंदः श्री ललिता परा भट्टारिका महात्रिपुरसुंदरी देवता , ऐं बीजं, क्लीं शक्तिः, सौः कीलकं, मम सर्वाभीष्ट फलसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः

	करन्यासम्	*अङ्गन्यासम्*
क ए ई ल ह्रीं	अङ्गुष्ठाभ्यां नमः	हृदयाय नमः
ह स क ह ल ह्रीं	तर्जनीभ्यां नमः	शिरसे स्वाहा नमः
स क ल ह्रीं	मध्यमाभ्यां नमः	शिखायै वषट्
क ए ई ल ह्रीं	अनामिकाभ्यां नमः	कवचाय हुं
ह स क ल ह्रीं	कनिष्ठिकाभ्यां नमः	नेत्रत्रयाय वौषट्
स क ल ह्रीं	करतलकर पृष्ठाभ्यां नमः	अस्त्राय फट्
भूर्भुवस्सुवरोमिति	दिग्भंधः	

ध्यानं

सिंधूरारुण विग्रहां त्रिनयनां माणिक्य मौलिस्फुर
त्तारा नायक शेखरां स्मितमुखी मापीन वक्षोरुहां
पाणिभ्या मणि पूर्ण रत्न चषकं रक्तो त्पलं बिभ्रतीं
सौम्यां रत्न घटस्थ रक्त चरणां ध्यायेत्परा मंबिकां ॥

लं-इत्यादि पञ्चपूजा ॥

ऐं ह्रीं श्रीं श्रीमात्रे नमः

1. श्रीमाता श्रीमहाराज्ञी श्रीमत्सिंहासनेश्वरी
चिदग्निकुंडसंभूता देवकार्यसमुद्यता (1-5)

2. उद्यद्भानुसहस्राभा चतुर्बाहुसमन्विता
रागस्वरूपपाशाढ्या क्रोधा कारांकुशोज्ज्वला (6-9)

3. मनोरूपेक्षुकोदंडा पंचतन्मात्रसायका
निजारुणप्रभापूरमज्जद्ब्रह्मांड मंडला (10-12)

4. चंपकाशोकपुन्नागसौगंधिकलसत्कचा
कुरुविंदमणिश्रेणीकनत्कोटीरमंडिता (13-14)

5. अष्टमीचंद्रविभ्राजदळिकस्थलशोभिता
मुखचंद्रकळंकाभमृगनाभिविशेषका (15-16)

6. वदनस्मरमांगल्यगृहतोरणचिल्लिका
वक्त्रलक्ष्मीपरीवाहचलन्मीनाभलोचना (17-18)

7. नवचंपकपुष्पाभनासादंडविराजिता
ताराकांतितिरस्कारिनासाभरणभासुरा (19-20)

8. कदंबमंजरीक्लुप्तकर्णपूरमनोहरा
ताटंकयुगळीभूततपनोडुपमंडला (21-22)

9. पद्मरागशिलादर्शपरिभाविकपोलभूः
नवविद्रुमबिंबश्रीन्यक्कारिरदनच्छदा (23-24)

10. शुद्धविद्यांकुराकारद्विजपंक्तिद्वयोज्ज्वला
कर्पूरवीटिकामोदसमाकर्षद्दिगंतरा (25-26)

11. निजसल्लापमाधुर्यविनिर्भर्त्सितकच्छपी
मंदस्मितप्रभापूरमज्जत्कामेशमानसा (27-28)

12. अनाकलितसादृश्यचुबुकश्रीविराजिता
कामेशबद्धमांगल्यसूत्रशोभितकंधरा (29-30)

13. कनकांगदकेयूरकमनीयभुजान्विता
रत्नग्रैवेयचिंताकलोलमुक्ताफलान्विता (31-32)

14. कामेश्वरप्रेमरत्नमणिप्रतिपणस्तनी
नाभ्यालवालरोमाळिलताफलकुचद्वयी (33-34)

15. लक्ष्यरोमलताधारतासमुन्नेयमध्यमा
स्तनभारदळन्मध्यपट्टबंधवळित्रया (35-36)

16. अरुणारुणकौसुंभवस्त्रभास्वत्कटीतटी
रत्नकिंकिणिकारम्यरशनादामभूषिता (37-38)

17. कामेशज्ञातसौभाग्यमार्दवोरुद्वयान्विता
माणिक्यमकुटाकारजानुद्वयविराजिता (39-40)

18. इंद्रगोपपरिक्षिप्तस्मरतूणाभजंघिका
गूढगुल्फाकूर्मपृष्ठजयिष्णुप्रपदान्विता (41-43)

19. नखदीधितिसंछन्ननमज्जनतमोगुणा

पदद्वयप्रभाजालपराकृतसरोरुहा (44-45)

20. शिंजानमणिमंजीरमंडितश्रीपदांबुजा

मराळीमंदगमना महालावण्यशेवधिः (46-47)

21. सर्वारुणाऽनवद्यांगीसर्वाभरणभूषिता

शिवकामेश्वरांकस्था शिवा स्वाधीनवल्लभा (49-54)

22. सुमेरुश्रृंगमध्यस्था श्रीमन्नगरनायिका

चिंतामणिगृहांतस्था पंचब्रह्मासनस्थिता (55-58)

23. महापद्माटवीसंस्था कदंबवनवासिनी

सुधासागरमध्यस्था कामाक्षी कामदायिनी (59-63)

24. देवर्षिगणसंघातस्तूयमानात्मवैभवा

भंडासुरवधोद्युक्तशक्तिसेनासमन्विता (64-65)

25. संपत्करीसमारूढसिंधुरव्रजसेविता

अश्वारूढाधिष्ठिताऽश्वकोटिकोटिभिरावृता (66-67)

26. चक्रराज रथारूढ सर्वायुध परिष्कृता

गेय चक्र रथा रूढ मंत्रिणी परिसेविता (68-69)

27. किरिचक्र रथारूढ दंडनाथ पुरस्कृता

ज्वालामालिनिकाक्षिप्त वह्नि प्राकार मध्यगा (70-71)

28. भंड सैन्य वधोद्युक्त शक्ति विक्रम हर्षित

नित्या पाराक्रमाटोप निरीक्षण समुत्सुका. (72-73)

29. भंडपुत्र वदोद्युक्त बाला विक्रम नंदिता
मंत्रिण्यंबा विरचित विषंग वध तोषिता (74-75)

30. विशुक्र प्राण हरण वाराही वीर्य नंदिता
कामेश्वर मुखालोक कल्पित श्री गणेश्वरा (76-77)

31. महागणेश निर्भिन्न विघ्नयंत्र प्रहर्षिता
भंडासुरेंद्र निर्मुक्त शस्त्र प्रत्यस्त्र वर्षिणी (78-79)

32. करांगुळि नखोत्पन्न नारायण दशाकृतिः
महा पाशुपतास्त्राग्नि निर्दग्दा सुर सैनिका (80-81)

33. कामेश्वरास्त्रनिर्दग्द सभंडासुरशून्यका
ब्रह्मोपेंद्रमहेंद्रादिदेवसंस्तुतवैभवा (82-83)

34. हरनेत्राग्निसंदग्धकामसंजीवनौषधिः
श्रीमद्वाग्भवकूटैकस्वरूपमुखपंकजा (84-85)

35. कंठाथःकटिपर्यंतमध्यकूटस्वरूपिणी
शक्तिकूटैकतापन्नकट्यधोभागधारिणी (86-87)

36. मूलमंत्रात्मिका मूलकूटत्रयकळेबरा
कुलामृतैकरसिका कुलसंकेतपालिनी (88-91)

37. कुलांगना कुलांतःस्था कौळिनी कुलयोगिनी
अकुळासमयांतःस्था समयाचारतत्परा (92-98)

38. मूलाधारैकनिलया ब्रह्मग्रंथिविभेदिनी

मणिपूरांतरुदिता विष्णुग्रंथिविभेदिनी (99-102)

39. अज्ञाचक्रांतरालस्था. रुद्रग्रंथिविभेदिनी

सहस्त्रारांबुजारूढा सुधासाराभिवर्षिणी (103-106)

40. तटिल्लतासमरुचि षद्चक्रोपरिसंस्थिता

महाशक्तिः कुंडलिनी बिसतंतुतनीयसी (107-111)

41. भवानी भावनागम्या भवारण्यकुठारिका

भद्रप्रिया भद्रमूर्तिर् भक्तसौभाग्यदायिनी (112-117)

42. भक्तिप्रिया भक्तिगम्या भक्तिवश्या भयापहा

शांभवी शारदाराध्या शर्वाणी शर्म दायिनी (118-125)

43. शांकरी श्रीकरी साध्वी शरच्चंद्रनिभानना

शातोदरी शांतिमती निराधारा निरंजना (126-133)

44. निर्लेपा निर्मला नित्या निराकारा निराकुला

निर्गुणा निष्कला शांता निष्कामा निरुपप्लवा (137-143)

45. नित्यमुक्ता निर्विकारा निष्प्रपंचानिराश्रया

नित्यशुद्धा नित्यबुद्धा निरवद्या निरंतरा (144-151)

46. निष्कारणा निष्कलंका निरुपाधि र्निरीश्वरा

नीरागा रागमथनी निर्मदामदनाशिनी (152-159)

47. निश्चिंता निरहंकारा निर्मोहा मोहनाशिनी

निर्ममा ममताहंत्री निष्पापा पापनाशिनी (160-167)

48. निष्क्रोधा क्रोधशमनी निर्लोभा लोभनाशिनी
निःसंशया संशयघ्नी निर्भवा भवनाशिनी (168-175)

49. निर्विकल्पा निराबाधा निर्भेदा भेदनाशिनी
निर्नाशा मृत्युमथनी निष्क्रिया निष्परिग्रहा (176-183)

50. निस्तुला नीलचिकुरा निरपाया निरत्यया
दुर्लभा दुर्गमा दुर्गा दुःखहंत्री सुखप्रदा (184-192)

51. दुष्टदूरा दुराचारशमनी दोषवर्जिता
सर्वज्ञा सांद्रकरुणा समानाधिकवर्जिता (193-198)

52. सर्वशक्तिमयी सर्वमंगळा सद्गतिप्रदा
सर्वेश्वरी सर्वमयी सर्वमंत्रस्वरूपिणी (199-204)

53. सर्वयंत्रात्मिका सर्वतंत्ररूपा मनोन्मनी
महेश्वरी महादेवी महालक्ष्मी मृडप्रिया (205-211)

54. महारूपा महापूज्या महापातकनाशिनी
महामाया महासत्त्वा महाशक्ति महारतिः (212-218)

55. महाभोगा महैश्वर्या महावीर्या महाबला
महाबुद्धि महासिद्धि महायोगेश्वरेश्वरी (219-225)

56. महातंत्रा महामंत्रा महायंत्रामहासना
महायागक्रमाराध्या महाभैरवपूजिता (226-231)

57. महेश्वरमहाकल्पमहातांडवसाक्षिणी

महाकामेशमहिषी महात्रिपुरंदरी (232-234)

58. चतुःषष्ट्युपचाराढ्या चतुष्षष्टिकळामयी

महाचतुष्षष्टिकोटियोगिनीगणसेविता (235-237)

59. मनुविद्या चंद्रविद्या चंद्रमंडलमध्यगा

चारुरूपा चारुहासा चारुचंद्रकळाधरा (238-243)

60. चराचरजगन्नाथा चक्रराजनिकेतना

पार्वती पद्मनयना पद्मरागसमप्रभा (244-248)

61. पंचप्रेतासनासीना पंचब्रह्मस्वरूपिणी

चिन्मयी परमानंदा विज्ञानघनरूपिणी (249-253)

62. ध्यानध्यातृध्येयरूपा धर्माधर्मविवर्जिता

विश्वरूपा जागरिणी स्वपंती तैजसात्मिका (254-259)

63. सुप्ता प्राज्ञात्मिका तुर्या सर्वावस्थाविवर्जिता

सृष्टिकर्त्री ब्रह्मरूपा गोप्त्री गोविंदरूपिणी (260-267)

63. संहारिणी रुद्ररूपा तिरोधानकरीश्वरी

सदाशिवा ऽनुग्रहदा पंचकृत्यपरायणा (268-272)

64. भानुमंडलमध्यस्था भैरवी भगमालिनी

पद्मासना भगवती पद्मनाभसहोदरी (273-278)

66. उन्मेषनिमिषोत्पन्नविपन्नभुवनावलिः

सहस्त्रशीर्षवदना सहस्त्राक्षी सहस्त्रपात् (279-282)

67. आब्रह्मकीटजननी वर्णाश्रमविधायिनी

निजाज्ञारूपनिगमा पुण्यापुण्यफलप्रदा (285-288)

68. श्रुतिसीमंतसिंदूरीकृतपादाब्जधूलिका

सकलागमसंदोहशुक्तिसंपुटमौक्तिका (289-290)

69. पुरुषार्थप्रदा पूर्णा भोगिनी भुवनेश्वरी

अंबिकाऽनादिनिधना हरिब्रह्मेंद्रसेविता (291-297)

70. नारायणी नादरूपा नामरूपविवर्जिता

ह्रींकारी ह्रीमतीहृद्याहेयोपादेयवर्जिता (298-304)

71. राजराजार्चिता राज्ञी रम्या राजीवलोचना

रंजनी रमणी रस्या रणत्किंकिणिमेखला (305-312)

72. रमा राकेंदुवदना रतिरूपा रतिप्रिया

रक्षाकरी राक्षसघ्नी रामा रमणलंपटा (313-320)

73. काम्या काम कलारूपा कदंबकुसुमप्रिया

कल्याणी जगतीकंदा करुणारससागरा (321-326)

74. कळावती कलालापा कांता कादंबरीप्रिया

वरदा वामनयना वारुणीमदविह्वला (327-333)

75. विश्वाधिका वेदवेद्या विंध्याचलनिवासिनी

विधात्री वेदजननी विष्णुमायाविलासिनी (334-339)

76. क्षेत्रस्वरूपा क्षेत्रेशी क्षेत्रक्षेत्रज्ञपालिनी

क्षयवृद्धिविनिर्मुक्ता क्षेत्रपालसमर्चिता (341-344)

77. विजया विमला वन्द्या वंदारुजनवत्सला

वाग्वादिनी वामकेशी वह्निमंडलवासिनी (346-351)

78. भक्तिमत्कल्पलतिका पशुपाशविमोचिनी

संहृताशेषपाषंडा सदाचारप्रवर्तिका (352-355)

79. तापत्रयाग्निसंतप्तसमाह्लादनचंद्रिका

तरुणी तापसाराध्या तनुमध्या तमोऽपहा (356-360)

80. चिति स्तत्पदलक्ष्यार्था चिदेकरसरूपिणी

स्वात्मानंदलवीभूतब्रह्माद्यानंदसंततिः (361-364)

81. परा प्रत्यक्चितीरूपा पश्यंती परदेवता

मध्यमा वैखरीरूपा भक्तमानसहंसिका (365-371)

82. कामेश्वरप्राणनाडी कृतज्ञाकामपूजिता

श्रृंगाररससंपूर्णा जया जालंधरस्थिता (372-377)

83. ओड्याणपीठनिलया बिंदुमंडलवासिनी

रहोयागक्रमाराध्या रहस्तर्पणतर्पिता (378-381)

84. सद्यःप्रसादिनी विश्वसाक्षिणी साक्षिवर्जिता

षडंगदेवतायुक्ता षाड्गुण्यपरिपूरिता (382-386)

85. नित्यक्लिन्ना निरुपमा निर्वाणसुखदायिनी

नित्याषोडशिकारूपा श्रीकंठार्धशरीरिणी (387-391)

86. प्रभावती प्रभारूपा प्रसिद्धा परमेश्वरी
मूलप्रकृति रव्यक्ता व्यक्ताव्यक्तस्वरूपिणी (392-398)

87. व्यापिनी विविधाकारा विद्याऽविद्यास्वरूपिणी
महाकामेशनयनकुमुदाह्लादकौमुदी (399-403)

88. भक्तहार्दतमोभेदभानुमद्भानुसंततिः
शिवदूती शिवाराध्या शिवमूर्तिः शिवशंकरी (404-408)

89. शिवप्रिया शिवपरा शिष्टेष्टा शिष्टपूजिता
अप्रमेया स्वप्रकाशा मनोवाचामगोचरा (409-415)

90. चिच्छक्ति श्चेतनारूपा जडशक्ति र्जडात्मिका
गायत्री व्याहृतिः संध्या द्विजबृंदनिषेविता (416-423)

91. तत्त्वासना तत्त्वमयी पंचकोशांतरस्थिता
निस्सीममहिमा नित्ययौवना मदशालिनी (424-429)

92. मदघूर्णितरक्ताक्षी मदपाटलगंडभूः
चंदनद्रवदिग्धांगी चांपेयकुसुमप्रिया (430-433)

93. कुशला कोमलाकारा कुरुकुळ्ळा कुलेश्वरी
कुलकुंडालया कौलमार्गतत्परसेविता (434-439)

94. कुमारगणनाथांबा तुष्टिः पुष्टि र्मति र्धृतिः
शांतिः स्वस्तिमती कांतिर्नंदिनी विघ्ननाशिनी (440-449)

95. तेजोवती त्रिनयना लोलाक्षीकामरूपिणी

मालिनी हंसिनी माता मलयाचलवासिनी (450-456)

96. सुमुखी नळिनी सुभ्रूः शोभना सुरनायिका
कालकंठी कांतिमती क्षोभिणी सूक्ष्मरूपिणी (457-467)

97. वज्रेश्वरी वामदेवी वयोऽवस्थाविवर्जिता
सिद्धेश्वरी सिद्धविद्या सिद्धमाता यशस्विनी (468-474)

98. विशुद्धिचक्रनिलया ऽऽरक्तवर्णा त्रिलोचना
खट्वांगादिप्रहरणा वदनैकसमन्विता (475-479)

99. पायसान्नप्रिया त्वक्स्था पशुलोकभयंकरी
अमृतादिमहाशक्तिसंवृता डाकिनीश्वरी (480-484)

100. अनाहताब्जनिलया श्यामाभा वदनद्वया
दंष्ट्रोज्ज्वलाऽक्षमालाधिधरा रुधिरसंस्थिता (485-490)

101. कालरात्र्यादिशक्त्योघवृतास्निग्धौदनप्रिया
महावीरेंद्रवरदा राकिण्यंबास्वरूपिणी (491-494)

102. मणिपूराब्जनिलया वदनत्रयसंयुता
वज्रादिकायुधोपेता डामर्यादिभिरावृता (495-498)

103. रक्तवर्णा मांसनिष्ठा गुडान्नप्रीतमानसा
समस्तभक्तसुखदा लाकिन्यंबास्वरूपिणी (499-503)

104. स्वाधिष्ठानांबुजगता चतुर्वक्त्रमनोहरा
शूलाद्यायुधसंपन्ना पीतवर्णाऽतिगर्विता (504-508)

105. मेदोनिष्ठा मधुप्रीता बंदिन्यादिसमन्विता
दध्यन्नासक्तहृदया काकिनीरूपधारिणी (509-513)

106. मूलाधारांबुजारूढा पंचवक्त्राऽस्थिसंस्थिता
अंकुशादिप्रहरणा वरदादिनिषेविता (514-517)

107. मुद्गौदनासक्तचित्ता साकिन्यंबास्वरूपिणी
आज्ञाचक्राब्जनिलया शुक्लवर्णा षडानना (518-522)

108. मज्जासंस्था हंसवती मुख्यशक्तिसमन्विता
हरिद्रान्नैकरसिका हाकिनीरूपधारिणी (523-527)

109. सहस्रदळपद्मस्था सर्ववर्णोपशोभिता
सर्वायुधधरा शुक्लसंस्थिता सर्वतोमुखी (528-532)

110. सर्वौदनप्रीतचित्ता याकिन्यंबास्वरूपिणी
स्वाहा स्वधा ऽमति र्मेधा श्रुतिः स्मृति रनुत्तमा (533-541)

111. पुण्यकीर्तिः पुण्यलभ्या पुण्यश्रवणकीर्तना
पुलोमजार्चिता बंधमोचनी बंधुरालका(बर्बरालका) (542-547)

112. विमर्शरूपिणी विद्या वियदादिजगत्प्रसूः
सर्वव्याधिप्रशमनी सर्वमृत्युनिवारिणी (548-552)

113. अग्रगण्याऽचिंत्यरूपा कलिकल्मषनाशिनी
कात्यायिनी कालहंत्री कमलाक्षनिषेविता (553-558)

114. तांबूलपूरितमुखी दाडिमीकुसुमप्रभा

मृगाक्षी मोहिनी मुख्या मृडानीमित्ररूपिणी (559-565)

115. नित्यतृप्ता भक्तनिधि र्नियंत्री निखिलेश्वरी

मैत्र्यादिवासनालभ्या महाप्रळयसाक्षिणी (566-571)

116. पराशक्तिः परानिष्ठा प्रज्ञानघनरूपिणी

माद्वीपान लसामत्ता मातृका वर्ण रूपिणी (572-577)

117. महाकैलासनिलया मृणालमृदुदोर्लता

महनीया दयामूर्ती र्महासाम्राज्यशालिनी (578-582)

118. आत्मविद्या महाविद्या श्रीविद्या कामसेविता

श्रीषोडशाक्षरीविद्या त्रिकूटा कामकोटिका (583-589)

119. कटाक्षकिंकरीभूतकमलाकोटिसेविता

शिरःस्थिता चंद्रनिभा फाल स्थेंद्रधनुःप्रभा (590-594)

120. हृदयस्था रविप्रख्या त्रिकोणांतरदीपिका

दाक्षायणी दैत्यहंत्री दक्षयज्ञविनाशिनी (595-600)

121. दरांदोळितदीर्घाक्षी दरहासोज्ज्वलन्मुखी

गुरुमूर्ति र्गुणनिधि र्गोमाता गुहजन्मभूः (601-606)

122. देवेशी दंडनीतिस्था दहराकाशरूपिणी

प्रतिपन्मुख्यराकांततिथिमंडलपूजिता (607-610)

123. कळात्मिका कळानाथा काव्यालापविनोदिनी

सचामर रमावाणी सव्य दक्षिण सेविता (611-614)

124. आदिशक्ति रमे यात्मा परमापावनाकृतिः
अनेक कोटि ब्रह्मांड जननी दिव्य विग्रहा (615-621)
125. क्लींकारी केवला गुह्या कैवल्य पददायिनी
त्रिपुरा त्रिजगद्वंद्या त्रिमूर्ति स्त्रिदशेश्वरी (622-629)
126. त्र्यक्षरी दिव्यगंधाढ्या सिंधूर तिल कांचिता
उमा शैलेंद्र तनया गौरी गंधर्व सेविता (630-635)
125. विश्वगर्भा स्वर्ण गर्भा ऽवरदा वागधीश्वरी
ध्यानगम्या ऽपरिच्चेद्या ङ्ञानदा ङ्ञान विग्रहा (636-644)
126. सर्ववेदांत संवेद्या सत्यानंद स्वरूपिणी
लोपा मुद्रार्चिता लीला क्लुप्त ब्रह्मांड मंडला (645-648)
127. अदृश्या दृश्य रहिता विङ्ञात्री वेद्य वर्जिता
योगिनी योगदा योग्या योगानंदा युगंधरा (647-655)
128. इच्छाशक्तिज्ञानशक्तिक्रियाशक्तिस्वरूपिणी
सर्वधारा सुप्रतिष्ठा सदसद्रूपधारिणी (656-659)
129. अष्टमूर्ति रजाजैत्री लोकयात्राविधायिनी
एकाकिनी भूमरूपा निर्द्वैता द्वैतवर्जिता (660-666)
130. अन्नदा वसुदा वृद्धा ब्रह्मात्मैक्यस्वरूपिणी
बृहती ब्राह्मणी ब्राह्मी ब्रह्मानंदाबलिप्रिया (667-675)
131. भाषारूपा बृहत्सेना भावाभावविवर्जिता

सुखाराध्या शुभकरी शोभनासुलभागतिः (676-681)

132. राजराजेश्वरी राज्यदायिनी राज्यवल्लभा

राजत्कृपा राजपीठनिवेशितनिजाश्रिताः (682-686)

133. राज्यलक्ष्मीः कोशनाथा चतुरंगबलेश्वरी

साम्राज्यदायिनी सत्यसंधा सागरमेखला (687-693)

134. दीक्षिता दैत्यशमनी सर्वलोकवशंकरी

सर्वार्थदात्री सावित्री सच्चिदानंदरूपिणी (694-699)

135. देशकालापरिच्छिन्ना सर्वगासर्वमोहिनी

सरस्वती शास्त्रमयी गुहांबा गुह्यरूपिणी (700-706)

136. सर्वोपाधिविनिर्मुक्ता सदाशिवपतिव्रता

संप्रदायेश्वरी साध्वी गुरुमंडलरूपिणी (707-711)

137. कुलोत्तीर्णा भगाराध्या माया मधुमतीमही

गणांबा गुह्यकाराध्या कोमलांगी गुरुप्रिया (712-719)

138. स्वतंत्रा सर्वतंत्रेशी दक्षिणामूर्तिरूपिणी

सनकादिसमाराध्या शिवज्ञानप्रदायिनी (720-724)

139. चित्कळा नंदकलिका प्रेमरूपा प्रियंकरी

नामपारायणप्रीता नंदिविद्या नटेश्वरी (725-731)

140. मिथ्याजगदधिष्ठाना मुक्तिदा मुक्तिरूपिणी

लास्यप्रिया लयकरी लज्जा रंभादिवंदिता (732-738)

141. भवदावसुधावृष्टिः पापारण्यदवानला
दौर्भाग्यतूलवातूला जराध्वांतरविप्रभा (739-742)

142. भाग्याब्धिचंद्रिका भक्तचित्तकेकिघनाघना
रोगपर्वतदंभोलि मृत्युदारुकुठारिका (743-746)

143. महेश्वरी महाकाली महाग्रासा महाशना
अपर्णा चंडिका चंडमुंडासुरनिषूदिनी (747-753)

144. . क्षराक्षरात्मिका सर्वलोकेशी विश्वधारिणी
त्रिवर्गदात्री सुभगा त्र्यंबका त्रिगुणात्मिका (754-760)

145. स्वर्गापवर्गदा शुद्धा जपापुष्पनिभाकृतिः
ओजोवती द्युतिधरा यज्ञरूपा प्रियव्रता (761-777)

146. दुराराध्या दुरादर्षा पाटलीकुसुमप्रिया
महती मेरुनिलया मंदारकुसुमप्रिया (778-803)

147. वीराराध्या विराड्रूपा विरजा विश्वतोमुखी
प्रत्यग्रूपा पराकाशा प्राणदा प्राणरूपिणी (804-811)

148. मार्तांडभैरवाराध्या मंत्रिणीन्यस्तराज्यधूः
त्रिपुरेशी जयत्सेना निस्त्रैगुण्या परापरा (812-817)

149. सत्यज्ञानानंदरूपा सामरस्यपरायणा
कपर्दिनी कळामाला कामधु क्कामरूपिणी (818-823)

150. कलानिधिः काव्यकळा रसज्ञा रसशेवधिः

पुष्टा पुरातना पूज्या पुष्करा पुष्करेक्षणा (824-832)

151. परंज्योतिः परंधामः परमाणुः परात्परा

पाशहस्ता पाशहंत्री परमंत्रविभेदिनी (833-839)

152. मूर्ता ऽमूर्तानित्यतृप्तामुनिमानसहंसिका

सत्यव्रता सत्यरूपा सर्वांतर्यामिणी सती (840-847)

153. ब्रह्माणी ब्रह्मजननी बहुरूपाबुधार्चिता

प्रसवित्री प्रचंडाऽज्ञा प्रतिष्ठा प्रकटाकृतिः (848-855)

154. प्राणेश्वरीप्राणदात्री पंचाशत्पीठरूपिणी

विश्रृंखला विविक्तस्था वीरमाता वियत्प्रसूः (856-862)

155. मुकुंदा मुक्तिनिलयामूलविग्रहरूपिणी

भावज्ञाभवरोगघ्नी भवचक्रप्रवर्तिनी (863-868)

156. छंदस्सारा शास्त्रसारा मंत्रसारा तलोदरी

उदारकीर्ति रुद्दामवैभवा वर्णरूपिणी (869-875)

157. जन्ममृत्युजरातप्तजनविश्रांतिदायिनी

सर्वोपनिषदुद्धुष्टा शांत्यतीतकळात्मिका (876-878)

158. गंभीरा गगनांतःस्था गर्विता गानलोलुपा

कल्पनारहिता काष्ठा ऽकांता कांतार्धविग्रहा (879-886)

159. कार्यकारणनिर्मुक्ता कामकेळि तरंगिता

कनत्कनकताटंका लीलाविग्रहधारिणी (887-890)

160. अजा क्षयविनिर्मुक्ता मुग्धा क्षिप्रप्रसादिनी
अंतर्मुख समाराध्या बहिर्मुख सुदुर्लभा (891-896)

161. त्रयी त्रिवर्गनिलया त्रिस्था त्रिपुरमालिनी
निरामया निरालंबा स्वात्मारामा सुधासृतिः (897-904)

162. संसारपंकनिर्मग्नसमुद्धरणपंडिता
यज्ञप्रिया यज्ञकर्त्री यजमानस्वरूपिणी (905-908)

163. धर्माधारा धनाध्यक्षा धनधान्यविवर्धिनी
विप्रप्रिया विप्ररूपा विश्वभ्रमणकारिणी (909-914)

164. विश्वग्रासा विद्रुमाभा वैष्णवी विष्णुरूपिणी
अयोनि योनिनिलया कूटस्था कुलरूपिणी (915-922)

165. वीरगोष्ठीप्रिया वीरा नैष्कर्म्या नादरूपिणी
विज्ञानकलना कल्या विदग्धा बैंदवासना (923-930)

166. तत्त्वाधिका तत्त्वमयी तत्त्वमर्थस्वरूपिणी
सामगानप्रिया सौम्या सदाशिवकुटुंबिनी (931-936)

167. सव्यापसव्यमार्गस्था सर्वापद्विनिवारिणी
स्वस्था स्वभावमधुरा धीरा धीरसमर्चिता (937-942)

168. चैतन्यार्घ्यसमाराध्या चैतन्यकुसुमप्रिया
सदोदिता सदातुष्टा तरुणादित्यपाटला (943-947)

169. दक्षिणादक्षिणाराध्या दरस्मेरमुखांबुजा

कौलिनी केवलाऽनर्घ्य कैवल्यपददायिनी (948-952)

170. स्तोत्रप्रिया स्तुतिमती श्रुति संस्तुतवैभवा

मनस्विनी मानवती महेशी मंगळाकृतिः (927-933)

171. विश्वमाता जगद्धात्री विशालाक्षी विरागिणी

प्रगल्भा परमोदारा परामोदा मनोमयी (934-941)

172. व्योमकेशी विमानस्था वज्रिणी वामकेश्वरी

पंचयज्ञप्रिया पंचप्रेतमंचाधिशायिनी (942-947)

173. पंचमी पंचभूतेशी पंचसंख्योपचारिणी

शाश्वती शाश्वतैश्वर्या शर्मदाशंभुमोहिनी (948-954)

174. धरा धरसुताधन्या धर्मिणी धर्मवर्धिनी

लोकातीता गुणातीता सर्वातीता शमात्मिका (955-963)

175. बंधूक कुसुमप्रख्या बाला लीलाविनोदिनी

सुमंगळी सुखकरी सुवेषाड्या सुवासिनी (964-970)

176. सुवासिन्यर्चनप्रीता शोभना शुद्धमानसा

बिंदुतर्पण संतुष्टा पूर्वजात्रिपुरांबिका (972-975)

177. दशमुद्रा समाराध्या त्रिपुराश्रीवशंकरी

ज्ञानमुद्रा ज्ञानगम्या ज्ञानज्ञेयस्वरूपिणी (977-981)

178. योनिमुद्रा त्रिखंडेशी त्रिगुणांऽबा त्रिकोणगा

अनघाऽद्भुत चारित्रावांछितार्थप्रदायिनी (982-989)

179. अभ्यासातिशयज्ञाता षडध्वातीतरूपिणी

अव्याजकरुणामूर्ति रज्ञानध्वांतदीपिका (990-993)

180. आबालगोपविदिता सर्वानुल्लंघ्यशासना

श्रीचक्रराजनिलया श्रीमत्त्रिपुरसुंदरी (994-997)

181. श्रीशिवा शिवशक्त्यैक्यरूपिणी ललितांबिका (998-1000)

एवंश्रीललितादेव्यानाम्नांसाहस्त्रकं जगुः

इति श्रीललितासहस्त्रनामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

*****

॥ श्रीललितात्रिशती स्तोत्रम् ॥

अस्य श्री ललिता त्रिशती स्तोत्र महा मन्त्रस्य भगवान् हयग्रीव ऋषिः, अनुष्टुप् छंदः, श्री ललिता महेश्वरी देवता, ऐं बीजं, सौः शक्तिः, क्लीं कीलकं, मम चतुर्विध फल पुरुषार्थ सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः।

	करन्यासम्	*अङ्गन्यासम्*
क ए ई ल ह्रीं	अङ्गुष्ठाभ्यां नमः	हृदयाय नमः
ह स क ह ल ह्रीं	तर्जनीभ्यां नमः	शिरसे स्वाहा नमः
स क ल ह्रीं	मध्यमाभ्यां नमः	शिखायै वषट्
क ए ई ल ह्रीं	अनामिकाभ्यां नमः	कवचाय हुं
ह स क ल ह्रीं	कनिष्ठिकाभ्यां नमः	नेत्रत्रयाय वौषट्
स क ल ह्रीं	करतलकर पृष्ठाभ्यां नमः	अस्त्राय फट्
भूर्भुवस्सुवरोमिति	दिग्भंधः	

ध्यानं

अति मधुर चाप हस्तां अपरिमितामोद बाण सौरभ्यां
अरुणामतिशयकरुणाम् अभिनव कुल सुंदरीं वंदे

1. ककाररूपा कल्याणी कल्याण गुणशालिनी
   कल्याण शैल निलया कमनीया कलावती (1-6)
2. कमलाक्षी कल्मषघ्नी करुणामृत सागरा,

कदम्ब कानना वासा कदम्ब कुसुमप्रिया (7-11)

3. कन्दर्पविद्या कन्दर्प जनकापाङ्ग वीक्षणा,

कर्पूरवीटी सौरभ्य कल्लोलित ककुप्तटा (12-14)

4. कलिदोषहारा कंजलोचना कम्रविग्रहा,

कर्मादि साक्षिणी कारयित्री कर्मफलप्रदा (15-20)

5. एकार रूपा चैकाक्षर् ,येकानेकाक्षराकृतिः,

एतत्त दित्य निर्देश्या चैकानन्द चिदाकृतिः (21-25)

6. एवमित्या गमा बोध्या चैकभक्तिमदर्चिता,

एकाग्रचित्त निर्ध्याता चैषणा रहितादृता (26-29)

7. एलासुगंधिचिकुरा चैनः कूट विनाशिनी,

एकभोगा चैकरसा चैकैश्वर्य प्रदायिनी (30-34)

8. एकातपत्र साम्राज्य प्रदा चैकान्तपूजिता,

एधमानप्रभा चैज दनेकजगदीश्वरी (35-38)

9. एकवीरादि संसेव्या चैकप्राभव शालिनी,

ईकाररूपिणी शित्री चेप्सितार्थ प्रदायिनी (39-43)

10. ईदृगित्य विनिर्देश्या चेश्वरत्व विधायिनी,

ईशानादि ब्रह्ममयी चेशित्वाद्यष्ट सिद्धिदा (44-47)

11. ईक्षि त्रीक्षण सृष्टाण्ड कोटि,रीश्वर वल्लभा,

ईडिता चेश्वरार्धाङ्ग शरीरेशाधि देवता (48-53)

12. ईश्वर प्रेरणकरी चेशताण्डव साक्षिणी,
ईश्वरोत्सङ्ग निलया चेतिबाधा विनाशिनी (54-57)

13. ईहाविराहिता चेश शक्ति रीषत् स्मितानना,
लकाररूपा ललिता लक्ष्मी वाणी निषेविता (58-63)

14. लाकिनी ललनारूपा लसद्दाडिम पाटला,
ललन्तिका,लसत्फाला ललाट नयनार्चिता (64-68)

15. लक्षणोज्ज्वल दिव्याङ्गी लक्षकोट्यण्ड नायिका,
लक्ष्यार्था लक्षणागम्या लब्धकामा लतातनुः (69-74)

16. ललामराजदळिका लंब मुक्ता लताञ्चिता,
लम्बोदर प्रसूर् लभ्या लज्जाढ्या लयवर्जिता (75-80)

17. ह्रींकार रूपा ह्रींकार निलया ह्रींपदप्रिया,
ह्रींकार बीजा ह्रींकारमन्त्रा ह्रींकारलक्षणा (81-86)

18. ह्रींकारजप सुप्रीता ह्रींमतिः ह्रींविभूषणा,
ह्रींशीला ह्रींपदाराध्या ह्रींगर्भा ह्रींपदाभिधा (87-93)

19. ह्रींकारवाच्या ह्रींकार पूज्या ह्रींकार पीठिका,
ह्रींकारवेद्या ह्रींकारचिन्त्या ह्रीं ह्रींशरीरिणी (94-100)

20. हकाररूपा हलधृत्पूजिता हरिणेक्षणा,
हरप्रिया हराराध्या हरिब्रह्मेन्द्रसेविता (101-106)

21. हयारूढा सेवितांघ्रि,र्हयमेध समर्चिता,

हर्यक्षवाहना हंसवाहना हतदानवा (107-111)

22. हत्यादिपापशमनी हरिदश्वादि सेविता,

हस्तिकुम्भोत्तुङ्ग कुचा हस्तिकृत्ति प्रियांगना (112-115)

23. हरिद्राकुंकुमा दिग्धा हर्यश्वाद्यमरार्चिता,

हरिकेशसखी हादि विद्या हाला मदालसा (116-119)

24. सकाररूपा सर्वज्ञा सर्वेशी सर्वमङ्गला,

सर्वकर्त्री सर्वधात्री सर्वहंत्री सनातनी (120-128)

25. सर्वानवद्या सर्वाङ्ग सुन्दरी सर्वसाक्षिणी,

सर्वात्मिका सर्वसौख्य दात्री सर्वविमोहिनी (129-134)

26. सर्वाधारा सर्वगता सर्वावगुणवर्जिता,

सर्वारुणा सर्वमाता सर्वा भरण भूषिता (135-140)

27. ककारार्था कालहन्त्री कामेशी कामितार्थदा,

कामसंजीवनी कल्या कठिनस्तन मण्डला (141-147)

28. करभोरू कलानाथ मुखी कचजिताम्भुदा,

कटाक्षस्यन्दि करुणा कपालि प्राण नायिका (148-152)

29. कारुण्य विग्रहा कान्ता कान्तिधूत जपावळिः

कलालापा कंबुकण्ठी करनिर्जित पल्लवा (153-158)

30. कल्पवल्ली समभुजा कस्तूरी तिलकोज्ज्वला,

हकारार्था हंसगति हाटकाभरणोज्ज्वला (159-163)

31. हारहारि कुचाभोगा हाकिनी हल्यवर्जिता,
हरित्पति समाराध्या हठात्कार हतासुरा (164-168)
32. हर्षप्रदा हविर्भोक्त्री हार्द सन्तमसापहा,
हल्लीहालास्य सन्तुष्टा हंसमन्त्रार्थ रूपिणी (169-173)
33. हानोपादान निर्मुक्ता हर्षिणी हरिसोदरी,
हाहाहूहू मुख स्तुत्या हानि वृद्धि विवर्जिता (174-178)
34. हय्यङ्गवीन हृदया हरिकोपारुणांशुका,
लकाराख्या लतापूज्या लयस्थित्युद्भवेश्वरी (179-183)
35. लास्य दर्शन सन्तुष्टा लाभालाभ विवर्जिता,
लङ्घ्येतराज्ञा लावण्य शालिनी लघु सिद्धिदा (184-188)
36. लाक्षारस सवर्णाभा लक्ष्मणाग्रज पूजिता,
लभ्यतरा लब्ध शक्तिसुलभा लाङ्गलायुधा (189-193)
37. लग्नचामर हस्त श्रीशारदा परिवीजिता,
लज्जापद समाराध्या लंपटा लकुलेश्वरी (194-197)
38. लब्धमाना लब्धरसा लब्ध सम्पत्समुन्नतिः,
ह्रींकारिणी ह्रींकारादि ह्रींमध्या ह्रींशिखामणिः (198-204)
39. ह्रींकारकुण्डाग्नि शिखा ह्रींकार शशिचन्द्रिका,
ह्रींकार भास्कररुचि ह्रींकारांभोद चञ्चला (205-208)
40. ह्रींकार कन्दाङ्कुरिका ह्रींकारैक परायणा,

ह्लींकार दीर्घिकाहंसी ह्लींकारोद्यान केकिनी (209-212)

41. ह्लींकारारण्य हरिणी ह्लींकारावाल वल्लरी,

ह्लींकार पञ्जरशुकी ह्लींकाराङ्गण दीपिका (213-216)

42. ह्लींकार कन्दरा सिंही ह्लींकारंबुज भृङ्गिका,

ह्लींकार सुमनो माध्वी ह्लींकार तरुमंजरी (217-220)

43. सकाराख्या समरसा सकलागम संस्तुता,

सर्ववेदान्त तात्पर्यभूमि स्सदसदाश्रया (221-225)

44. सकला सच्चिदानन्दा साध्वी सद्गतिदायिनी,

सनकादिमुनिध्येया सदाशिव कुटुम्बिनी (226-231)

45. सकालाधिष्ठानरूपा सत्व रूपा समाकृतिः,

सर्वप्रपञ्च निर्मात्री समनाधिक वर्जिता (232-236)

46. सर्वोत्तुङ्गा संगहीना सद्गुणा सकलेष्टदा,

ककारिणी काव्यलोला कामेश्वर मनोहरा (237-243)

47. कामेश्वरप्राणनाडी कामेशोत्सङ्ग वासिनी,

कामेश्वरालिंगितांगी कामेश्वर सुखप्रदा (244-247)

48. कामेश्वर प्रणयिनी कामेश्वर विलासिनी,

कामेश्वर तपः सिद्धिः कामेश्वर मनः प्रिया (248-251)

49. कामेश्वर प्राणनाथा कामेश्वर विमोहिनी,

कामेश्वर ब्रह्मविद्या कामेश्वर गृहेश्वरी (252-255)

50. कामेश्वराह्लादकरी कामेश्वर महेश्वरी,
कामेश्वरी कामकोटि निलया कांक्षितार्थदा (256-260)
51. लकारिणी लब्धरूपा लब्धधी र्लब्ध वाञ्छिता,
लब्धपाप मनोदूरा लब्धाहंकार दुर्गमा (261-266)
52. लब्धशक्ति र्लब्ध देहा लब्धैश्वर्य समुन्नतिः,
लब्ध बुद्धि र्लब्ध लीला लब्धयौवन शालिनी (267-272)
53. लब्धातिशय सर्वाङ्ग सौन्दर्या लब्ध विभ्रमा,
लब्धरागा लब्धगति र्लब्ध नंदगमस्थितिः (273-277)
54. लब्ध भोगा लब्ध सुखा लब्ध हर्षाभि पूजिता,
ह्रींकार मूर्ति,र्ह्रींकार सौधशृंग कपोतिका (278-282)
55. ह्रींकार दुग्धाब्धि सुधा ह्रींकार कमलेन्दिरा,
ह्रींकारमणि दीपार्चि र्ह्रींकार तरुशारिका (283-286)
56. ह्रींकार पेटिका मणि र्ह्रींकारदर्श बिम्बिका,
ह्रींकार कोशासिलता ह्रींकारास्थान नर्तकी (287-290)
57. ह्रींकार शुक्तिका मुक्ता मणि र्ह्रींकार बोधिता,
ह्रींकारमय सौवर्ण स्तम्भ विद्रुम पुत्रिका (291-293)
58. ह्रींकार वेदोपनिषद् ह्रींकाराध्वर दक्षिणा,
ह्रींकार नन्दनाराम नवकल्पक वल्लरी (294-296)
59. ह्रींकार हिमवद्गङ्गा ह्रींकारार्णव कौस्तुभा,

ह्रींकार मन्त्र सर्वस्वा ह्रींकारपर सौख्यदा (297-300)

अति मधुर चाप हस्तां अपरिमितामोद बाण सौरभ्यां
अरुणामतिशयकरुणाम् अभिनव कुल सुंदरीं वंदे ॥

इति श्री ब्रह्माण्डपुराणे उत्तराश्री हयग्रीवागस्त्य संवादे श्रीललितात्रिशती स्तोत्र कथनं सम्पूर्णम् ॥

*****

॥ देवी स्तुतिः ॥

गणेश ग्रह नक्षत्र योगिनी राशि रूपिणीं
देवीं मन्त्र मयीं नौमि मातृकाम् पीठरूपिणीं
प्रणमामि महा देवीं मातृकाम् परमेश्वरीं
कालहल्लो हलोल्लोल कलनाश मकारिणीं
यदक्षरैक मात्रेपि सम्सिद्धे स्पर्धते नरः ।
रक्षिताक्ष्र्येन्दु कन्दर्प शङ्करानल विष्णुभिः
यदक्षर शशिज्योत्स्ना मण्डितं भुवनत्रयं
वन्दे सर्वेश्वरीं देवीं महाश्री सिद्धिमातृकाव्
यदक्षर महासूत्र प्रोतमेतज्जगत्रयं
ब्रह्माण्डादि कटाहान्तं तां वन्दे सिद्धमातृकां
यदेका दशमाधारां बीजं कोणत्रयोद्भवं
ब्रह्माण्डादि कटाहान्तं जगदध्यापि दृश्यते
अकचादितटोन्नद्ध पयशाक्षरवर्गिणीं
ज्येष्ठांग बाहुपादाग्र मध्यस्वान्त निवासिनीं
तामीकराक्षरोद्धारां सारात् सारां परांपरां
प्रणमामि महादेवीं परमानंदरूपिणीं
अध्यापि यस्या जानन्ति न मनागपिदेवताः

केयं कस्माद् क्व केनेति स्वरूपारूप भावनां
वन्देतामहम क्षय्यां क्षकाराक्षर स्वरूपिणीं
देवीं कुलकलोल्लास प्रोल्लसन्तीं परां शिवां
वर्गानुक्रमयोगेण यस्यां मात्रष्टकं स्थितं
वन्दे तामष्टवर्गोत्थ महासिद्धकेश्वरीं
कामपूर्ण जकाराख्य श्रीपीठान्तर्निवासिनीं
चतुराङ्ञ कोशभूतां नौमि श्रीत्रिपुरामहं
इति द्वादशभिः श्लोकैः स्तवनं सर्व सिद्धिकृत्
देव्या स्त्वखन्डरूपायाः स्तवनं तव तध्यतः
भूमौ स्खलित पादानां भूमिरेवावलम्बनं
त्वयि जातापराधानां त्वमेव शरणं शिवे ॥

*****